

KOCKAROV OBRACUN

Nelson Nye:

KOCKAROV OBRAČUN

LASO broj 488

Nelson Nye: KOCKAROV OBRAČUN

Naslov originala: Tornado on Horseback

Recenzija: Dalibor Cvitan, književnik

Copyright: Nelson Nye, posredstvom G. P. A.

Prijevod: Ladislav Grakalić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Cukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić, dr Adolf Dragičević (predsjedavajući), Nenad Brixy, Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – **GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:** Borivoj Jurković

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a „Vjesnik“ n.solo, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva: „Laso“, Redakcija „Romani i stripovi“, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-535 – Tisak: RO Štamparska djelatnost „Vjesnik“ n. sol. o. – OUR Novinska rotacija n. sub. o. i OUR TM n. sub.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) „Vjesnikova“ Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1080 d ili 654 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 530 d ili 477 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR „Vjesnik“. Interna banka, s oznakom za „Laso“. Cijena za inozemstvo: DM 180, ASCH 10,00, SFRS 280, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00 SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00 SFRS 36,00 HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za „Laso“)

Ekonomska propaganda. „Vjesnik“, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d c/b stranica 7000 d.

Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 488 izlazi 18. veljače 1983.

I

Jedne večeri, točno u osam sati, neki je stranac ušao u salon »Kapa i metak«. Bio je visok, mršav, suncem i vjetrom opaljena lica i prašnja odijela, crnokos, nosio je visoki šešir, a lice mu je neobično odskakalo od njegova bijelim crtama isprugana kaputa. Čovjek bi u prvi trenutak pomislio da je kockar, ali to ne bi bilo baš točno. Kaput je bio preuzak za njegova široka ramena a rubovi su mu bili izlizani od duga jahanja. Ni njegove ruke nisu ukazivale na kockara. Bile su pokretljivije, dugih prstiju, ali sa žuljevima. I na kraju, lice mu je bilo previše opaljeno suncem. U crtama lica nazirala se borbenost i upornost, ali oči su mu bile oči kockara: hladne, nedokučive. Savršeno su prikrivale njegove misli.

Gurnuo je pokretna vrata i trenutak zastao na pragu, pažljivo motreći prostoriju. Tek tada se mirno

uputio prema šanku. Pošto je uzeo čašicu pića, okrenuo se i ponovo pogledao prostoriju, zaustavši pogled na čovjeku koji je sjedio uz zid, naslonivši naslon stolice na sam zid. Čovjek na stolici nije ničim pokazao znak da ga je prepoznao. Poluzatvorenih očiju slušao je ariju iz muzičkog automata.

– Već odavno nisam čuo ovu melodiju – reče zamišljeno došljak u ispruganom kaputu. – Razlikuje se od one... tamo.

Ali nitko ga nije pitao gdje je čuo tu melodiju, pa je trenutak zatim izvadio iz džepa cigaru i pripalio je, pažljivo motreći čovjeka na stolici.

– Treba netko u okolici jahača?

Nakon njegova glasnog pitanja na trenutak je zavládala tišina. Tada pipničar reče:

– Ne znam baš nikoga, osim ... – dobacio je brz pogled prema čovjeku što je sjedio uz zid. – Možda bi

vas Vidal Shain mogao uzeti u posao.

– Shain?

– On je predradnik na račnu Lazzy S. Eno ga tamo, sjedi uz zid.

Stranac je pogledao Shaina.

– Što je s njima, jeli on gluh?

Shain se trgnuo.

– Razgovarate li vi sa mnom?

Imate li posla za jahača?

– Tko ga želi? Vi?

Stranac nije odgovorio, samo je uporno promatrao Shaina, koji je oborio pogled.

– Mislim da nemam – reče suho Shain i nastavi slušati melodiju iz automata.

Kad je stranac ponovo okrenuo prema šanku, odozgo se začuo vrisak neke žene. Krik je dopro s balkona i stranac se okrenuo prema Shainu da vidi njegovu reakciju. U lokalu je nastala duboka tišina. Vani je vjetar snažno puhao i tresao prozorima.

Tada se začuo štopot koraka, zalupila su neka vrata. Na vrhu stubišta pojavila se razburešena i bijesna djevojka. Za njom je jurio neki čovjek s brčićima.

Brkonja je uspio dohvatiti djevojku za ramena i htio ju je odvući natrag u sobu, ali je tada zapazio stranca i ukočio se od straha.

Stranac reče:

– Ostavi je na miru, Bannock!

Bannockovo lice je posivjelo. Htio je posegnuti za revolverom, ali ga je strančeva šaka dohvatila po licu i od udarca se srušio.

Kad se osvijestio, stranac je stajao nad njim.

– Ustani! tiho će stranac.

– Zaboga! – uzviknuo je Bannock i ustajući ponovo posegnuo za revolverom, ali je iznenađen zapazio da mu je navakla prazna. Stajao je nijemo, dok mu je lice krvarilo. Posegnuo je za nožem. Bila je to

prilika koju je stranac čekao. Stupio je korak naprijed i udario. Bannock je pao kao gromom ošinit. U djevojčinu pogledu vidjelo se čuđenje, nije vjerovala da se tako nešto dogodilo bahatom Bannocku. Poravnala je haljinu i znatiželjno pogledala stranca.

– Ja sam Bella Mae Brady i zahvalna sam vam.

Bit će najbolje da odete odavde – reče joj stranac – prije nego što se taj tvor osvijesti.

Djevojka ga je poslušala i uspela se stubama.

Tišinu u lokalu prekinulo je Bannockovo mumljanje. Polako je dolazio k sebi. Nije naglo skočio, oprezno se ogledao. Napokon je polako, s mukom ustao.

– Uzmi svoj šešir, Bannock – naredi stranac. Bannock je uzeo šešir.

– A sad izvuci revolver!

Bannock je raskolačio oči. Vidio je da mu je revolver opet u navlaci. Obuzeo ga je strašan bijes, želja za ubijanjem. Ali kad je ugledao hladan strančev pogled, naglo se ohladio i uskoro su prisutni gosti čuli topot njegova konja.

II

Dugo su svi šutjeli. Tada pipničar protisne:

– Ovako još nitko nije s njime razgovarao – osmjehnuo se strancu.

Ali stranac se oprezno ogledao i prošao rukom kroz kosu. Tada mu pride jedan od prisutnih.

– Ja sam Dorado Stoggins, vlasnik salona. Ako tražite posao, možda bih mogao...

Stranac ga hladno pogleda. Stoggins se zbunjeno vrati za kartaški stol.

Djevojka je ponovo sišla i prišla strancu.

– Vi niste kockar? – rekla je.
– Zar nisam?
– Dakako da niste, jer samo kau-
boj zna upotrijebiti šake.

Nije odgovorio. Prije nego što je
zaustio da nešto kaže, prišao mu je
Shain i rekao:

– U pogledu posla, predomislio
sam se.

– Ne volim ljude koji mijenjaju
mišljenja – odvрати stranac.

Shain mrko pogleda stranca i re-
če:

– Samo sam htio reći...

– Da, znam. Neću zaboraviti. Iz-
vadivši cigaru iz usta, stranac ga
mračno pogleda i doda:

– U svakoj zajednici ima neki
gazda.

– Želite znati tko je moj gazda?

– Mogu to saznati ako želim.

– Čujte! – naglo će djevojka. –
Držite se podalje od svega toga. Uz-
jašite svoga konja i idite, Connifay!

– Znači, vi me poznajete?

– Poznajem Bannocka, i to s nje-
gove loše strane. Bahat je, ali vidje-
la sam njegov pogled kad vas je
ugledao. Podsjetio me na nešto. Bio
je došao iz Smith's Crossinga. On-
dje se prije nekoliko godina vodila
borba. Bannock je pobjegao s još
nekima... a natjerao ih je u bijeg
neki Connifay.

– Mislite li da me prepoznao?

Položila je ruku na njegovu. –
Čujte! Prvi put sam vidjela da se
Bannock prestrašio. On je sebi ov-
dje stvorio ime i opasan ugled, ali
možete li pretpostaviti...

– Hm, jasno mi je. Baš vam hva-
la!

– Halo, Bella Mae, tko je tvoj no-
vi prijatelj? – javi se novi glas.

Mark Connifay se ljutito okrene.

Ugledao je čovjeka koji mu se
blago osmijevao. Bio je veoma
uredno odjeven, sa smaragdnom pr-
stenom na srednjaku. Izgledao je

miran i uglađen i jedina zapadno-
njemačka nota na njemu bio je nje-
gov stetson.

– Ely, ovo je Mark Connifay.
Mark, stegni ruku Elyju Timpasu,
velikom gazdi udruženja »Wet
Moon«. Ako tražiš posao, on ti ga
može naći. Zacijelo će biti naš novi
guverner.

– Drago mi je. Svaki prijatelj go-
spodice Brady je i moj prijatelj.
Tražite li posao?

– Pa, ovisi...

– Jeste li iz Teksasa?

– Nisam rekao da sam iz Teksa-
sa. Ali razumijem se u sve poslove.
Brzo potežem revolver, a ni tučnja-
va mi nije strana.

– Vjerujem vam – reče Timpas
i pogleda pažljivije Marka. – Znate
li što? Podite sa mnom na jedan od
naših rančeva i uposlit ću vas kao
tragača za izgubljenim govedima.

Iz nekoga nepoznatog razloga
Mark nije želio da ga Timpas zapo-
sli. Zbunjivalo ga pitanje zašto ga
Timpas želi zaposliti. Što se skriva
iza toga? Što bi kokcar mogao ra-
diti na stočnoj farmi?

– Kolika bi bila plaća, gospodine
Timpas? – upita Mark. – Mogli bi-
smo početi s dvadeset i četiri dola-
ra, a osim toga tu ne računam po-
sebne nagrade.

– Posebne nagrade?

– Od vremena do vremena.

– Ah... spomenuli ste dvadeset i
četiri dolara, to znači dolar i dvade-
set centi na dan, pretpostavljam...

– Stotinu dvadeset dolara mje-
sečno – reče Timpas.

Mark ga znatiželjno pogleda.

– Kakav je to posao za takvu
plaću? Odgovaram: ne. Bilo bi bolje
da se obratite nekom revolverašu,
Timpase...

Pa to i radim – odgovori Timpas.

III

– Prokleto ste dobro vodili igru – reče neki glas iza Marka dok je sedla konja.

I ne okrenuvši se znao je da je to Bella i da je ljutita.

– Ništa zato – reče Mark. – Ja znam što radim.

– Sumnjam u to. Timpas Ely nije čovjek s kojim se može šaliti. Samo bi ludak postupio ovako. Takvi ljudi dobro pamte. Kakvu ludost sada smjerate?

– Idem za svojim poslom. Žao mi je, Bella.

Dignula se na prste i poljubila ga.

– Odlazi! – reče bijesno. – Odlazi i ne vraćaj se više!

Jahao je puna dva sata i tek onda je zbrisao iz sjećanja sliku djevojke koja mu je htjela pomoći. Ovo je bilo njegov kraj – stočarski kraj. A radovao se povratku. Dugo je izbio.

Još jučer je vjerovao da može pobjeći od svoje sudbine. Sad je mnogo jasnije sagledavao stvari. Nije pokušavao bježati od samog sebe već od beskrajnog niza događaja, kockanja po salonima i od imanja u Smith's Crossingu. Mjesecima je tražio posao na stočarskoj farmi, ali ga nije našao jer ga je pratio glas: nikakve veze s Markom Conifayem! Taj glas su poslali iz Smiths Crossinga. Strah od njegovih revolvera pratio ga je na njegovu putu čovjeka izvan zakona. Ili radi ili umri!

Mark je živio kao kockar, ali sada je gotovo s kockom. Vratio se u svoj kraj, na svoju zemlju. Namjeravao je ostati ovdje, pa bio, to pakao ili raj.

Dojahao je do Kroniacova ranča Fiddle-Back. Na verandi je ugledao čovjeka koji ga je pratio pogledom. Dojahao je do verande i pristojno

ostao na konju dok stranac nije promrmljao:

– Kako ste strance? Sjašite da malo ohladite sedlo!

– Hvala! – odgovori Mark i sjase.

Starac je mogao imati šezdesetak godina, bio je visok i mršav, pravi stočar. Ostavljao je dubok dojam.

– Jelo će uskoro biti gotovo – reče starac – osjećajte se kao kod kuće. Ime mi je Kroniac i ovo je moje imanje Fiddle-Back. A ovo je Buffalo Grote, moj predradnik.

Mark kimnu u znak pozdrava. Visoki Buffalo odmjerio ga je od pete do glave.

– Zapazio sam – reče Buffalo polako – da čovjek koji ne kaže svoje ime ima razloga za to.

– To je mnogo češće nego kod mene – odgovori Mark. – Kad čovjek vidi ljude koje ne vole strance, bolje je i sigurnije da se vrati putem kojim je došao. Na meni nema mrlje, ako vas to muči.

– Želite li se rječkati sa mnom? – upita Buffalo.

Mark ga zlobno pogleda i reče:

– Koga žulja čizma, neka je malo proširi.

Buffalo je pocrvenio i pogledao Marka. Zakoraknuo je prema njemu, ali onda naglo stao. Izraz lica mu se promijenio. Skrenuo je pogled i onda otišao preko dvorišta.

Stari Kroniac je znatizeljno pogledao Marka.

– Jeste li ikad gonili divlju mačku? – upitao je.

– Jesam, i to često.

– Mislite li da biste to ponovo mogli?

– Mogao bih ...pod određenim uvjetima.

– Mislim da bi me to moglo zanimati.

– Što to?

– Da radite za mene – odgovori stari Kroniac. – Htio bih vas namjestiti. Svida mi se način na koji ste postupili s Buffalom. U posljednje vrijeme postao je previše sitničav.

Mark nije odgovorio. Neko su vrijeme šutjeli.

– Dakako, ne bih vam mogao mnogo ponuditi uzme li se u obzir stanje na tržištu. Zasad neka bude plaća kao i drugima. Ali mogu vas iskoristiti ovdje, momče, siguran sam da mogu...

Prekinuo ga je kuhar, koji je zvao na večeru.

*

Pošto je večerao, Mark je savio cigaretu i prišao dvojici kaubojja Jawboneu i Studhossu koji su sjedili i pričali o ženama. Nakon kratkog vremena prešli su na razgovor o plaćama.

– Naišao sam na jednoga koji mi je ponudio sto dvadeset dolara na mjesec i posebne nagrade.

Oba kaubojja načulila su uši i značajno se pogledala.

– Timpas! – promrmlja Studhoss.

A Jawbone savije cigaretu od tamnog duhana i doda:

– Čovjek nikad ne zna što ga čeka.

– Pitam se...

– Da li je Buffalo stavio vaše ime na raspored rada, gospodine? – upita Studhoss.

– Ako je to i učinio, nije mi rekao.

– Onda će biti bolje da ne pitate...

– Oooh – reče Jawbone – ima i boljih mjesta gdje biste mogli... Znaite.

Mark se nasmije, ali je znao da je na dobru putu. Blizu ranča začuo se štopot kola, ali se nitko nije okre-

nuo da vidi tko dolazi. Oba kaubojja su ga sumnjičavo promatrala, a Jawboneov pogled bio je otvoreno neprijateljski. Mark je znao da mora računati na neprijateljstvo Buffala Grotea. Bolje je tako, neka karate budu otvorene.

– Drago mi je što smo se upoznali, momci. Pozdravite sve prijatelje koji se zanimaju za mene.

Iznenada Jawbone upita:

– Što da kažem šerifu?

– Recite mu samo da sam živ i zdrav i da mi je ime Mark Connifay, bude li pitao.

*

Štopot kola bio je sve bliži i bliži. Nekome se vraški žurilo. Ali Mark je pošao prema kući ne osvrćući se. Možda je to Buffalo, jer on nije večerao s njima.

Po štopotu kola zaključio je da su ušla u dvorište. Studhoss je nekoga pozvao. U dvorištu se podigla prašina. Kola su naglo zastala. Slegnuvši ramenima, Mark se okrenuo i ogledao.

S kola je silazila neka djevojka. Bila je visoka i vitka. Okrugle velike naušnice zabljesnule su pod posljednjim zrakama sunca u njenoj raskuštranoj kosi. Podigla je ponosnu glavu i Mark ju je mirno promatrao.

On je tu djevojku ostavio u Smith's Crossingu.

•Odvratni nitkove•, rekla mu je, •morao bi posjetiti, metak bi za tebe bio prelaka kazna!•

IV

Da, bila je to baš ona! Veoma dobro se sjećao njezina prezirnog pogleda, žuto-smede kose i izražajnih rumenih usana... Prestao je misliti o tome. Zacijelo će ga se sjetiti. Njezin mračni pogled prešao je njegov lik od čizama do lica. Stavila je jednu ruku na grudi, kao da želi ubla-

žiti nemir. Ali u njezinim je očima zapazio i zapanjenost, nemir i žestoku srdžbu.

Zakoračila je prema njemu. Vidio je kako su ga ona dva kauboja znatiželjno pogledala, a onda je posve zaboravio na njih.

Prišla je njegovu konju i u duhu je ponovo vidio njihov susret prilikom kojega ga je ona ismijavala, podrugivala mu se. Činilo mu se da je to bio sastavni dio njezina bića.

— Što radite ovdje? — rekla je. — Zašto ste me slijedili?

— Ja slijedio vas! — nasimijao se. — Pretpostavljam da ste došli da me istjerate i odavde!

— Postavila sam vam pitanje. Hoćete li mi odgovoriti ili ću morati pozvati...

— Pozovite, prokleti bili! Zapazio sam da ste isto tako brzo pozvali nekoga kad sam napustio Smith's Crossing!

— Vi... vi, podli nitkove! — pocrvenjela je od bijesa.

Zamahnula je bičem i oplela ga dva puta po glavi. Sešir mu je pao, a na licu mu se pojavila krv. Sva sreća što je njegov ridan ustuknuo i izbjegao njezinoj srdžbi.

Stajala je tako, dok su joj oči bijesno sijevale, a onda je zamahnula i udarila konja bičem po nozdrvama. Čvrsto stegnutih usana Mark je uzjahao, a ona je suzdržanim glasom, kipteći od bijesa, rekla:

— Ja sam Ann Kroniac. Ovo je ranč moga oca i dok god ste živi, ne dolazite ovamo!

Da je neki muškarac učinio ono što je učinila djevojka, Mark bi ga brzo zaustavio: izvukao bi revolver i ubio ga. Ali sa ženama je to drukčije. Muškarac ne može dignuti ruku na ženu. Mislio je samo na jedno: što se tiče njegova povratka na ovaj ranč, djevojka može biti mirna!

A upravo je bio odlučio da prihvati ponudu staroga Kroniaca. Htio je spasiti ranč, jer je Timpas bacio oko na njega. Jedino bi on, a to je stari Kroniac naslutio, mogao to postići. Predradnik Buffalo Grote bio je u vezi s Timpasom. To je bila jedina moguća pretpostavka.

Ipak, nije odustajao od namjere da pomogne starome Kroniacu, iako sada mora otići. Više ga ni divlji konji ne bi mogli dovući natrag. Nek idu do vraga i oni i njihov ranč.

*

Jahao je tako nekoliko kilometara i razmišljao. Nije znao što da učini. Sunce je polako zapadalo i sjene stabala postajale su sve dulje. Pogledao je u nebo i u porumenjele oblake. Negdje u toj pustoši leži Single Cinch i uskoro će se ondje upaliti svjetiljke.

Kad se na nebu pojavio mjesec, još je jahao i u mislima gledao lik Kroniacove kćeri. Sada je mogao o njoj misliti bez strasti i mržnje, zapravo uz malo samilosti. Rukom je opipao trag bića na svome licu.

Pitao se što ju je dovelo u Smith's Crossing iz dalekog Teksasa. Pitao se kakva je uloga djevojke u svemu tome. Pretpostavljao je da ona živi ondje, ali po svemu se činilo da nije tako. Možda je ona ondje posjetila nekoga ili je boravila poslovno, u ime staroga Kroniaca.

Bilo je vrijeme kad mu je bilo svega dosta. Znao je da nema sreće u životu, ali je u kockanju ipak imao sreće. Našao se pedesetak kilometara daleko od grada i obuzeo ga je neki čudan osjećaj, želja da se vrati, a to ga je gotovo stajalo života.

Bio je u mjestu tek deset minuta kad je sreo trojicu mladića s kojima se upoznao u doba svojih bezbriznih dana. Zapazio ih je među mnoštvom, a oni su ga pogledali iz-

nenadeno i samo upitali: »Kako si?« Poslije kratkog vremena nestali su. Ali kroz Smith Crossing za tren oka se proširila novost: Mark Connifay se vratio i nosi revolver! Još i sad su mu u ušima odzvanjali usklici iznenađenja koje je slušao prolazeći ulicom.

I onda je sreo Ann Kroniac. Tada još nije znao njezino ime i prezime. Ona je za njega bila samo djevojka koja je zastala pred njim, bijesna, nasred ulice pune ljudi. U njezinim je očima blistala mržnja. I gledala ga je ravno u oči. Zar dosad nije prolio dovoljno krvi? Zar mora ponovo početi kao prije tri godine? Zar on misli da život nema nikakve vrijednosti? Oh, dobro mu je očitala lekciju. Činilo joj se da je zločin pustiti ga da se slobodno kreće. »Odvratni nitkove«, rekla mu je ljutito, »morao bi posjetiti, metak bi za tebe bio prelaka kazna!«

Upitao ju je što mu predlaže. Bilo je to kao da je dolio ulja na vatru. Rekla mu je da će ga spriječiti, ako nikako drugačije onda uz pomoć svog ujaka, čovjeka koji vjeruje u zakon i red i koji zna što treba učiniti sa psom kao što je on. Nadimak mu je bio Silver Dollar Joe.

To je bilo previše za Marka Connifaya. Silver Dollar Joe bio je šerif, ali nekad je bio unajmljeni revolveraš na strani Marka, kad se vodila borba za vodu. Na platnoj listi bili su Silver Dollar, Fisher, Bannock, Thomson i još mnogi drugi revolveraši čija je imena zaboravio. Ako je danas u ovom kraju šerif Silver Dollar, onda za Marka Connifaya ovdje nema mjesta.

Djevojka je napomenula da neće pozvati šerifa Silver Dollara ako odmah uzjaše i ode. Stoga je on napustio gradić i puna dva tjedna nastojao izbjeći susret sa šerifom.

Misleći o svemu tome i jašući kroz mrak, Marku se činilo da će djevojka i ovdje zatražiti šerifovu pomoć. Jer stari Kroniac nije bio slijep a da ne vidi što Ely Timpas sprema ovdje. Mark se dobro sjećao riječi koje mu je Timpas uputio: »U ovoj dolini neutralni ne mogu živjeti, jer oni su protiv mene i prema njima ću postupati kao prema neprijateljima.«

Mark kimnu u mraku. Možda je tako.

*

Mjesec je sada bio velika žuta ploha i negdje u daljini zavijao je osamljeni kojot. Noć je bila kao snena krajina prekrivena zlatom. Mark je uzdahnuo. Boljele su ga sve kosti i jahao je tako i razmišljao o prošlim danima. Misli su mu se neprestance okretale Ann Kroniac. Sve mu se činilo beznadnim. Onda se odjednom sjetio Belle Mae i njezinih narumenjenih usana.

Bio je nadomak Single Cincha. U daljini su titrale svjetiljke po kućama. Odnekud je prodirala svirka klavira. Prošle noći spavao je u svratištu iznad saluna. Nadao se da će i ove noći spavati ondje. Umoran kao pas, obuzet svojim mislima i tugom, sjahao je pred zgradom.

Na putu do saluna pred trgovinom je zapazio skupinu ljudi koji su se ogledali za njim. U sjeni kuće nasuprot saluna netko je stajao i preko ceste tiho ga pozvao:

– Mark! Oh, Mark, čekaj!

Bio je to glas Belle Mae.

Tek tada je zapazio kakva tišina vlada mjestom. Više se nije čuo klavir i ništa nije remetilo mir.

Pošao je u salon. Pošto je ušao, pogledao je na balkon. Ondje je bio Bannock i smješkao se zadovoljno. Na Markovu licu zadrhtao je jedan mišić, jedini znak da je shvatio opasnost.

– Što je to, Bannock, neka vrsta igre?

– Da – odgovori Bannock i na njegovu se licu očitavala radost. – Igramo komad »Posljednji dan Marka Conifaya«. Bit će to lijepa predstava.

– Zacijelo će biti – reče Mark ogledavajući se po salunu. – Ali bojim se da nećeš dobro igrati svoju ulogu. Bit će bolje da odgođiš predstavu i nadeš bolje glumce.

Bannock se glasno nasmiјаo.

– Ipak ćemo je odigrati sada.

Mark je odmahnuo glavom

– Bolje da to ne učiniš. Kao glavna zvijezda ovoga komada, imam pravo zahtijevati prave talente.

– Ali ti nisi zvijezda ovog komada – odgovori Bannock. – I...

– Čini mi se da bi mnogi željeli igrati u ovoj igri. Neki čak izgledaju veoma odlučno. Ako ne potegnu brzo, za tren će dvojica-trojica biti ubijeni – zavládala je potpuna tišina. – Ti si divlji pas, Bannock, koji dobiva kosti s Timpasova stola.

Bannock je stegao usne. Stajao je tako trenutak, uporno motreći Marka. Duboko je udahnuo i potegao.

Markovo lice se malo trgnulo i obavio ga je dim. Pucanj iz njegova revolvera odjeknuo je kao grom, a onda je zavládala duga tišina.

S balkona se začuo Bannockov hropac. Pao je na lice i prije nego što je stigao do poda saluna bio je mrtav. Ostali gosti promatrali su ledena pogleda prizor.

Kroz tišinu odjeknuo je Timpasovo pitanje:

– Što se, do vraga, ovdje zbiva?

V

– Pokazao sam prisutnima kako se igra glavna uloga. To će vas zacijelo zanimati. Mogli biste uštedjeti mnogo novca.

Timpas je pogledao u Marka, pa u veliki revolver u njegovim rukama. Na licu mu se ukazala srdžba. Tada je ugledao Bannockov leš.

– Zaboga! – uzviknuo je. – Vi ste ga ubili?

– Kako vidite, Timpase. Možda bi to moglo poslužiti kao pouka ostalim vašim revolverašima. Hoćete li možda da dam pouku i vama?

Timpas je problijedio. U prvi tren se učinilo da će pozliti. Lice mu se podlilo krvlju i duboko je disao. Onda se zacijelo prisjetio tko je on u ovoj zemlji. Lice mu je potamnјelo i zaškrípao je zubima.

– Mislim da je ta vaša glazba usmjerena u pogrešnom smjeru...

– Mislim da nije.

– Možete misliti što hoćete. Nikad nisam platio Bannocku ni centa ni za što. Ovdje je – podrugljivo će Timpas – čovjek koji tu vládá – makne se od vrata, otkrivši tako čovjeka koji je stajao iza njega. – Evo, ovo je tvoja glavna meta, Tode. Bit će najbolje da ga izbaciš.

U pokretima neznanca zapázala se gipkost pantere. Oči su mu bile crne kao ugljen, sjajne, a zjenice velike gotovo kao oči. Nemilosrdnim pogledom ošinuo je Marka a na lijevoj strani lica samo malo mu je trznuo jedan mišić.

– To je tvoja glavna meta – reče Timpas – i ovdje je zelembać koji ti je uzeo posao.

Pantera u ljudskom liku stajala je mirno držeći ruku na dršku revolvera. Njegov pogled kao da je prodirao kroz Marka, a atmosfera u salunu bila je sve napetija.

– Misliš li da me poznaješ? – upita Mark.

– Misliš, da li smo se već sreli? Da. Poznajem te, prijatelju – pokazao je prema Bannockovu lešu. – Je li to bilo zbog karata?

Mark je izbacio praznu čahuru iz revolvera, ponovo ga napunio i stavio u korice. Neodređeno je pogledao neznanca i rekao:

– Ne, nije bilo zbog karata.

– Ime mi je Tod Hackberry – predstavi se neznanac. – Neko sam vrijeme radio u Currycombu. Ovaj čovjek – reče, pokazujući Bannockov leš – bio mi je predradnik. Htio bih znati što mu se dogodilo.

– Dakako – reče Mark bezobrazno se osmijehujući. – Pa možeš vidjeti što mu se dogodilo.

– Samo polako, samo polako, prijatelju! Ja ne tražim gužvu, samo želim znati istinu.

Ne promijenivši svoj podrugljivi ton, Mark odgovori:

– Bila je to igra. Bannock i one kukavice kraj šanka morali su igrati glavnu ulogu u komadu »Posljednji dan Marka Connifaya« ili takvo nešto. Međutim, evo kako je završilo.

Neko je vrijeme vladala tišina, a onda se začuo uzvik:

– On je prokleti lažac! – to je rekao čovjek mrtvačkog izgleda koji je stajao kraj šanka. – Mi smo čekali da počne igra karata. Bannock je stupio na balkon i prije nego što je znao što će se dogoditi, već je bio mrtav! Ovaj lažac je izvukao revolver i pucao.

Mark se široko osmijehnuo i skinuvši kapu od dabrovine, rekao Todu:

– Možeš prihvatiti verziju koja ti se sviđa.

– U redu – reče Timpas, navlačeći rukavice – on je bio tvoj predradnik, Tode. Ja moram otići. Laku noć, gospodo!

Tod je pričekao dok su se smirila pokretna vrata saluna, a onda je rekao tiho, usmjerivši svoj panter-ski pogled u Marka:

– Dat ću ti dobar savjet, prijatelju. Idi iz ovog kraja prije nego što te netko pozlijedi.

Mark je slegnuo ramenima, okrenuo se i pošao stubama.

Dok je sutradan doručkovao, prišao mu je neki čovjek i rekao:

– Pobrинуo sam se sinoć za vašeg konja. Ostavio sam ga u štali Jeđa Hankinsa.

– Hvala vam!

– Nema na čemu. Rado sam to učinio. Ne čudim se što ste zaboravili na konja. Čovjek se ne može ljutiti na vas. Ali da sam ja pucao, što prije bih uzjahao konja i otišao.

– To mi je rekao i Tod Hackberry. I on je mislio da bi to bilo dobro.

– On se nije šalio – odgovori neznanac. – Mi vas nećemo zaboraviti, gospodine.

Pošto je doručkovao, Mark zapali cigaru. Pušio je uživajući. Bilo je lijepo jutro i iz pustinje je prodirao svjež vjetar. Izašavši iz saluna, Mark je malo prošetao gradom, ali nije imao što vidjeti. Bilo je to mjesto kao i mnoga druga na zapadu s uobičajenim većim zgradama, u kojima su se nalazile trgovine, banka, saluni i tako dalje, a i štala Jeda Henkinsa. Sunce je već pripeklo kad je Mark stupio u štalu. Osedlao je svoga konja i baš ga izvodio iz štale kad se pojavio vlasnik. Mark mu isplati dolar.

– Izvodite ga u šetnju? – osmijehnu se Hankins. – Dobar je to konj, prikladan za ovaj kraj, stranče.

Mark je kimnuo, uzjahao i krenuo iz gradića.

U jutarnjem prozirnom zraku udaljena Sierra Caballos izgledala je blizu. U prolazu su ga ljudi znatiželjno promatrali. Razmišljao je o štalarovim riječima, prema kojima je u ovom kraju potreban odličan,

izdržljiv i poslušan konj, koji je jahaču najveći i jedini prijatelj. Kretati se ovim krajem bez dobra konja jednako je samoubojstvu i to je veoma opasna igra.

Mark je danas namjeravao jahati zapadnom stranom doline, jer je jučer išao istočnom stranom. Sutra – što čovjek može znati o svom sutra? – vidjet će što će dalje. Ali čvrsto je odlučio da ostane u ovom kraju, u kojem je imao svoje imanje i koji je dobro poznavao. Bio je to čin samoobrane, a on je smatrao da je došlo vrijeme da shvati razliku između prostranog ranča i dva četvorna metra grobne rake. Ovo je bio kraj za snažne ljude, gdje je potrebno odmah i brzo djelovati, a ne mnogo razmišljati. Te su ga tjeskobne misli pratile dok je jahao dolinom.

Sa svih strana doline uzdizale su se gore i snježni vrhunci okruživali su ovo carstvo trave u dolini. Travnato područje polako je prelazilo u pustinju koja se prostirala sve do modrih vrhunaca meksičkih planina.

Da, mislio je u sebi Mark, to je zemlja za mene. Poteškoće ga nikad nisu strašile. Ovdje je mogao duboko disati i znao je ocjenjivati udaljenosti. Miris zemlje pratio ga je cijeli život. Činilo mu se da udiše miris nekoga rijetkog cvijeta. Osjećao je u sebi zov te zemlje što se prostirala oko njega i blago se osmjehivao, razmišljajući o burnim danima koji su sada već bili iza njega.

To je njegova zemlja.

Nije imao nikakvih iluzija: znao je, bio je svjestan da mora mnogo raditi i boriti se. Jer ovaj je kraj bio pun jahača, ljudi izvan zakona, odmetnika. Ovdje nije bilo izgleda za mir, neprekidni mir. Uvijek se vodila borba između dobra i zla. Zato su ljudi što su nastanili ovaj kraj nosi-

li u sebi neku posebnu hrabrost, prijeko potrebnu za opstanak u ovoj zemlji i u ovakvim okolnostima. Svi su bili odvažni i hladnokrvni. Bio je to uvjet za igru.

Pošto je zašao duboko među brežuljke, Mark je još neko vrijeme jahao dok nije naišao na raskršće. Pogledao je putokaz i krenuo prema zapadu. Nakon sata jahanja došao je do logora drvosječa, a onda krenuo prema sjeveru, pažljivo se ogledajući. U sjeni stabala lepršalo je na tisuće i tisuće mušica, što ga je podsjetilo na rančeve u Crossingu. Njegov dolazak naglo je prekinuo pjev ptica, a on je zamišljeno jahao. Tada se sjetio Belle Mae i njezina pokušaja da ga upozori. Razmišljao je kako to upozorenje znači opasnost za nju. Bannockovim prijateljima to se zacijelo nije svidjelo. Nekako duboko u duši bio je uvjeren da ni Timpas ni Tod Hackberry neće iz toga izvući nikakve pouke.

Međutim, što je bilo, bilo je, on je izbio u središte radnje, a sve se to zbilo prije samo jednoga dana. Zaustavio je svoga konja, ogledao se, promotrio okolicu i pomislio kako je to veoma dobro i prikladno mjesto za zasjedu. Osluhnuo je. Dolazio je neki jahač, čije obrise je nazirao kroz granje. Ruka mu brzo poleti revolveru. Jahač se pojavio na ravnicima.

Bila je to Bella Mae Brady. Zaustavila je svoga konja i neko su se vrijeme šutke promatrali. Onda je Bella slegnula ramenima i pritjerala konja bliže. Nosila je bijelu svilenu bluzu, farmerke sa srebrnom dugmadi i visoke čizme.

– Zašto nisi stao kad sam te sinoć zvala?

– Razmišljao sam o tome zašto me zoveš – odgovorio je, a ona je uperila pogled u njega.

– Zar je to bilo tako važno?

Pogledao ju je i u njezinu pogledu i osmijehu mogao je pročitati mnogo toga, ali nije htio.

– Ne svidam ti se, je li? – rekla je.

– Zašto?

– Znaš što mislim.

Na ton njezina glasa dobacio joj je oštar pogled. Da ... znao je. Vidio je to iz djevojčina pogleda i lica. Još jučer je zapazio taj pogled i bojao se da će doći do toga. Zato joj i sinoć nije htio odgovoriti.

Djevojka ga je pažljivo promatrala, ali on to nije zapazio.

Razmišljao je što da joj kaže a da je ne uvrijedi, ali djevojka iznenada prigušeno krikne, zakoluta očima i klone na sedlo. Shvatio je da mora brzo djelovati. Nagnuo se sa svog sedla prema njoj i pridržao je. Držao ju je tako, napetih živaca, kad je na čistini odjeknuo strahovit pucanj.

– Bella Mae! Što taj nitkov pokušava učiniti?

VI

– Revolver ti nije potreban – prosvjedovao je pastor Liljah Bates. – Kad se dvoje mladih želi zauvijek spojiti, ja se obično pri tom ne sluzim prisilom. Makni taj revolver!

Stari Joe Brady pogleda poprije ko' pastora i reče:

– Kad budem htio savjet od tebe, ja ću ga zatražiti. U međuvremenu ...

– Zar ne mislite da je ova šala otišla predaleko? – zapita Connifay.

– Šala, je li? – Danas bi se to moglo tako nazvati, ali u moje vrijeme...

Pastor Bates se nakašlja.

– Jeste li vas dvoje mladih zaista sigurni...

– Što vi to pokušavate s njima?

Hajde blagoslovite ih već jednom dok se nisam naljutio.

Visok i mršav, stari Joe Brady bio je izmoždena ispičutura, pravi proizvod brežuljaka Kentuckyja. Svoj je viski pekao od jeftinoga kukuruza, i to u ogromnim količinama, prodavao ga je Apašima Mescalero, koji su u to vrijeme trgovali oružjem i konjima nedaleko od Juarez-a.

Pošto je blagoslovio mladence, pastor Bates je žurno ušao u kuću.

– Čuj, Brady – reče Connifay – ne očekujem od tebe mnogo. Ti možeš i dalje odbijati ruku koju ti pružam, ali ...

– Smiri se prije nego što ...

– Rekao sam ti istinu i reći ću ti još nešto. Belli Mae je naglo pozlilo ili takvo nešto i zamalo je pala sa sedla. Dakako, ja sam se nagnuo i pridržao je. Ako misliš nešto drugo... uostalom, zašto je ne upitaš ...

– Nemam je što pitati – odbrusi Brady. – Znam što ljudi govore o njoj i neću je pitati! Uhvatio sam te s njom i prisilio te da se njome oženiš. To je gotovo. Idi do vraga prije nego što te dohvatim.

– Dakle? – upita prijetećim glasom Timpas. – Što možeš reći u svoju obranu? Ako nisi kadar poduzeti nešto, ja ću lako naći nekoga tko će biti spremniji za akcije.

Razgovaralo se u Timpasovu uredu, u glavnoj zgradi udruženja. Revolveraš mrtvačkog izgleda sada je postao Timpasov predradnik. Zvali su ga samo Fargo. Ako je imao ime, nitko ga nije znao. Nosio je dva revolvera, korice je pričvrstio vrlo nisko i bio je poznat po tome što je strelovito mogao pucati, i to ukriž. Fargo se kiselo osmjehnulo.

– Možda mislite na onog revolveraša zelembača – dodao je prasne u smijeh. Timpas je, bijesan, napola ustao. – Samo sjednite, sjednite –

doda Fargo i nastavi: – Već sam se pobrinuo za tog momka umjesto vas.

– Kako pobrinuo?

– Sve sam pripremio da se ozbiljno pozabavim njime. Timpas zaškilji na svog predradnika i upita:

– Kako se to misliš pozabaviti njime?

– Mislio sam upravo to da se pozabavim njime. Koliko ste obećali Bannocku?

– Nikad mu ništa nisam obećao.

– Pripazite na svoje riječi, Ely, jer bi jednog dana neki od momaka mogao postaviti neugodna pitanja o vama. Uostalom, vratimo se na tog zelembaća. Vi dobro znate što stari Kroniac misli o kockarima i zabludjelim ženama. Dakle kako stvari sada stoje, stari neće unajmiti tog momka kad je saznao kakva mu je prošlost.

– Pa što? – zareži Timpas. – Zar je to neka tajna?

– Nije, ali valja iskoristiti priliku. Dogovorio sam se sa starim Bradyjem da utrapi Bellu Mae kao ženu tom zelembaću.

– Pa, ti si lud! – poskoči Timpas i oči mu sijevnu. – Kakvu to prokletu igru ...

– Samo polako – prekide ga Fargo. – Budete li tako naglo ustajali, možete slomiti nožne prste. Vi ste se bojali da će se taj zelembać spetljati s Kroniacom. Zar vjerujete da bi stari Kroniac mogao unajmiti kockara koji se spetljao sa ...

Timpas je naglo dignuo ruku da zaustavi Farga. Netko je nailazio kroz trgovinu. Fargo položi ruku na jedan od revolvera. Ali bio je to dječak koji je radio za štalara Hankina.

– Ona je ovdje, u velikoj trgovini – reče dječak.

Timpas mrko pogleda prema trgovini.

Kad je dječak otišao, Fargo nastavi:

– Spetljao se s Ann Kroniac. Ja sam joj ispričao o iznenadnom vjenčanju Marka Connifaya. Ona, doduše, nije baš voljela Connifaya, ali kad je čula za to vjenčanje ...

Raširio je ruke i nasmijao se. Ali Timpas je htio znati nastavak pri-povijesti.

– Kako znaš da joj se on ne svi-da?

– Jučer je bio na ranču Kroniacovih. Buffalo Grote mi je rekao da ga je otjerala – pokazavši prema trgovini. Fargo nastavi: – Ako žena ...

Timpas ga pokretom ruke prekide.

– Pusti me da malo razmislim – kroz poluotvorene usne zabijeljeli su mu se zubi, a onda iznenada, duboko udahnuvši, glasno opsuje. – Mogao sam i misliti da negdje nešto ne valja! Ispustio si Bellu iz svojih ruku.

– Nikog nisam ispustio – odvrati Fargo. – Ona je izmakla. Bio sam u štali kad je zelembać jučer došao po svoga konja. Na to je ona došla i propitala se za njega, a kad ga je našla, prišla mu je. Progovorili su nekoliko riječi i onda ju je on poljubio. Ne pričam priče, kažem samo ono što sam vidio.

– I ti misliš – reče Timpas – da ga ona ...

– Zaljubljena je kao kokoš – po-drugljivo će Fargo, gledajući prema trgovini, a onda se okrenu prema Timpasu i doda: – Ely, vi ćete još štošta naučiti o ženama.

Timpas ga mrgodno pogleda. Fargo se osmjehnu i nastavi:

– Usput, mladi Tony ponaša se u salunu kao tigar. Dokle ga mislite pomagati i štiti?

Nakostriješen, Timpas ljutito odgovori:

– Molim te da to prepustiš meni. U međuvremenu, što je bilo s opcijama koje si morao dobiti od nekih ljudi? Jesi li ih dobio? Ako nisi, zašto nisi? Što misliš, zašto te plaćam? Radiš već šest mjeseci i uspio si se domoći samo dviju opcija! Ti si plaćen i za to da malo razmišljaš o svom poslu! Da razmišljaš, razumišes li? Što je bilo sa Shainom?

Fargo je zataknuo palce u džepove prsluka i rekao:

– Svaki put kad pogledate svoje knjige, uvijek nadete nekoga novog kome treba oderati kožu – kiselo se osmijehnuo Timpasu i nastavio:
– Čini mi se da svaki drugi izmiče vašim smicalicama, a posebno Connifay.

Timpas je odmaknuo stolicu i ustao, rekavši posve tiho:

– Ti si bio prisutan kad je Connifay ustrijelio Bannocka. Možda je tvoj vuk prošle noći bio bolestan?

– Možda je obolio kao i vi, kad ste morali sklopiti sporazum u Currycombu. Možda ga je iznenadilo što ste bili toliko popustljivi i preuzeli tolike obaveze.

S podrugljivim osmijehom na usnama Timpas je obišao revolveraša, pa stao pred njega i gurnuo ga prema zidu. Kad je digao svoju tešku šaku da ga udari, Fargo sav blijed i bijesan vikne:

– Skidaj te ruke s mene, i to odmah!

Timpas ga bijesno pogleda, spusti pogled i ugleda u Fargovim rukama oružje. Uzmaknuo je.

– Ja nisam vaš pas – protisnu potmulo Fargo. – Radim za vas jer mi to donosi novac, ali nisam pas kojim ćete se poigravati kako hoćete! Savjetujem vam da to dobro upamtite! Ponavljam, upamtite to!

Timpas je dugo i mirno gledao Farga, a onda nestrpljivo rekao:

– Zaboravi to.

Vratio se za stol. Fargo ga je pratio pogledom, držeći revolver u ruci.

Timpas ga pogleda nervozno, a onda iz ladice izvuče bocu viskija i čaše. Ali Fargo je i dalje bio sumnjičav.

– Podi, nadi Buffala Grotea i reci mu da ga želim vidjeti. Kad budeš izlazio iz grada, usput podi u salun i pošalji ovamo Tonyja. Isto tako obavijesti Shaina da ga želim vidjeti. I pošalji ovamo Jacksona, naći ćeš ga iza kuće. To je sve. Zatvori vrata za sobom!

Pošto je Fargo izašao, Timpas je gurnuo ruke duboko u džepove kaputa i nervozno koračao po sobi. Bio je lud što se prošle noći pojavio u salunu, zapravo dvostruko lud: u prvom redu zato što je imao previše povjerenja u Bannocka, a u drugom redu što je očekivao da će vidjeti Connifayev leš! Osim toga, bio je još veća budala sada, kad se naljutio na Farga i htio ga udariti. Taj Fargo bio je prava zmija otrovnica. Ali je u biti imao pravo u jednom: Connifay mu je ušao pod kožu i zato će se njime najozbiljnije pozabaviti. Šetao je tako i kamo god bi pogledao, u duhu bi vidio čelični pogled Marka Connifaya. Taj je čovjek postao njegova napast.

Timpas je lagao kad je predbacio Fargu da je uz njegovu pomoć uspio dobiti samo dvije ili tri opcije, i to od nekih naivčina. Naprotiv, u proteklih šest mjeseci Fargo je mnogo učinio za Timpasa, donio mu mnogo novca, ali je ipak Timpas čvrsto odlučio da uzme sve u ovoj dolini i da nikome ne ustupi ni pedalj zemlje. Za to je imao stotine načina i putova. U posljednje vrijeme toliko je bio učvrstio svoj položaj da je bilo samo pitanje dana ka-

da će ta njegova akcija donijeti bogate plodove.

Ali istovremeno ga je obuzimala tjeskoba, neki neobičan osjećaj kad god bi pomislio na Marka Connifaya. Tko je on? Što hoće? Zašto je došao ovamo? Ta prokleta nesigurnost lebdjela je nad vlasnikom »Wet Moona«. Kao da nije imao već dovoljno nepravilika sa svima, a sada je naletio još i taj kockar!

– Kockar!

Izgovorio je tu riječ kao da bi najradije ugušio Connifaya. Taj čovjek je zacijelo bio kockar, ali ne u onom smislu u kojem to ljudi zamišljaju. On je bio više nego običan kartaš i to je najviše mučilo Timpasa. Promatrao ga je kako nosi svoj kaput, kako udara šakom i kako sliježe ramenima. Samo netko tko dobro poznaje ljude s ranča mogao je ocijeniti kako su snažne ruke u Connifaya. A bilo je tu još i drugih stvari. Na primjer, njegovo suncem opaljeno lice, malo istaknute jagodice i snažna brada. Poseban dojam ostavljalo je njegovo lice, naročito oči. Takvo bi lice čovjek očekivao u stočarskom kraju, ali ne za kartaškim stolom!

Timpas je bio bijesan kao ris. Osjećao je da taj došljak ima neprijateljski stav prema njegovim planovima. Uostalom, zar mu se nije nasmijao u brk? Bilo što bilo, Timpas mora poduzeti nešto odlučno i munjevito. A Timpas nikad nije oklijevao.

Na um mu padne njegov predradnik Fargo i njegovi planovi. Pa to su planovi ludaka! Čovjek mu ne smije vjerovati, jer u toj igri ima previše činilaca koji ne donose siguran uspjeh. Ali jedno je bilo sigurno: ti planovi će donijeti smrt nekolicini ljudi.

Začuli su se koraci. Timpas se smiri.

Bio je to Hackberry. Rančer se osmjehnuo i upitao:

– Što je, Ely? Muči li te savjest?

Timpas je sjeo za stol, mrko pogledao posjetioca, izvadio iz ladice bocu i gurnuo je preko stola prema Hackberryju.

– Dakle, što hoćeš? – promrm-ljao je. – Ja sam zaposlen čovjek, Hackberry.

– Prošle noći zaista si izgledao zaposlen. Što sada pokušavaš? Želiš me spetljati s tim momkom?

Timpas protrlja bradu.

– Pokušavaš li ti biti duhovit?

– Ne. Naprotiv. Nikad nisam bio ozbiljniji. Želim znati što ti je na umu. Pokušavaš li mi možda pripremiti mrtvački kovčeg?

Timpas se pokušao nasmijati, ali nije išlo. Taj rančer nije baš prikladan sugovornik, a i Timpasu je danas sve išlo nekako naopako. Ipak, odlučio je govoriti istinu.

– Ne bih mogao reći da me zaista zanima Bannock i...

– Bannock je od tebe samo kratko vrijeme primao novac, Ely.

Timpasu se nije svidao Hackberryjev ton. Naglo se okrenuo prema njemu i ljutito rekao:

– Ja sam ti dao dobar prijedlog...

– A ja sam ga odbio.

Timpas je trenutak razmišljao, a onda nastavio:

– A sada imam još bolji prijedlog.

– Možda će me zanimati.

– Neću okolišati kao vrag oko tamjana, već ću staviti karte na stol. Udruženje »Wet Moon« postaje ogromno, pretvara se u pravi koncern. Nije potrebno da ti potanko pričam o tome. Međutim, treba nam još zemlje, mnogo zemlje. Vlasnici akcija s istoka špekuliraju: kupili su mnogo stoke i sad bi htjeli da je ja hranim. Pisao sam im i

objasnio kakva je situacija ovdje i dali su mi slobodne ruke da radim što hoću, pa čak i da dajem dobre ponude.

— Je li? — reče Hackberry, a u njegovu pogledu moglo se pročitati što on misli o udruženju. — Koliko si dugo radio na tome i koliko dobivaš? Deset posto?

— Platit ću ti dvadeset tisuća dolara za ranč i stoku, a ti možeš ostati kao upravitelj s plaćom od sto i pedeset dolara mjesečno. Mišlim da je to. — nasmije se Timpas — prava prijateljska ponuda.

Hackberryjeve oči su zasjale, lice se razvedrilo. Zaista ga je Timpas iznenadio.

— Pa zvuči privlačno...

— Zvuči privlačno?! — uskliknu Timpas. — Nitko ti na svijetu neće isplatiti takvu cijenu! Ali odmah ti kažem da nećemo i ne želimo dugo čekati na odgovor. Moraš odmah donijeti odluku. Imaš vrlo malo vremena za razmišljanje. Nakon toga od ponude nema ništa. Ima dovoljno drugih koji će prihvatiti naše ponude.

Hackberry se osmjehnuo, a taj je osmijeh naljutio Timpasa, pa je hladno rekao:

— Evo, Tode, ja sam svoje rekao, a na tebi je da što prije doneseš odluku. Udruženje ima dovoljno novca i plaća u gotovu. To bi bilo sve.

Pošto je Hackberry otišao, Timpas je sjedio pušeći cigaru i položivši noge na stol. Osluškiavao je šumove večeri, kad odjednom začuje korake. Ljutito se okrene prema vratima. Na njima se pojavio visok mladić, koji je vukao noge kao da je pijan. Bio je to Kroniacov sin Tony, nepristojan mladić.

— Hej, krivonogi! — dobaci mu Timpas, uživajući u tom nadimku, koji je uvijek ljutio mladića, osobito kad bi ga netko izgovorio pred dje-

vojkama. — Cini se da si večeras imao sreće. Zar si mi već donio novac?

Gledajući u Timpasa, Tony Kroniac odgovori:

— Pa znate da nisam! A isto tako znate i da nemam sreće...

— Zar hoćeš da zatražim taj novac od tvoga oca?

Blijedo mladićevo lice se zarumjelo.

— Oh, prokleti bili, Ely! — izustio je.

— Evo, čovjek uvijek ima nevolja s djecom — reče hladno Timpas. — Uvijek se pokušavaju ponašati kao odrasli, uzajmljuju novac i ne vraćaju. Kad dobiju novac, umjesto da ga ulože u posao, odmah sjednu za kartaški stol i pokušavaju zaraditi na pokeru. Što to tvoj otac pokušava stvoriti od tebe? Kockara?

Tony je osjetio da bi morao učiniti nešto više nego da samo gleda u toga odvratnog Timpasa. Mišljenje njegova oca o kockanju i kockari-ma bilo je svima dobro poznato.

— Vrlo mi je žao zbog tebe i zbog tvog nadimka. Ali što ćeš, svi su ljudi pomalo ludi. A posebno oni koji su prihvatili tvoju obveznicu. Oni su te upleli u svoje mreže, smatrajući te odraslim, a ti si još dijete. I to dijete koje želi odjednom odrasti, koje je ponosno i htjelo bi da otac bude ponosan na njega...

— Ja sam...

— Ne prekidaj me! Ti si još cmi-zdravo dijete i nemaš nikakve veze s kockanjem. S tim tvojim prijateljima sam u svoje vrijeme igrao i ja. I meni su dali da potpišem taj papir i tada su mi zaprijetili da će me odati ako ne potpišem. I ja sam, kao i ti, bio budala i nasjeo im. Ali sada je sve u redu. Kao što sam ti rekao prošlog tjedna, moram dobiti taj novac...

– Rekao sam vam da ćete-ga dobiti!

Timpas napući usne. – Ali kada?

– Pokušat ću...

– Nije dovoljno pokušati. Ja moram novac imati sada.

– Mislite li da mogu četiristo i pedeset dolara naći u nekom grmu?

– Ne mislim, samo ti kažem. Donesi mi taj novac najkasnije sutra do podne ili ću porazgovarati s tvojim ocem.

– Kako mogu donijeti novac do sutra u podne? – zakuka Tony. – Nemam prijatelja od kojih bi mogao posuditi četiristo i pedeset dolara.

– Mnogi ljudi imaju novca – odbrusi mu Timpas. – Jesi li ikad pokušao raditi?

– Raditi?

– Zar to ne čine mnogi i nije li to jedan od načina da se dođe do novca?

Tony se namrgodi:

– Mislio sam da ću dobiti na kocki, ali sam izgubio četiristo i pedeset dolara.

– Oh, ne znam – reče Timpas. – I to je način da se dođe do novca. Čuo sam da ti momci dobiju dva puta veći iznos za samo jedan sat kartanja.

– Da li mi možda predlažete da obijem neku banku?

– Mogao bi pokušati i to – nasmiје se hladnokrvno Timpas. – Banku u Mesilli bilo bi lako opljačkati. Baš razmišljam o tome što bi ti sve mogao učiniti s obzirom na to da brzo izvlačiš revolver. Mogao bi obavljati mnogo poslova da si dobar na revolveru.

Tony je osjetio nadu.

– Ako znate kakav posao, recite mi.

Ali Timpas je, čini se, promijenio mišljenje.

– Ne – reče, namrštvivši se. – Postigao bi samo to da te ubiju. Zaboravio sam da si još dijete. Zašto ne bi pokušao odvesti nekoliko junaca sa svog ranča? Tvoj otac to ne bi ni zapazio.

– Nagovarate me da kradem od oca? – upita Tony.

– Krasti? Tko je govorio o kradi? Zar ranč neće biti tvoj kad jednom otac umre? Onda će biti i stoka tvoja. Pa što ima u tome da odvedeš nešto stoke i platiš dugove? To nije gore nego baciti lošu kartu.

Tony se osjećao nelagodno. Usta su mu se osušila.

– Ali to bi značilo okrasti ranč Fiddle-Back! A ja... ne bih mogao ocu pogledati u oči.

– Morat ćeš mu pogledati u oči kad budem od njega zahtijevao da mi vrati tvoj dug.

Tony se oznoji.

– Ely – glas mu je bio jedva čujan. – Što ste mislili ono s revolverom?

– Udruženje želi platiti – reče Timpas – četiristo i pedeset dolara momku koji će ubiti Connifaya.

Mladićevo lice je posivjelo.

– Što se snébivaš? – upita Timpas. – Ako znaš rukovati revolverom, sve je lako. Uostalom, s tim nitkovom ne moraš se pošteno boriti. Možeš ga ubiti negdje u grmlju ako ne nađeš drugog načina.

VII

Idućeg dana, pošto je Bannock izazvao Marka Connifaya u salunu „Kapa i metak“, na verandi kuće na ranču Fiddle-Back stajao je stari Kroniac i gledao susjeda s kojim nije progovorio petnaest godina. Rekao mu je oštro:

– Odjaši natrag istim putem, i to brzo! Jasno?

Grubo lice Batiste Wilkesa osu se rumenilom.

– Idi do vraga! Bilo bi bolje da opereš uši! Rekao sam ti da se Whoa Jackson prodao udruženju.

– A zašto misliš da me to zanima?

– Tako mi svega – dobaci mu Wilkes – zar udruženje nije bacilo oko na tvoj ranč? Bit će bolje da malo pripaziš na svoju dolinu. Ako ti Timpas prekine dovod vode...

– Timpas je moj prijatelj – reče stari Kroniac. – Što to smjeraš, Batista?

– Ništa ne smjeram – odgovori Wilkes i okrene se prema Buffalu Groteu. – Vi možda znate o čemu je riječ. Što mislite o Timpasu?

Ali Buffalo Grote je šutio i mirno ga gledao, pa Wilkesa obuze strahovita srdžba. Uperio je pogled u Kroniaca i ogorčeno rekao:

– Tako, dakle, Timpas je tvoj dobar prijatelj, je li? Mislim da ti je i Whoa Jackson dobar prijatelj! Jesi li možda u posljednje vrijeme prebrojio stoku?

Visoki starac, vlasnik ranča, stupio je korak naprijed i rekao:

– Poznajem Elyja Timpasa otkako je došao ovamo i uvijek sam ga smatrao gospodinom – odmjerio je posjetioca hladnim pogledom. – I uvijek sam žalio – dodao je gorko – što to ne mogu reći za tebe.

Wilkes poprijeko pogleda starog Kroniaca, nasmije se i reče:

– Ja ne tvrdim da sam džentlmen niti bih to ikad želio biti! Ali mislim svojom glavom. Reći ću ti nešto, Andre. Bilo bi dobro da malo razmisliš o svemu što je udruženje »Wet Moon« dosad poduzelo. Taj tvoj takozvani dobri prijatelj Ely Timpas bacio je oko na cijelu ovu prokletu dolinu i on će je dobiti ako se tome ne odupremo i ako se ne ujedinito. Sad je kupio Jacksona, pokušat će i Trindlea, a onda sam ja na redu. Nakon toga ostat će još

samo pet ili šest rančeva. I pitanje je nisu li i oni spremni za prodaju. Mogao bih već sada potpisati...

– Što te potaklo da dođeš ovamo i govoriš mi o tome?

– Što me... Tako mi svega, pa što ti misliš, što će se dogoditi kad jednom ranč Fiddle-Back prijede u druge ruke?

– Zašto si ispustio Shanea i Hackberryja?

– Nisam ih smetnuo s uma. Shain je gotovo spreman da proda svoje imanje. A taj tvoj prijatelj je bio i njegov prijatelj, možeš se kladiti u to. Ako ti...

– Mora postojati razlog zašto si došao ovamo. Bilo bi najbolje da ga odmah kažeš i lijepo se izgubiš odavde.

Iz Wilkesova pogleda bilo je očito da nešto očekuje i da će se to i dogoditi. Stoga je šutio i čekao. Stari Kroniac je dignuo koštunjavu ruku i pokazao prašnu cestu:

– Ondje ti je put! Otvoren ti je i idi!

Wilkes je neko vrijeme gledao u starog rančera, pa podbo konja i doviknuo:

– Jednom ćeš požaliti ovo! Zbog ovoga ćeš se kajati i u trenutku smrti!

Pošto se slegla prašina za Wilkesovim konjem, stari Kroniac se obrati predradniku Groteu:

– Buffalo, skupi momke i neka počnu brojiti stoku!

– U redu, gazda – odgovori Buffalo. – Zašto danas ovako mislite? Naime, ja sam vam govorio još prošlog tjedna da Shain i taj Wilkes nešto smjeraju. Već je deset dana jedan njihov čovjek skriven među stijenama i cijelo vrijeme dalekoozrom promatrao naš ranč.

– Ja ću se pobrinuti za njega, a ti učini što sam naredio.

– U redu – Grote protrlja bradu, pogleda poprijeko Kroniaca i nastavi: – Samo... ovaj, pretpostavimo da nas oni iznenada napadnu. Što će biti s gospodicom Ann...

– Ann je dovoljno odrasla da se brine o sebi. Kad se Studhoss vrati iz grada, pošaljite ga da i on broji i zadržite ga tamo. Jeste li me razumjeli, Grote? Uzevši u obzir vaše namještenje, nekako čudno vodite ovaj ranč.

Grote nije odgovorio, ali je njegovo suncem opaljeno lice potamnijelo od rumenila. Okrenuo se prema putu i rekao:

– Evo, Studhoss baš dolazi. Pošlat ću ga odmah.

– Pošaljite i Jawbonea a i kuhara. Ann će se pobrinuti za kuhanje. Ah da, Grote, dok ste još ovdje, bit će nabolje da i vi odete na prebrojavanje. Čini mi se da su vam živci prenapeti od nadziranja ranča, pa za promjenu malo brojite stoku.

Starac je ušao u kuću, a Grote je ostao na verandi, gledajući za njim. Studhoss je sjahao sa svoga divljeg konja i ne pozdravivši nadzornika ušao za gazdom.

– Onaj kockar što je jučer bio ovdje ubio je prošle noći Bannocka u salunu. Ispalio je samo jedan metak. I pun pogodak.

Kroniac kimnu i reče tiho:

– Pripazi na Buffala! – zatim je uzeo opasač s revolverom, izašao, doveo osedlana konja, uzjahao i uskoro nestao prašnim putem prema brežuljcima.

Iz očiju mu je sijevala ljutitost.

VIII

Whoa Jackson ujahao je u Single Cinch pod posljednjim zrakama sunca koje je zapadalo. Bila je to neobična slika: ridokos čovjek suncem opaljena lica i mračnih očiju

obasjan posljednjim zrakama sunca. Konj mu je bio prekriven prašinom. Ne pokazujući da mu se žuri, Jackson je sjahao, mirno pošao prema glavnoj trgovini i uspeo se stubama koje su vodile do Timpa-sova ureda.

Nije ni pokucao. Otvorio je vrata tresnuvši po njima čizmom, tako da su se zidovi zatresli. Možda je bio lakovjeran, ali nije bio glup.

– Mogli biste barem pokucati! – reče Timpas, mrko pogledavši posjetioca.

Jackson nije odgovorio, samo je stegao usne i uzvratio mrk pogled. Timpas nije znao što da učini. Rekao je samo:

– Izvolite sjesti! – ponovo je pogledao Jacksona. On je stajao na pragu i nije se ni pokrenuo da sjedne. – Jeste li dobili stoku na ranču Fiddle-Back? – upita Timpas.

Jackson se podrugljivo osmijehnu.

– Dakle, što je? – nestrpljivo će Timpas.

– Ta niste valjda mislili da ću tamo moći kupiti stoku, Ely!

Timpas se naglo smirio. Nije bilo potrebno da čuje Jacksonov glas ili da vidi njegov pogled – u prostoriji se osjećala opasnost, hladna i smrtna.

– Da – reče Timpas. – Imate pravo. Ali u ovim danima čovjek nikad ne zna. Srećom, granica je blizu...

– Drago mi je što čujem da ste to shvatili. Na posljednjem putovanju morao sam zaraditi više novca, Ely. Oko pet tisuća, mislim. Osim toga, moram izravnati račune.

– Kakve račune?

– U pitanju je zasjeda u koju sam upao. Sigurno će vam biti drago kad saznate da sam prebacio preko granice vašu robu, svu stoku koju sam ukrao s ranča Fiddle-Back. Ali gadno smo prošli, Ely. Iz-

gubio sam trojicu vaših revolvera-
ša.

– Čini mi se da sam vam rekao
da povedete svoje ljude.

– Ja i jesam poveo svoje ljude –
osmjehnu se Jackson.

– Onda...?

– Trojicu vaših ljudi ostavio sam
gušterima.

Sada više nije bilo sumnje. Tim-
pas se svojim kao ugljen crnim oči-
ma zagledao u Jacksona. Stegao je
zube i protisnuo:

– To mi se ne sviđa...

– Jackson odgovori:

– Ni meni se nije svidjela zasje-
da, a još manje način na koji ste me
udarili – u njegovu pogledu nazi-
rao se tračak ludosti. – Drugi put
pripazite!

– Ti, propalice, ucjenjivaču!

Iz Timpasove ruke suknuo je pla-
men. Jackson je zateturao i pao.

Timpas je mirno pušio kad su do-
šli ostali. Jackson je bio mrtav, le-
žao je zgrčen na podu.

Timpas je ispričao što se dogodi-
lo:

– Pokušao mi je prodati nešto
stoke ukradene s ranča Fiddle-
Back. Neka sam proklet ako znam
zašto je došao k meni, ali sam mu
brzo dao na znanje da me takvi po-
slovi uopće ne zanimaju. Zacijelo se
prestrašio i, čini mi se, htio pucati
u mene – Timpas mirno strese pe-
peo sa svoje cigare.

Došljaci su pogledali zgrčeno ti-
jelo na podu. Dvojica ili trojica sa-
mo su kimali.

– Nije imao sreće – reče kovač,
a Hankins, prijevoznik, doda:

– Čini se da je pokrao dosta sto-
ke. Morali biste dobiti medalju.

To je bilo opće mišljenje. Među
prisutnima je bio i Kroniacov pred-
radnik Buffalo i kad su ostali izla-
zili, Timpas reče:

– Momci, sklonite leš! A vi, Gro-
te, ostanite! Htio bih razgovarati s
vama.

Kad su drugi otišli, Grote reče:

– Fargo mi je kazao...

– Da – kimnu Timpas. – Ima li
što novo kod vas?

– Wilkes je bio jutros na ranču.
Govorio je starom Kroniacu da ste
bacili oko na njegovu zemlju.

– A što je rekao Kroniac?

– Ništa nije rekao. Ali mislim da
nešto sumnja. Istini za volju, mislim
da već prilično dugo sumnja. Odgo-
vorio je Wilkesu da ste njegov pri-
jatelj. Ali čim je Wilkes napustio
ranč, rekao mi je da pošaljem ljude
na brojenje stoke.

Timpas ga zamišljeno pogleda.

– Želi prebrojiti stoku, je li? –
kuckao je prstima po rubu stola, pa
dodao: – Da li se govorilo nešto o
Jacksonu?

Grote odmahnu glavom, ali mu se
u pogledu ogledalo zanimanje.

– Zar je Jackson govorio nešto o
tome da su pucali na njega?

– Palo mi je na um tko je na nje-
ga mogao pucati.

– Mogao je to biti stari Kroniac
– reče Grote. – Krenuo je prema
brežuljcima kad je Wilkes napustio
ranč. Wilkes je tvrdio da je Jackson
prodao stoku vama, a i Trindle. Re-
kao je da ćete vi vjerojatno kupiti
cijelu dolinu – Grote je znatizeljno
pogledao Timpasa i nastavio: – Da
li je točno da vam je Jackson pro-
dao svoju zemlju i stoku?

Timpas je s izrazom nestrpljenja
pogledao Grotea. Neki divlji žar iz-
bijao je iz tog pogleda i Buffalo
Grote osjeti kako mu krv brže kola.

– Pitanja, samo pitanja! – reče
Timpas. – Ista je nevolja bila i s
Jacksonom: uvijek je postavljao pi-
tanja. Mudar čovjek ne bi to činio.
Razmislite o tome, Grote.

Ann Kroniac, smijući se glasno, izašla je iz glavne trgovine s punim naručajem omota. Stupila je na pločnik i zastala. Tijelo joj se najednom napelo. U zraku se osjećala neka gotovo opipljiva opasnost. Pogledala je niz ulicu. Učinilo joj se da su sjene na nekim kućama potamnjele. Na pločniku je bilo ljudi, ali se nitko nije micao. I oni su zastali i promatrali skupinu u dnu ulice.

Vrijeme je sporo odmicalo i bilo je očito da svi nešto očekuju. Osjetilo se to i u vjetriću, koji je odjednom zahladio. Pločnikom je odjeknuo zveket ostruga. Neki visoki mladić je upravo izašao iz saluna, zastao i pogledao niz ulicu. Jedan od vezanih konja zatoptao je nogama i to je odjeknulo u iznenadnoj tišini.

Ann je sve to osjetila podsvjesno i dok je razmišljala o tome, iznenadila se, jer je mladić koji je izašao iz saluna bio njezin brat Tony. Svojom visinom mladić je predstavljao središnji lik u skupini zaustavljenih ljudi. Znatizeljno je gledao u nekog čovjeka. Ann pogleda malo bolje i prepozna čovjeka sa šubarom od dabrovine, odjevenog u crno.

Bio je to onaj skitnica koji je sebe nazivao Connifayem, kockar iz Smith's Crossinga. Stajao je mirno i hladno gledao Joea Bradyja, koji je psovao i mahao oružjem. Kraj njega je stajala djevojka i Ann je pretpostavila da je to Bella Mae Brady, o kojoj se mnogo govorilo. Bila je bez stida, bez morala...

Ann iznenada pocrveni. Ponovo se sjetila priče o Tonyju i toj djevojci, samo ovaj put su posrijedi bili Connifay i djevojka.

Ovaj put je djevojka upecala Connifaya! Ann osjeti neko zadovoljstvo, pomalo zlobno, smatrajući da je pravdi udovoljeno. Stajala je tako i promatrala Connifaya, prisjećaju-

ći se neodređeno nekih priča o toj djevojci, o njezinoj neukrotivosti i stalnom bježanju. Onda je, odjednom, na trenutak osjetila samilost prema tom mladiću. Taj osjećaj je nestao onog trena kad je spazila kako se Mark nasmijao i skinuo šubaru od dabrovine, izazovno i podrugljivo, kao da želi na sebe usredotočiti pažnju prisutnih.

Obuze je hladan bijes i najradije bi se vratila u trgovinu, ali je ipak zastala jer je vidjela starog Bradyja kako je zamahnuo revolverom i udario Connifaya po vratu. Connifay je pao kao pokošen i oko njega se podigla crvena prašina. Ann se sledila, dah joj je zastao u grlu.

Očekivala je da će Connifay odmah ustati. Čudila se što i dalje leži. Međutim, kad se prašina slegla, Ann zapazi da se kockar ipak bori. Po svemu se činilo da borba ne ide u prilog Bradyju. Čula je njihovo dahtanje. No slika se promijenila: sad je stari Brady nogom pritisnuo mladog Connifaya i digao šaku. Mark je jedva disao, s mukom je hvatao zrak.

Jedva ga je mogla prepoznati, jer mu je odeća bila poderana, prekrivena prašinom, a i crte lica su se gotovo izgubile pod naslagom crvene prašine.

Krajnjim naporom Connifay odbaci Bradyja i ustane. Brady je iz sare izvukao nož i zamahnuo, ali mu je Mark zgrabio zapešće, stežući ga svom snagom.

Brady se uplašio. Očajnički je kolutao očima, a na licu mu se pokazalo malo krvi što je tekla iz usana.

Nož mu je ispao. Činilo se da je Brady odlučio da ubije Connifaya. Pošto ga je žestoko odgurnuo, jurio je na njega. Kad je Mark htio izbjeći starčev napad, ostruge su mu zapele i on je pao. Brady je skočio na njega. Onda se ponovo dig-

nula prašina i ništa se nije vidjelo. Sad bi se iz prašine pojavio Brady, sad Connifay. I obojica su se valjala u prašini, dašćući i psujući. A zatim je iznenada jedan izronio iz prašine: kleknuo je, uzdigao spojene šake i udario.

Ann je od uzbuđenja prinijela ruku ustima da ne krikne.

Čovjek koji je klečao i udarao bio je Connifay.

Međutim, Brady se izvukao, povio se i zgrabio Marka za vrat pa ga počeo savijati unatrag. Namjera mu je bila očita: htio mu je slomiti kralješnicu.

Neka je žena viknula:

– Ne, tata, ne!

Bila je to Bella Mae.

Ali Brady je nije mogao čuti, jer je svom snagom stezao mladića, koji se nastojao izvući iz toga željeznog zagrijaja. Svom svojom dušom Ann je željela pobjeći, izbrisati iz sjećanja taj strašni prizor. Ali nije se mogla ni maknuti, skamenila se. Krv kao da joj se pretvorila u vodu, nije mogla čak ni sklopiti oči, već je stajala i gledala tu užasnu borbu.

Bilo je jasno da borba neće više dugo trajati. Kockar se prestao savijati, ruke su mu se ovjesile.

Brady ga je prestao savijati unatrag i još čvršće je stezao mladića.

Obuzeta grozom, Anna je čekala. I iznenada, munjevito, njome prostruju radost. Naglo se izvukavši, Connifay se bacio na zemlju i izbacio noge, tresnuvši čizmama Bradyja u lice. Brady je, ne obazirući se na Markove udare, navalio na njega kao bijesni bik.

Oko njih se podigla, neprovidna prašina. Ann se od uzbuđenja uhvatila za stup, a neki glas nedaleko od nje reče:

– Prokletstvo, kakva gužva!

Drugi glas promrmlja:

– Što se, do vraga, ovdje zbiva, Kerley?

Onda su iz prašine izronila dva čovjeka, ogleđavši se. Brady je pokušao stegnuti Marka, a Connifay ga još jednom pogodi šakom najprije u jednu, a onda u drugu sljepoočicu. I zaista se činilo da je borba pri kraju, jer je Brady teturao, posve zaoslijepljen, nešto prašinom, nešto udarcima.

Connifay pruži ruku, dohvati Bradyjevu košulju, privuče ga k sebi, zgrabi mu ruku i čvrsto mu je savije iza leđa. Strahovitom snagom, koju mu je ulijevao bijes, Connifay stegne Bradyja drugom rukom oko vrata. Starčeva glava poleti natrag i on padne na leđa.

Dotle se već sasvim spustio mrak. Timpas se probijao kroz mnoštvo svojim snažnim ramenima. Netko je iz obližnje štale donio svjetiljku i držao je iznad onesviještenoga Bradyja.

Mnoštvo se tiskalo oko oborenog čovjeka, svatko ga je htio pogledati. A kockar se nije obazirao ni na koga.

Gledajući ga, Ann osjeti ponos za tog mladića. Tražila je opravdanje za njegove mane i pronašla nekoliko vrlina, divljenja yrijednih, barem u njenim očima.

Ali kada je vidjela kako je Bella Mae Brady rekla nešto mladiću, zapazila je njegov osmijeh i onda ponovo osjetila kako ga mrzi.

Connifay se okrenuo i pošao prema Timpasu. Zastao je pred njim, raširio noge i promatrao ga hladno.

Timpas se nasmije i reče:

– Ako ste vi bolestan čovjek, imate zaista dovoljno snage u šakama.

– Možda više nisam bolestan.

– A možda niste ni bili – reče Timpas.

– I možda – reče Connifay glasno i razgovijetno – možda vi niste gurnuli Bradyja u ovo. Ali ja mislim da jeste. I ako ustanovim i dobijem dokaza da ste to učinili, za vas će biti najbolje da nestanete iz grada.

Pogledao je Timpasa još jednom, a onda otišao, ne gledajući ni u koga.

Ann se okrenula i pogledala za njim, želeći u duši da njezin brat Tony posjeduje barem neke odlike tog mladića. Željela je... Ali ne! Taj čovjek je kockar, skitnica i ubojica!

I stajala je i dalje tako, utonula u misli...

IX

Connifay, kojeg su boljeli svi mišići, gurnuo je pokretna vrata salona i ušao. Svjetiljke su već bile upaljene i on pogleda prazne stolove i šank. Gosti su otišli, još su bili na ulici i komentirali borbu. Jedino je na svom radnom mjestu bio pipničar.

– Popijte ovo – reče on, gurnuvši bocu i čašu pred Marka.

Ali Mark prode kraj šanka i počne se uspinjati stubama. Ušao je u svoju mračnu sobu i zatvorio za sobom vrata. Skinuo je sa sebe razderanu odjeću i krenuo prema umivaoniku. Umio se i legao na postelju. Znao je da noćas neće spavati, jer ga je boljelo sve, svaki dio tijela. Ležao je i razmišljao, boreći se sa svojim osjećajem i postavljajući sebi niz pitanja. Misli su mu se neprekidno vraćale na Timpasa.

Taj čovjek je slijedio svoj plan, želio je nešto, a to je zacijelo bio ranč Fiddle-Back. Možda je bacio oko i na cijelu dolinu, na sve rančeve. I svaki ranč, zacijelo, ima određenu ulogu u njegovim akcijama. Mark nije znao razlog, ali je bio siguran da Timpas želi njega, Marka Connifaya, na svom platnom spisku. Ka-

ko u tome nije uspio, nije ga mogao unajmiti, Timpas je uložio sve na-pore da ga se oslobodi. Connifay je sumnjao da je Timpas stajao iza Bannocka. Iza Bannocka, ali i iza Bradyja. Brady sam nikada ne bi došao na pomisao da napravi takvu melodramu sa svojom kćeri. Tu su bili Timpasovi prsti, a tu je negdje i ključ tajne. Da li se Timpas boji da će stari Kroniac unajmiti Connifayeve revolvere?

Činilo mu se da bi tako nekako moglo biti. Razmišljao je o starom Bradyju i njegovoj kćeri. Ona ga je opomenula, i to na samom početku. A danas, prije nego što je došao u grad, zbunjeno mu je rekla:

– Sjeti se što sam ti kazala!

Da, dobro se sjećao što je kazala. Ali što je postojalo između nje i staroga Kroniaca, što je dalo Timpasu ideju o tom vjenčanju?

Connifay je gledao u prozor i razmišljao. Tu mora biti nešto... Kopkao je po svom sjećanju i prisjetio se riječi koje je ona izrekla o starom Kroniacu. Rekla je gorko: »Ponosan je kao mokra ovca«.

Mora postojati nešto. Nešto zbog čega je Timpas odlučio da spoji Connifayevo ime s Bradyjevom kćeri. Time je postigao da na ranču Fiddle-Back Connifaya ne uzmu na platni spisak. No kako je stari Kroniac ipak pokazao želju da unajmi njegove usluge, mora postojati neki osobni razlog.

Mark nestrpljivo odmahne glavom.

U sobi je bilo toplo. Vani je puhao vrući pustinjski vjetar. A iz mraka kao da je stizala neka bezimena, neodređena opomena. Razmišljao je o svom životu i putu koji je prošao u posljednjih nekoliko godina. Prisjećao se vjetrova kroz koje se probijao, brežuljaka preko kojih je prešao, logorskih vatri i dima. I

osjetio je da je došlo vrijeme da napusti sedlo. Dosad je njegov život bio prepun nevolja, sukoba. Mir je bio samo neodređena prikaza i on je pred sobom mogao vidjeti jedino smrt, koja ga je čekala. I sam se čudio što je ostao živ.

Međutim, u svojoj najdubljoj unutrašnjosti, u cijelom tijelu, do srži svojih kostiju osjećao je da ovaj put neće otići nikamo, ni na kakva lutanja, već da će ostati, smiriti se.

Osjećao je poziv ovih brežuljaka i želju da bude u njihovoj blizini. To je osjećao i za ranč staroga Kroniaca. Sjećao se trenutka kad je starac rekao: »Htio bih vas namjestiti.« To Mark nikad neće zaboraviti.

Već odavno nitko nije govorio s njime takvim tonom.

Bio je kao u klopci. Nije imao snage napustiti ovaj kraj, iako ga je Bella Mae upozorila i preporučila mu da odmah uzjaše i ode.

U njemu su se miješali osjećaji žaljenja za prošlim životom, prije razdoblja lutanja, i spoznaja da je napokon našao sebe. Oduvijek je želio ići ravnim putom i odsad će tako i biti. Sigurnost i udoban život drugih ljudi za njega je dosad bila nedostižna sreća. Po svemu se činilo da je rođen da bude nesretan, da izaziva nered. Gdje god se moglo naići na ljude mrka pogleda i na ženske krikove, tu se uvijek morao nalaziti Mark Connifay.

Soba je bila tiha i mračna, noć se probijala kroz prozor. U prizemlju se buka stižala.

Ležao je neko vrijeme, utočio u san, a onda se naglo probudio. Razmišljao je što ga je to probudilo. Nije znao odakle je zvuk dolazio, ali mu se učinilo, bio je čak i siguran, da nešto nije u redu.

Ustao je i pregledao vrata. Vrata se nisu mogla zaključati a u sobi

nije bilo stolice kojom bi ih mogao poduprijeti da spriječi ulazanje.

Tiho je krenuo prema vješalici, gdje je visio pojas s revolverom i konjska oprema. Odmah je napi-pao opremu, pa pipao i dalje, dok pod prstima nije osjetio drzak revolvera. Ostavio je revolver u korici. Uvjeravao je sam sebe da je prenapet, a svemu je bio kriv taj burni dan, posebno sukob s Brady-jem.

Ponovo se povukao u dno sobe, ali je sumnja ostala. Stao je u kut i osluškivao. Tada je shvatio odakle je došlo ono neodređeno što ga je probudilo. Čulo se s balkona, ali tako tiho da nije bio siguran da li je to zaista zvuk.

Naljutivši se, Mark pode prema vratima i otvori ih.

I tada na prsima osjeti hladan čelik revolvera.

X

Morao je nešto učiniti, a to je i učinio. Desnom rukom odmaknuo je revolver a lijevom laktom udario je neznanca. Pucanj je odjeknuo kao grom. Revolveraš je vrisnuo i ispustio revolver. Mark ga naglo uvuče u sobu.

— Kraj umivaonika je svjetiljka. Upali je! — reče tiho.

Kad je neznanac zapalio šibicu, ona je osvijetlila visokog mladog čovjeka. Bio je vitak. Ruke su mu tako drhtale da je jedva uspio zapaliti svjetiljku.

Connifay zatvori vrata. Sjeo je na postelju i pažljivo pogledao mladića. Mladićevo lice bilo je blijedo kao kreda. U očima mu se ogledao strah i divlja odlučnost.

— Izgledaš premlad da bi igrao ulogu ubojice — napomene Connifay.

Mladić je stegnuo zube da ne cvo-koću. Dok je govorio, Mark ga je

promatrao. Njegove crte bile su skladne, i po svemu se činilo da mu nije više od osamnaest godina. Ali ta ocjena nije bila važna, jer su u ovoj zemlji i mladi ljudi preuzimali punu odgovornost.

– Možda bi bilo bolje da mi sam ispričaš sve – reče tiho Mark.

Činilo se da je mladić malopomalo došao k sebi. S njegova lica nestalo je straha i u njegovu pogledu pojavila se neka vrsta izazovnosti.

– Nemam što pričati – odgovorio je mrzovoljno.

– Mrgodnost nikad na mene nije ostavljala dojam – reče Mark suho. – Kako hoćeš, možeš ispričati, ali i ne moraš. Ali kažem ti, nećeš izaći odavde dok ne progovoriš.

– To mi odgovara. Ovdje može biti udobno kao i na bilo kojem drugom mjestu...

– Ne bih bio baš toliko siguran u to. Tko te gurnuo u ovo? Timpas?

Izraz zbunjenosti prijede preko mladićeva lica. Htio je to prikriti, ali mu Connifay nije dopustio, već je nastavio:

– Kako te Timpas prisilio na to, dječake? Čime te drži u šakama?

Mladiću zadrhti brada. Iznenadeno je pogledao Marka. Dugo ga je promatrao i razmišljao, pokušao dokučiti što zapravo stoji iza svih tih kockarevih pitanja. Connifay nestrpljivo slegnu ramenima. Obuze ga srdžba.

– Kopaš sam sebi grob, momče – protisnu. – Ja se nisam jučer rodio. Ne znam o tebi ništa, ni tko si ni što si. No ja otvaram vrata, a ti uperiš revolver u mene. Tko stoji iza njega? Tako mi svega, ja ću ti reći: iza toga revolvera stoji Ely Timpas. Govori brzo, momče, ili...

Nije završio. Uzeo je mladićev revolver i bacio ga na krevet.

Mladić je uzmicao dok nije ramenima dodirnuo zid. U pogledu mu se čitao strah a koljena su mu počela klecati.

Ali Connifay mu se neumoljivo približavao. To njegovo polagano napredovanje učinilo se mladiću kao najstrašnija prijetnja. Počeo se znojiti i krupne kapi tekle su mu niz jagodice. Izbezumljeno je gledao u Marka, koji mu se približio nadohvat ruke.

Na Markovu licu mladić nije mogao pročitati ništa. Bilo je mirno, bezizražajno.

– Neću još dugo čekati – protisnu Mark promuklo.

Mladić je zakolutao očima i iznenada progovorio, naglo, nezadrživo. Možda zbog želje da se opravda i da što prije zaboravi sve, svoj strah od Timpasa i strah od opasnosti koja je sada bila više nego neposredna, iz njega poteče rijeka riječi. Ispričao je svoju mračnu priču. Iz tog mora riječi Connifay je pažljivo izdvojio jedno ime:

– Kažeš Kroniacov ranč Fiddle-Back? Hoćeš reći da si ti brat Ann Kroniac?

Mladić proguta slinu i kimnu.

– Annin brat... – reče Mark i naglo uzmaknu. Slegao je ramenima, preko lica mu je prešao osmijeh a kroz srce gorka spoznaja. Potresao je glavom, pogledao mladica i rekao tiho:

– Nastavi!

I mladić nastavi svoju priču. Pošto ju je završio, Mark je neko vrijeme zamišljeno šutio.

– Nisi valjda mislio da će ti Timpas vratiti povredu o dugovanju?

– Rekao je...

Mark se podrugljivo nasmije u upita:

– Znaš li gdje on drži te obveznice?

Mladi Kroniac odmahnu glavom.

– Uzmi svoj revolver – reče mu Mark.

– Hoćete kazati... da mogu otići?

– Što brže, to bolje.

– Ali... – Tony je gledao u Marka reskolačenih očiju.

– A što ću reći Elyju?

– Ništa mu nemoj reći. Samo, savjetujem ti da se držiš što dalje od njega. Pusti neka bar neko vrijeme bude prestrašen...

– Ali što je s potvrdama o dugovanju? – upita mladić u strahu. – Rekao je da će ih pokazati...

– Mislim da se zbog toga ne moraš uzbuđivati – odgovori Mark. – Kad ne želiš savjet, a ja ti ga i neću dati. Zaboravi Timpesa. Njega preuzimam ja i odsad ću se za njega brinuti ja.

Mladić olakšano odahnu. Premjestio se s noge na nogu i znatizeljno pogleda Marka.

– Čudno – reče napokon, neka-ko dječjački zbunjeno. – Došao sam ovamo da vas ubijem. I... ja bih... ovaj... želio bih reći...

– Zaboravi sve to – reče Mark. Smanjio je svjetlo u svjetiljci i dodao: – Laku noć, dječace!

U Single Chinchu, u uredu udruženja, Timpas je neprestano mislio na kockara, koji ga je već dva puta ponizio; i to na javnom mjestu. Otvorio je blagajnu, izvadio iz nje neke papire i onda zatvorio teška vrata. Položio je papire na stol pa se zavalio u naslonjač. Dugo je nepomično sjedio, ne gledajući ni u što. Imao je neki neodređen, loš predosjećaj da će činjenica što se Mark Connifay upleo u događaje u Single Chinchu poremetiti sve njegove planove. Činilo mu se da je u svom nastojanju postigao suprotan učinak: svojim je postupcima izazvao kockara da pokaže svoje najbolje osobine.

– Tako mi svega! – reče Timpas samom sebi. – Ipak moram iz svega toga izvući korist. I on mi mora poslužiti! Jer nitko ne smije loše postupati prema meni a da za to ne plati! Nitko!

Snažno je udario šakom po stolu da potvrdi svoju odlučnost. Nitko se ne smije naći na putu njegovim planovima. On će ih ostvariti podjari- vanjem jednog rančera protiv drugog, pljačkanjem i zasjedama će ih prestrašiti, uvaliti dolinu u more krvi, a onda će napokon zavladati cijelom dolinom!

A zašto ne?

Ovo je lijep kraj koji se lako može pretvoriti u još ljepši. Nekoć je to bio kraj prepun kradljivaca goveda i razbojnika, zaboravljen, divlji i nepristupačan. Već danas je drugačiji. A tko bi se mogao buniti protiv napretka? Samo ludaci, varalice i ništarije. Neke je od njih već uhvatio ili otjerao, a na ostale će pripaziti i držati ih pod nadzorom. A što se tiče Connifaya, mladi Tony Kroniac će se pobrinuti za njega.

Nešto bolje raspoložen nakon takvog razmišljanja, Timpas je upalio svjetiljku. Sjeo je i pregledao papire koje je izvadio iz blagajne. Uzeo je neke, pažljivo ih pregledao, posebno potpise. Onda je s hrpe na stolu izvadio neki formular, umočio pero u tintu i počeo ga ispunjavati. Na kraju ga je potpisao.

Zamišljeno je promatrao mjesto na podu gdje je bio pao Jackson. Odnijeli su ga u mrtvačnicu. U ovom kraju nije bilo velikih ceremonija. Samo je napisao kratko pismo šerifu. To je bilo dovoljno.

Nagnuvši naslonjač unatrag, ispružio je noge, izvadio drugu crnu cigaru i pripalio je uživajući. Jacksonov pokušaj bio je samo mala smetnja na njegovu putu prema

carstvu koji će osnovati u ovoj dolini.

Vani je zaškrupio šljunak pod nečijim koracima. Timpas napući usne. Poznavao je taj korak i nije se ni okrenuo kad je čovjek ušao.

Ipak, napokon ga je pogledao i uputio, kao da ga želi naljutiti:

– Što je, Fargo, došao si po nove zapovijedi?

Fargo, oslonjen na zid, bezizražajno pogleda Timpasa. Jedna od odlika mu je bila što je znao šutjeti i što je bio bezizražajan. Bio je to snažan čovjek kojeg ljudi nisu nisu baš rado sretali. Slijedio je Timpasa još u prošlosti. A sada, stojeći pred njim, promatrao ga je: njegovu glavu, posebno oči. Razmišljao je o njemu.

– Što si radio s Hackberryjevim momcima prošle noći kad je kockar ubio Bannocka? – upita Timpas.

– Udruženje plaća moje radno vrijeme. A kako provodim slobodno vrijeme...

– Kad unajmim čovjeka, ja unajmljujem svaku minutu njegova vremena. Jasno?

Fargo je uperio pogled u Timpasa, ali nije prozborio ni riječi. Odgovarao je samo na udarce bičem. On nije znao što je to nježnost. Timpas je već napola bio ustao kad je Fargo preko volje odgovorio:

– Da.

– Onda to nemoj zaboraviti!

Timpas je bio uzbuđen i u njegovu pogledu bilo je i mržnje i bijesa, ali se obuzdao. Njegov spor s Fargo-om može malo pričekati.

Uzeo je formular koji je bio ispunio, pružio ga preko stola Fargo, iz džepa izvadio nešto srebrnog novca i rekao:

– Ovo je izjava kojom se Jackson odriče svojih prava. Hoću da to odneseš u Mesillu i registriraš na moje ime. Učini to odmah!

Nešto lukavo izbijalo je iz Fargo-va pogleda.

– Mislim da će vaši posjednici s Istoka...

– Smjesta uzjaši i učini što sam ti naredio! – zareži Timpas.

*

Kad je Tony Kroniac otišao, Mark je još dugo ležao budan. Bio je premoren. Gledajući u strop zamračene sobe, dva puta je odozdo, s ulice, čuo topot kopita. Najprije je netko dojahao, a poslije je jahač odjurio prema jugoistoku. Mark se pitao tko bi to mogao biti u ovo noćno doba. No ubrzo ga je svladao san.

Probudio se kad je sunce već dobrano odskočilo. Žurno je ustao i umio se. Odmah se osjećao bolje. Morao se gorko osmjehnuti nad svojim jadnim izgledom. Hlače su mu bile zgužvane a košulja poderana. Podigao je s poda kaput, koji je također bio u bijednom stanju.

Obukao ga je i zakopčao ono jedino dugme koje je ostalo poslije tučnjave s Bradyjem. Moram kupiti novu odjeću, zaključio.

Na samom pragu prisjeti se svog revolvera. Vрати se u sobu, uzme ga i gurne u džep hlaća.

Tada krene balkonom kako bi sišao niz stube, ali onda naglo zastane. Odozdo, iz saluna, dopirao je gromoglasan smijeh ljudi. Čim se smijeh malo stišao, Mark se spustio za nekoliko stuba i osluhnuo. Očekivao je da će kroz žamor čuti što zanimljivo. Potom nastavi silaziti, promatrajući stisnutih čeljusti skupinu u salonu.

Kad je stigao do dna stubišta jedan iz skupine slučajno se okrenuo i zapazio ga. Raskolačio je oči i ukočio se. Blijed u licu, laktom gurnu onoga kraj sebe i taj se žurno okrene. Iz očiju mu sijevne mržnja

kad je ugledao Marka. No Mark mirno pride namrštenom čovjeku.

— Zdravo, Joe! — reče.

XI

Pogled kojim je šerif promatrao Marka bio je mračan. Ali kad je Mark stao pred njega, oči mu poprime miroljubiv sjaj a ramena se opuste.

— Ja krećem... — reče, grickajući usne. Čelo mu se orosilo znojem. Ono što je pročitao u kockarovima očima prisililo ga je da se obuzda. Tišina je postala gotovo nepodnosiva.

Zbog mrkih pogleda ljudi oko njega šerif osjeti srdžbu i crvenilo na obrazima. Nije, međutim smio učiniti još jednu pogrešku. Odmakne ruku s drška revolvera i podrugljivo se nasmije.

— Mark, ti baš umiješ naljutiti čovjeka. Ali to je loša navika, jer uzalud rasipaš svoju nadarenost. Nismo ovamo došli po tebe. Naprotiv, izgubi se iz Teksasa, pa...

— Glupost! — odbrusi Mark. — Ni sam ne vjeruješ u to. Možda bih te morao malo podsjetiti...

— Ne kanim se truditi i izmišljati laži. Ali što dalje budeš od Teksasa, red i zakon će biti spokojniji.

— Oh, Joe, to si divno rekao! No jesi li pod tim mislio i sebe?

U kockarevu se glasu osjećao prizvuk od kojega šerifovi obrazi ponovno pocrvene. Odlazeći, Mark se slavodobitno osmjehivao.

*

Vraćajući se kući kroz zvjezdanu noć, Tony Kroniac osjeti slast slobode. Najradije bi zapjevao kad je pomislio na riječi koje je izgovorio onaj stranac: »Zaboravi Timpasa. Njega preuzimam ja, i odsad ću se za njega brinuti ja.« Da, tako je rekao kockar. A sudeći po njegovu

hladnom pogledu, Tony je vjerovao da će to i učiniti.

Ali ipak se još nije mogao posve osloboditi straha. Žustar, ali i bojažljiv, kakav je bio, silno se bojao veoma opasnog Timpasa. Jašući tako, bio je sve zabrinutiji. Sumnja se počela uvlačiti u njega i nagrizati ga. Naposljetku se čudio kako je mogao biti toliko lakovjeran!

Zašto bi se onaj Connifay uopće trudio da mu pomogne? Uostalom, tko je on? Skifnica na konju i kockar iz Teksasa, koji zacijelo do večeras nikad nije ni čuo za njega! Zašto bi on tako velikodušno pomogao mladiću koji ga je pokušao ubiti?

Oh, koliko je bio glup! Sav onaj razgovor s kockarom bio je obična smicalica kako bi me sklonio s puta, pomisli Tony.

Jašući i zabrinuto ocjenjujući položaj u kojem se našao zbog svoje glupe naivnosti, Tony naglo zaustavi konja i oštro zazviždi. Da, blagajna! Kako nije na to prije pomislio? Čemu onolike brige i neprospavane noći? Treba samo otvoriti onu prokletu blagajnu, pokupiti obveznice i osloboditi se teške brige.

To ne bi bila krađa. Jednostavno bi uzeo ono što je njegovo.

On naglo okrene konja i podbode ga. Dočepat će se onih para prije nego što svane jutro...

*

Buffalo Grote, upravitelj Kroniacova ranča, ude u salon odmah pošto je Mark otišao i znatiželjno se zagleda u skupinu ljudi ispred šanka. Posebnu mu pažnju privuku tri stranca koja nije poznavao. Obrati se krčmaru Stogginsu:

— Znaš, ustanovilo se kamo je otjerana stoka. Onaj nitkov Jackson napravio je od toga velik posao u svoju korist. Otetu je stoku odagnao preko granice i prodao kao da

je njen vlasnik. Jeste li čuli da ga je Timpas sinoć ubio? Evo...

Stoggins, kojega ta pripovijest o stoci uopće nije zanimala, reče:

— Ovi se ljudi upravo raspituju kako da dodu k vama — potom se obrati onoj trojici: — Evo, gospodo, upoznajte se s Buffalom Groteom, upraviteljem Kroniacova ranča.

Jedan od njih, po imenu Silver Dollar, prilično prezrivo odmjeri Grotea i reče:

— Ja sam rodak obitelji Kroniac; a ova dvojica su moji prijatelji. Mi bismo htjeli...

— Dobro — prekine ga Grote. — Drago mi je što sam vas upoznao. Odmah krećemo. Samo da popijem gutljaj...

*

Tonyjev ludi korak nije ga daleko doveo. Onako zbunjen i uzrujan, usporio je konja da bi malo bolje razmislio. Taj je pothvat skrivao mnoge opasnosti, o kojima u prvim trenucima donošenja odluke nije ni slutio. Još je namjeravao obiti Timpasovu blagajnu. Ali što ako ga Timpas uhvati na djelu? Što ako Timpas ude upravo kad on bude trpao obveznice u džep?

Na tu se misao strese i gotovo odustane od namjere. Ipak, najradije bi otišao kući. Ali tada se sjeti Timpasove prijetnje. Sutra u podne, ako to ne spriječi, Timpas će potvrditi u dugovanju predati njegovu ocu. A gnjev starog Kroniaca uznemiri Tonija više nego strah koji je osjećao pred Timpasom.

Vrijeme mu je, međutim bilo nesklono. Do osvita dana preostala su još samo dva sata. Stoga brže potjera konja. Kopita su udarala po tvrdom tlu.

Odjednom u svjetlu mjesečine opazi jahača. Jurio je iz grada poput metka, polegavši uz konjski vrat. Žurio je prema jugoistoku.

Tko li je to? Možda Mark Connifay? Je li pošao da izvrši svoje obećanje? Tony se vruće i svim srcem nadao da jeste. Ali tada ga obuze nova strepnja i nova bojazan. Možda je ipak učinio glupost kad je Connifayu rekao da ga Timpas drži u šakama!

Zaštićen gustim šikarjem Tony napregne vid. Ne, onaj jahač nije bio Mark Connifay. Bio je to neki kauboj! Zapazio je kaubojski rubac oko njegova vrata... Jahač je na glavi imao šešir široka oboda a krajevi prsluka od kravlje kože lepršali su na vjetru.

Pa to je Fargo! Timpasov predradnik. Za ime svijeta, kamo mu se tako žuri? I to u ovo doba noći!

Kakav mu je to nalog dao Timpas? Ili taj Fargo uvijek goni i iscrpljuje svoga konja? Fargo je najodaniji Timpasov čovjek. Uostalom, svatko koga Timpas plaća poslušno radi za njega, dobro pazeći da mu se ne zamjeri!

Tony zastade u šipražju, pokušavajući odgonetnuti kamo to Fargo juri. U svakom slučaju, to ne sluti na dobro. Takva žurba u ovo gluho doba noći! Fargov je cilj zacijelo Mesilla, jedini veći grad u tom pravcu i u ovom kraju. To je posljednje područje na kojem vlada zakon. Tu je i šerifovo sjedište, tu se izriču presude onima koji se ogriješ o zakon.

Tony krenu dalje. Razmišljao je i mudrovao do predgrada, gdje ga u samo praskozorje još više zbuni to što je ugledao nekoliko jahača. Sjahao je u cedrovu gaju, u koji nije dopiralo svjetlo iz obližnjeg saluna. Nova zagonetka! To zacijelo nisu najamni radnici koji rade u nekoj od okolnih dolina, jer danas nije dan isplate. Očito su to neki stranci, a Tony, kao i Grote, bio je veoma sumnjičav prema strancima. Tim-

pas je, koliko mu je poznato, u toku proteklog mjeseca unajmio skupinu od osamnaest stranaca.

Da li je Timpas privukao i ove? Ako jest, koji je razlog tome? Što namjerava taj čovjek i što će mu toliki ljudi? Ovi zacijelo nisu boravili na »Wet Moonu«. Tony je bio siguran u to, jer je puna dva dana pomno motrio Timpasovo imanje.

Zlovoljno slegnu ramenima i izađe iz cedrova gaja, kako bi s lijeve strane zaobišao zamračenu trgovinu. Tada zastane, provirujući iza ugla. Napregnuto je motrio i preznojavao se.

U Timpasovu uredu gorjela je svjetiljka.

XII

Iduće večeri, nakon sukoba Con-nifaya i Tonyja, Ann Křoniac je na ranču Fiddle-Back sjedila s knjigom u krilu. Inače dobra knjiga sad je nije privlačila. Razmišljala je o životu koji je dosad tekao smireno, a sad je iznenada postao zamršen i zbunjujući.

Otac je bio zabrinut. Doduše, nije to rekao niti je to pokazivao. Ali, nekom svojom ženskom osobinom Ann je to naslutila. Naslutila je i to da njegova zabrinutost nema veze s neobjašnjivom odsutnošću njezina brata.

Znala je da je otac zabrinut zbog ranča, zbog ovoga velikog imanja na koje je bio ponosan. Volio je Fiddle-Back i održavao ga za svoju djecu, svoje nasljednike.

Ann je znala da su kola krenula nizbrdo. Sumnjala je da je Ely Timpas krivac za to, no šutjela je, znajući koliko otac poštuje tog čovjeka.

Timpas je uvijek bio ljubazan i prijazan, a ostali se ljudi ovoga kraja nisu baš trudili i pretvarali da vole njezina oca. Timpas je bio veliki putnik i rado je slušala njegove

zanimljive opise krajeva kroz koje je putovao. Bio je velik i po svom rastu i po duhu. Takvim ga je Ann smatrala. Inače je bio muževan i privlačan po njezinu sudu najprivlačniji muškarac u ovom kraju. Istočnjačka odjeća, koja bi na svakom drugom muškarcu izgledala smiješno, Timpasa je činila elegantnim i otmjenim. Sudeći po tome koliko je proputovao i doživio, rekla bi da mu je trideset pet do četrdeset godina, iako je izgledao mlađi. Bio je toliko mladolik i žustar da mu čovjek ne bi dao ni dana više od trideset godina. Ta njegova žustri-na graničila je s drskošću.

Međutim, unatoč privlačnosti Ann nije imala mnogo povjerenja u Timpasa. Često se pitala što se zapravo skriva iza sjajne vanjšine tog čovjeka, iza ugladene ljubaznosti i njegovih zavodljivih pogleda i osmijeha. Ponekad bi osjetila prema njemu i neku odbojnost, naslutivši da zna biti i nemilosrdan. No u jedno je bila uvjerena: s tim čovjekom ne valja zapodjeti kavgu niti mu stati na put.

Ali te večeri Ann je najviše razmišljala o svom ocu. Na ranču nema dovoljno radne snage, a upravitelj imanja Grote zacijelo je nespособan ili je... varalica i lopov. U posljednje vrijeme nije prošao nijedan dan a da se na imanju nije dogodila neka neprilika, da nije nastala neka šteta ili da nije ukradeno neko grlo stoke. Ona je o tome pokušala razgovarati s ocem, ali on bi uvijek nestrpljivo odmahnuo rukom.

— Oh, kćeri moja, gdje da sada nadem boljeg upravitelja? Drugi bi bio još gori.

I tako su se neprilike i krađe nastavile.

Netko želi da njihovo imanje propadne. Ann je bila sve sigurnija da

se u tome ne vara. Nekome je njihov ranč trn u oku ili ga želi prigrabiti.

Tada se prisjeti onog stranca, kockara iz Teksasa. Sasvim je sigurna da joj se on ne sviđa. Obična je hulja i kartaš, spreman mašiti se revolvera čim se igra ne odvija kako bi on htio. To je čula od svog strika. Silver Dollar ga poznaje iz davnih dana. On ga je opisao kao lošeg, a na kraju krajeva vidjela je i sama kakav je pravdaš. Tada osjeti stid što joj se taj čovjek onoliko svidio. Ali to je bio samo trenutak slabosti, kad se oduševila, promatrajući kao slučajni očevidac onaj uzbudljivi prizor u gradu.

Ah, neće više misliti o tom događaju, a neće više misliti ni na Marka Connifaya.

Ponovo je dohvatila knjigu, odlučivši da iz misli otjera tog čovjeka. Promatrajući ga sinoć u gradu, pomislila je...

Opet se trgnula i svu svoju pažnju posvetila knjizi. No u tom trenutku netko pokuca na vrata. Malo se uplašila, jer prije toga nije čula topot konjskih kopita. To je zacijelo Grote, koji traži njezina oca u vezi s poslovima na ranču.

Ann odloži knjigu, razmišljajući kamo je otišao otac poslije večere. Pogleda na sat: bilo je već gotovo jedanaest. Otac je bio odjahao na starom Zekanu. Da mu se nije što dogodilo, da nije doživio kakvu nežgodu? Obuzme je zla slutnja i ona zadržsće. Žurno ustane i drhtavom rukom otvori vrata.

Tada joj zastane dah.

— Vi?!

Connifay se osmijehne.

U svjetlu koje je palo na neočekivanog gosta njegove oči su imale boju kadulje. Mirne i odvažne, zagledale su se u djevojčine oči. Kako nije odmah progovorio, njoj se uči-

ni da u tom pogledu ima nečeg po-drugljivog. To joj se učinilo i jučer kad je skinuo šubaru od dabrovine i ceremonijalno joj se naklonio, čime je izazvao njezin bijes.

Ali nije mu to htjela pokazati, samo da mu se pruži zadovoljstvo.

— Što izvolite?

— Želio bih progovoriti nekoliko riječi s vašim bratom — odgovori Mark.

— Sumnjam da će to htjeti s jednim... kockarom.

— Možda će ipak htjeti — uzvratí Mark hladno. — Samo ga vi pozovite.

— Što želite od njega? — upita Ann živo.

— Neću ga ustrijeliti, ako vas to muči. Zamolio me da nešto obavim, pa...

— Ne vjerujem vam! Dvojim da uopće poznajete mog brata.

— Držim da će on to ocijeniti bolje od vas — Mark se nasmiješi kad je ona uvrijedeno podigla glavu. Tada se uozbilji i nastavi: — Što prije ga pozovete, gospodice, prije ću otići.

— Nije kod kuće.

— Tony nije kod kuće! — iznenadi se Mark, a njoj se učini da mu je pogled postao napregnut. — Kada ga očekujete?

— Ne znam — nestrpljivo odgovori djevojka. — Imate li kakvu poruku za njega?

Stajao je šuteći, kao da se predomišlja. Vidjela je da je odjeven poput kauboja. Ali odjeća ne mijenja čovjeka i njegovu prošlost. Tako će i on ostati ono što je i dosad bio.

Navru joj sjećanja, koja je zbune i uznemire. Tada zapazi kako je kockar promatra, pa pocrveni. Srdžba joj počne jenjavati i ona ga upita s tolikim ganućem da se i sama iznenadila:

– Zašto boravite u ovom kraju u kojem vas svi mrže?

– Zar zaista želite da vam na to odgovorim? – upita Mark i pogleda je iskosa.

Prizvuk u njegovu glasu kao da je imao neko posebno značenje. Ann se trgne i gotovo uplašeno ustukne. U njegovim se riječima mogla naslutiti gorčina i suzdržani bijes te ona uzdrhta od navale osjećaja. Ne, neće mu pokazati, on ne smije nikada saznati koliko je silno privlači i kako se sada očajnički mora boriti da bi zadržala prisebnost.

Vidjela je kako je naglo podigao glavu. Tada se nasmijao i pošao prema svom konju. Promatrala ga je kad je uzjahao i bacio nešto na drveno tlo verande.

Ann je stajala na pragu, čvrsto se držeći objema rukama za dovratnik. Ponos joj nije dopuštao da se pokoleba i da ga zovne. Stegnuta grla osluškivala je topot koji je nestajao.

Ostala je ondje još dugo nakon Markova odlaska. Noć je bila jasna, ali već ga odavno nije mogla pratiti pogledom. Tada pogleda što je Mark bacio na verandu.

Bila je to neka otmotnica.

Kad je Grote sa svojim pratiocima dojahao do logora, sunce je nemilosrdno pržilo područje Sierra Caballos. Do ušiju im dopre Jawboneov lijeni povik. Jawbone je utjerivao stoku u krug, a Studhoss je raspirivao vatru.

– Do vraga, koliko puta dnevno jedeš? – zagrmi nad njim upravitelj ranča.

– Jedem kad god mi se pruži prilika – odvrati Studhoss i doda: – Ako ti se to ne sviđa, odredi mi vrijeme za jelo.

Grote je trenutak-dva gledao u njega, a potom ušao u kolibu. Naposljetku, gdje se nalazila stoka, čula se tužaljka koju je pjevao Jawbone:

Užareno sunce nas pali,
no vrele zrake ne prodiru
kroz gustu krošnju šumarka,
gdje leži ranjeni probisvijet.
Stiti ga gusta hladovina
od žarke kape nebeske,
kad sklapa umorne oči
daleko od svog Teksasa...

Malo zatim Grote opet izađe i pomirljivo reče Studhossu:

– Donesi iz kotlića oveći komad mesa. Ovo je šurjak našega gazde, starog Kroniaca, a ostala dvojica su njegovi prijatelji iz Teksasa.

Studoss dobaci strancima kratak i ravnodušan pogled, ali odmah ustane da obavi što mu je naredeno. Skuhat će i kavu, a donijet će im i dvopeka.

– Momci, tko je gladan, neka uzme mesa dok ga nije ponestalo – reče Grote gostima kad je Studhoss donio jelo.

Ann je u dnevnom boravku dugo gledala u otmotnicu koju je Mark na odlasku bacio na verandu. Iako na njoj ništa nije pisalo niti je bilo ikakva znaka, ona pretpostavi da je otmotnica namijenjena Tonyju. Ali nema razloga da je ne otvori. Brat ne dolazi kući, već ga nema dva dana i dvije noći, a možda je to neka važna poruka. Opet pogleda na sat. Za petnaest minuta bit će ponoć.

Ann se uznemiri i stanu je obuzimati zle slutnje. Počne nervozno koracati prostorijom. Opet se sjeti Markova posjeta. Ponovo se morala odupirati osjećajima što su je sve više obuzimali.

Navuče rukavice, ali ih odmah skine. Nije se usudila napustiti kuću. Pokušala se smiriti, uvjeravajući sama sebe kako se dobrom jahaću kao što je njezin otac nije moglo ništa dogoditi, pogotovu kad jaše staroga dobrog Zekana. Zacijelo se zadržao zbog poslova. Možda je oti-

šao u grad, a možda je svratio i do Elyja Timpasa.

Pogledala je zabrinuto po sobi. Naglo pride stolu, uzme omotnicu, otvori je i istrese njen sadržaj. Po stolu se prosula gomilica na komadiće razderanih papira. Ann zapazi na komadićima Tonyjev rukopis.

Pokuša sastaviti nekoliko komadića i sledi se. Potom nastavi drhtavim rukama slagati papiriće. Sve su to bile obveznice i sve jednake... osim iznosa na njima. Obveznice kartaških dugova!

Ann problijedi pri pomisli što bi na to rekao otac kad bi saznao. Ah, ne smije ni misliti na to! On mrzi kockanje i smatra ga najgorim porokom. Njegov je otac bio bogati farmer, ali je zbog kartaške strasti pao na prosjački štap. Tada se ubio, ostavivši sinu dugove koje je on otplaćivao punih dvadeset i pet godina. Bio je u četrdeset i četvrtoj kad je stekao Fiddle-Back. Nedavno je rekao Tonyju... da, bilo je to ljetos: -Sine moje, sjedneš li još jednom za kartaški stol, nemoj se više vraćati kući!-

Ann počne grozničavo zbrajati iznose s poderanih obveznica i zaprepasti se kad ih je zbrojila. Papirići joj ispadnu iz drhtavih ruku i ona se uhvati za rub stola da se pribere. Ali sad su joj neke stvari postale jasnije.

Zadrhtala je sjetivši se Markova pogleda i smijeha punog neke gorčine kad je odlazio i napokon se izgubio u tami. Sad je stajala i zbunjeno gledala preda se. Odjednom joj do ušiju dopre topot koji se naglo približavao. Obuzme je zla slutnja.

Ah, ovi papirići! Mora ih žurno skloniti... sakriti!

Brzo ih pobere sa stola i gurne u njedra. Pritrči vratima i otvori ih. Kroz oblak prašine ugleda jahače.

- Pozovite svoga oca! - čula je Groteov prodorni glas. - Žurno ga pozovite, Ann!

- Nije ovdje.

- Pozovite onda svog krivonogog brata!

- On se još nije vratio - odgovori Ann uplašeno i krene prema jahačima. Noge su joj klecale. Tada zapazi da su samo dvojica. Oni su se u nedoumici promatrali. Ann uspije odagnati strah koji joj je ledio krv. - Buffalo! - dovikne ona. - Molim vas... što se događa?

Upravitelj ranča je trenutak oklijevao, zabacio šešir na zatiljak i pogledao svog pratioca. Kad je taj napokon progovorio, Ann osjeti silno olakšanje. Bio je to glas stric Joa.

- Ann, drži se čvrsto, djevojko, jer vijesti su loše. Kradljivci stoke opljačkali su Fiddle-Back...

- Imali smo vrašku sreću što smo utekli - reče Grote, nakašlje se i doda: - Bilo ih je tridesetak. Osim stoke izgubili smo i dvojicu... Jawbonea i Studhossa.

- Zar su i njih šćepali i odveli? - upita uzbuđeno Ann.

- Vraga odveli - zareži Grote - napunili su ih olovom!

XIII

Tony razočarano ustukne kad ugleda svjetlo u Timpasovu uredu. Namjeravao je obiti blagajnu kad u kući ne bude ni žive duše. Žurno se povukao, uzjahao konja i ponovo se sakrio u gustiš. Cijeli dan je proveo u grmlju, gladan, uplašen i neodlučan.

Kad se smračilo, ponovo uzjaše konja, u velikom luku obide grad i počne se prikradati kući kao i prethodne noći. No u Timpasovoj sobi opet je gorjelo svjetlo. Tiho se povuče u grmlje, kako bi pričekao da Timpas izađe. Mjesec se već odavno pojavio na nebu kad je Timpas na-

pokon izašao i uputio se prema salunu.

Držeći se sjene, Tony se približi kući i uhvati kvaku. Iznenadio se, jer vrata nisu bila zaključana. Pomisli na klopku, na uređaj za uzbunu i druge opasnosti. Uplašeno uzmaknu i odšulja se iza kuće, pa nervozno opipa prozor. Dao se lako otvoriti. Oblizne osušene usne i odmakne kraj zavjese.

Žurno prebaci nogu preko prozorske daske i prođe kraj pisaćeg stola. U tom dijelu sobe bilo je gotovo sasvim tamno i uzdrhtao je kad mu se ruka iznenada zaustavila na hladnom metalu. Odmah se smirio, shvativši da je to blagajna. Sav uzbuden, osloni se na zid. No istog trenutka probije ga hladan znoj, jer je čuo kako su škripnula neka vrata...

Okrenuo se kao mačka. Da, netko je otvorio vrata. Bacio se bez mnogo razmišljanja prema otvorenom prozoru i bio bi iskočio da ga nisu zgrabile nečije ruke.

Nečiji snažan glas odjeknu i gotovo mu probije bubnjiće:

– Uhvatio sam ga, Ely! Brzo zapali svjetiljku!

Tony prepozna taj od viskija promukli glas. Bio je to otac Belle Mae Brady.

Timpas upali svjetiljku. Tony zakoluta izbuljenim očima: blagajna je bila provaljena i... prazna. Na tlu je bilo mnogo porazbacanih spisa.

Mark zaustavi konja i zagleda se u jednu točku.

Otkako je krenuo s Kroniacova ranča, misli su mu bile sumorne. Otare znojne dlanove o hlače. Slijeva se pojavio neki jahač, koji ga je očito namjeravao stići. Bilo bi možda mudro pustiti ga da ide svojim putem. No Mark je bio spreman i na neprilike.

Potjera konja rubom obronka. Svjetla udaljenoga grada treperila su kroz tamu. Lomljava grančica otkrivala je da se neznamac približava. Tada Marku padne na um da u ovom kraju čovjek uopće ne može biti siguran. Svatko nosi pravdu i zakon u svojim koricama za revolver.

Jahač se pojavi iza šipražja i naglo zaustavi konja. Mark iznenadeno pogleda: jahač nije bio muškarac. Bila je to Bella Mae Brady.

– Vjerovala sam da ste to vi, ali nisam bila sigurna. Krenula sam na ranč Fiddle-Back... – bila je vrlo uznemirena i zadihana i govorila je nekako zastrašeno. – Hoćete li mi učiniti uslugu, Mark?

– Uslugu?

– Oh, znam što mislite – odmahnu ona glavom. – Ovo je nešto ozbiljno, Mark, kunem se. Ali osim Kroniaca nemam nikoga kome bih otišla.

– Što želite da učinim za vas?

– Spriječite ih! Riječ je o Tonyju... o mladom Kroniacu.

– Mislio sam da ne cijenite tu obitelj.

– Pa i ne cijenim. Mrzim ih! Ali moj otac je otišao predaleko u želji da im naudi. Timpas je nitkov, a moj je otac cijeli dan pijančevao s njim. Nešto su ružno skovali protiv Tonyja...

– Još ne shvaćam...

– Naumili su ga uhvatiti večeras u klopku u Timpasovu uredu... ne znam kako, ali poznajem svog oca. On će ubiti tog mladića.

Mark je u nedoumici promatrao djevojku. Brady, doduše, ne trpi Kroniacove, ali zacijelo im ne želi smrt. Ipak...

– A zašto mislite da me zanima što će se dogoditi tom mladiću?

Djevojka se trgnula, pogledala ga razočarano i rekla:

– Vi... vi mi ne želite pomoći...
Mark je šutio i razmišljao. Sumnjao je u njezinu pripovijest. Zacijelo je nešto prešutjela.

– Ako mi kažete cijelu istinu...
– Istinu! Zar mislite da želim vidjeti onog mladića mrtvog?

– Rekao bih da imate nekih skrivenih misli...

– Baš ste glupi, isti kao i svi muškarci ovoga kraja, a oni su... pasji sinovi! – vikne ona razjareno.

Mark je zlovoljno promatrao djevojku, a onda umorno rekao:

– Mislim da je vrijeme da vam zaželim laku noć, gospodice.

Gledajući u nevjerici u Timpasa i Bradyja, Tony ovlaži suhe usne, ali ostade šuteći. Iz Timpasovih očiju je sijevala sumorna srdžba, a Bradyjev je pogled bio zloban.

Gurnuli su ga u stari naslonjač i istukli. Potom su mu pljusnuli u lice vrč vode da bi se pribrao:

– Hoćeš li progovoriti? – upita Timpas.

– Hajde gukni! – dobaci mu Brady.

– Propjevao bi kad bi znao što ga inače čeka – reče Timpas. – Što misliš o tome, krivonogi? Odnio si obveznice i što ćeš sada s njima?

– Ja ih nisam...

– Pogledaj – Brady mu pokaže šaku, a kad ju je Tony pogledao, ovaj ga udari takvom snagom da se mladić zajedno s naslonjačem prevrnuo.

Brady ga podigne, ščepa za prsa i pritisne uz zid.

– Što si učinio s obveznicama? – upita Timpas.

– Ja... ja...

– Požuri s odgovorom! – vikne Timpas. – Imam ja i drugog posla. Ti si mi odnio one papire! Želim čuti što si učinio s njima.

– Morate mi vjerovati, Timpase! – protisnu mladić. – Nisam ih ni vidio ni taknuo, kunem se! Došao sam da ih uzmem, ali... ali...

Timpas pogleda Bradyja. Tonyju su otkazala koljena i bio bi pao da ga Brady nije čvrsto pridržao.

– Joe, znaš li rukovati bičem?

– Dodaj mi ga, pa ćeš se uvjeriti – nasmije se Brady.

Tony klone, ali ga Brady prisili da se ponovo uspravi.

Bradyjev smijeh iznenada zamre. Odmaknuo se tri koraka i pustio Tonyja, koji se odmah srušio. Na te tupe zvukove Timpas se trgne. Bio se nagnuo nad ladicu stola da iz nje nešto izvadi. Njegov iznenađeni pogled naglo se zaustavi na visokoj prilici koja se pojavila na pragu.

XIV

Markovo lice bilo je kao isklesano od mramora. Timpas problijedi, a Tony, gledajući u došljaka, ponađa se da će ga on izbaviti. I Brady je zinuo od iznenađenja.

– Uzjaši svoga konja, momče, i nosi se što brže odavde!

Nitko nije prozborio ni riječi dok Tony nije izašao kroz prozor. Tada Mark pode prema Bradyju, koji se odmah pripremio za napad. Ruka mu munjevito poleti dršku revolvera, ali je istog trenutka izgubio ravnotežu i tlo pod nogama. Markov dobro upućen udarac gotovo ga je odbacio u zrak.

– Idući put – protisnu Mark – i ja ću potegnuti revolver.

Tada njegov poput čelika hladan pogled ošine Timpasa, a ovaj navlaži suhe usne.

U sobi je vladala takva tišina da se izvana čulo šuštanje lišća što je treperilo na povjetarcu.

– Niste mi povjerovali kad sam vam rekao kako će biti najbolje da napustite ovaj grad – reče Mark.

Snažni Timpas je naglo zadrhtao, podišli su ga srsi. Čelo mu se orosilo a oči mu bljesnule.

– Dakle kažem vam to ponovo – reče hladno Mark. – Idite! Jeste li čuli? Odlazite i ne vraćajte se!

– Što ćete učiniti ako ipak ne odem? – podrugljivo će Timpas.

– Bolje da ne čekate da biste to vidjeli.

Idućeg jutra Tony je sjedio za stolom uz svog oca i doručkovao sa svojim stricem Silverom Dollarom i upraviteljem ranča Groteom.

MLADIĆ je još osjećao groznicu od sinoćnjeg uzbudenja. Upravo im je opisao susret Marka Connifaya s Bradyjem i Timpasom, ali im nije rekao razlog tom sukobu. Ostavio ih je da sami sebi to protumače kao raščišćavanje nekadašnjih kockarovih računa s Bradyjem.

Silver Dollar je nezainteresirano slušao, a i Grote nije pokazao veće zanimanje za Tonyjevu priču. Jedino je otac, Andre Kroniac, pažljivo slušao sina.

– Što znaš o Connifayu, Silver? – upita stari Kroniac.

– Varalica, kockar, svadljivac... – počeo nabrajati Silver, a potom slegnu ramenima. – Savjetujem ti da ne gubiš vrijeme razmišljajući o njemu. Onim što vrijedi u takvom čovjeku ne bi napunio ni krojačev napršnjak!

– Nama će biti potrebni ljudi...

– Ljudi će nam svakako biti potrebni, ali...

– Što ti imaš protiv Marka, Silver? Osim jednog jedinog spora, imaš li išta osobno protiv njega?

– Kad bih imao štogod, misliš li da bi on još bio živ? – reče Silver uznemirena i ratoborna pogleda. – Zbog njega sam izgubio mnogo novca...

– Ali pitao sam te što imaš protiv njega osim toga – bio je uporan stari Kroniac.

– Pa osim toga – progunda nevoljko Silver – nemam ništa više nego i ostali, koji imaju ispravno mišljenje o podlacu...

– Ali ja pokušavam od tebe saznati istinite podatke prekine ga nestrpljivo Andre. – Ovakve spičine mogu čuti od bilo kojega drugog brbljavca. Znam da je ozloglašen, ali htio bih saznati pozadinu toga.

– Kako to misliš... pozadinu?

– Daj mi nekoliko neiskrivljenih podataka. Na primjer, koga je dosad ubio? Kada, zbog čega i kako je ubio? Hajde reci mi to!

– Ah, budeš li uzimao u zaštitu kockare... – nakostriješi se Silver.

U to se pojavi Ann, noseći pladanj s jelom. Kad je čula o kome se prepiru, upita Silver Dollara:

– Kakve je vrste kockar taj Connifay?

– Zar ih ima nekoliko vrsta?

– Pa, mislim, je li on neka sitna riba ili pak kit ubojica?

Silver se zagleda u Ann, a pogled mu postade još mračniji.

– On je grabežljivac! – reče naposljetku, gledajući u staroga Kroniaca. – Smatrao sam dosad da ti ne trpiš kockare. Očito sam pogrešno zaključivao. A možda je i moja prisutnost ovdje...

– Sjedi tu gdje jesi – naredi mu pomirljivo Kroniac – i govori razumno. Ovo nije trenutak za izmaltavanja, Silver. Nama će pomoć svakako biti potrebna. Potrebni su nam ljudi. A sada odgovori djevojci je li Mark Connifay čovjek na mjestu ili je pokvarenjak.

– Oh, dovoljno je spretan za varanje na kartama...

– Možeš li kao zemljak iz Teksasa jamčiti za njega?

– Ne, ne mogu jamčiti. Lud si ako ga kaniš unajmiti.

– Oduvijek slovim kao takav – odgovori stari Kroniac osmjehnuvši se i nastavi jesti s još većim tekom.

Dva dana kasnije Mark dojaše na ranč Currycombe. Ovdje nije bilo znaka života. Zgrade su bile izložene nevremenu, koje tu često vlada, ali su ipak bile u dobru stanju. Bile su jednostavne i služile su svojoj svrsi.

Mark sjaše ispred verande, a kad je stupio na nju, zapazi iza ugla još jednoga osedlanog konja.

– Ima li koga kod kuće? – upita glasno.

Tada iz kuće začuje nečije žurne korake. Na pragu se pojavi Tod Hackberry i kad ugleda Marka, pozove ga unutra.

Todova radna soba bila je gotovo prazna. Jedini namještaj bio je pisaći stol i tri stolca. Na prozorima nije bilo zavjesa. Na jednom stolcu sjedio je neki blijedi čovjek oštih crta lica, čije su sitne oči ispitivački promatrale Marka.

– Ovo je Batista Wilkes – predstavi ga Tod.

U Batistinu pogledu bilo je lukave zlobe.

– Da, sjećam ga se, sretali smo se po igračnicama – reče Mark.

Mark odbije piće, a Wilkes potegnu dugi gutljaj. Hackberry pripali lulu i nasloni se na zid.

– Namjeravaš li neko vrijeme ostati u ovom kraju? – upita Marka.

– Moram o tome još razmisliti – reče neodređeno Mark.

– Ti ne želiš biti uvučen ni u što – osmjenu se Tod.

– Pa zar nismo svi već uvučeni? – dobaci Wilkes lukavo. – Timpasov čovjek Fargo upravo se vratio

iz Mesille. Slučajno sam se i ja našao tamo kad je u općini registri-
rao Jacksonove izjave na... Timpasovo ime.

– Pa što je neobično u tome što je Jackson imanje prodao Timpasu? – upita Hackberry.

– Neobično je to što je Jackson ubrzo nakon toga umro!

Wilkesove riječi, kojima je želio izazvati sumnjičavost, ostavile su dojam koji je i očekivao. U sobi nastade poduža šutnja. Tada progovori Connifay:

– Što namjerava Timpas? Zna li itko što taj čovjek smjera?

– Stvar je jasna. I više od toga! – progunda Wilkes. – Pokušavao sam to objasniti onim glupanima, ali me nisu htjeli slušati.

– On, naime, smatra – na to će Tod – da Timpas namjerava prisvojiti cijelu dolinu... sve rančeve...

– Uvjerem sam u to! – uzvikne Wilkes. – Želi samo za sebe cijelu tu prokletu dolinu, svaku stopu zemlje u njoj!

– Ah, Batista je opsjednut Timpasom! – naruga se Tod. – On u svemu vidi Timpasove prste. Zacijelo i sanja o njemu...

– Pazite što ću vam reći – prekide ga Wilkes. – Ne poduzmemo li nešto, i to brzo, sve će nas istisnuti odavde. Zna li tko stoji iza onih jahača, otimača stoke, pucnjave i ubojstava? Tko šalje uokolo palikuće i pljačkaše? Tvrđim da se moramo udružiti ako želimo da nas Timpas ne otjera odavde.

– Zar Timpas? – otpuhne prezirivo Tod.

– Da, on!

– Čiji je posjed, ne računajući Timpasov, najveći u ovom kraju? – upita Mark.

– Kroniacov. Poslije njegova je Hackberryjev, pa moj – odgovori Wilkes.

– Mislite li da Timpas radi na tome da prisvoji Kroniacov ranč, kako bi dao lekciju vama ostalima?

Wilkes ne odgovori i opet potegne iz boce. Tada Mark upita:

– Kada ti namjeravaš prodati svoj ranč, Tode?

– I ne razmišljam o tome – uzvratit' Tod.

Opet nastade značajna šutnja. Napokon Wilkes upita:

– A što nas trojicu sprečava da se udružimo? Pustimo Timpasa da udara batom po Kroniacovu ranču, a kad se prašina malo slegne, nas trojica ćemo nastupiti i prigrabiti punu zdjelu...

– S kakvom svrhom? – nemarno će Tod.

– Pa što je dobro za Timpasa, trebalo bi da bude dobro i za nas.

Mark ih namršteno odmjeri. Wilkes je očito lukav i nesavjestan spletkar. Tod je šutljiv, podsjeća na vuka. Nakon te ocjene znao je kako treba dalje razgovarati s njima.

– Jeste li čuli da se Shain uključio u Fiddle-Back?

– Očekivao sam da će to jednog dana učiniti – reče Tod. – Držim da će to više koristiti Timpasu nego Kroniacu, jer Shain je prevrtljivac.

Wilkes tada iznenada reče Marku:

– Vi se još niste opredijelili. Udružujete li se s nama?

– Radije bih ostao izvan toga – osmehnu se Mark.

– Tada ćete morati napustiti ovaj kraj. Držim da vam se Timpas ne sviđa baš kao ni meni. Štaviše, ni vi se njemu ne sviđate. Nastojat će da vam se oduži što niste htjeli raditi za njega.

– To bi mu moglo i prisjesti...

– To su prave riječi! Dakle – nastavi Wilkes – zašto nam se ne biste pridružili? Ostanete li ovdje, morat ćete se ionako uhvatiti uko-

štac s Timpasom. Pojedinaac ima slabe izgled, ali udruženi...

– Šuti! – prekide ga Tod i namršteno pogleda Marka. – Možeš li mi reći zašto si svratio, Mark?

– Namjeravao sam porazgovarati s tobom o poslu.

– Ali nisi to spomenuo...

– Nisam.

– Ah, do vraga i zagonetke! – reče Tod nestrpljivo. – Hajde govori! Nas dvojica možemo postići čuda. Imamo mnogo zajedničkog, Mark.

– Da, obojica imamo revolvare u koricama.

– Zar te ne mogu pridobiti za ortaka?

– Žalim, ne možeš.

– Zašto?

– Zato što se u nekim pojednostima ne bih mogao složiti s tobom, Tode.

– Opet zagonetke! Zašto ne kažeš otvoreno što misliš, Mark? Što te sprečava da se uortačiš?

– Savjest, Tode.

– Mislim da je u pitanju i ponos!

– odsiječe Tod.

– Nisi daleko od istine – prizna Mark.

* * *

Ann Kroniac je blistavih očiju upravljala zaprežnim kolima. Sunce se baš radalo. Djevojka, čija je kosa lepršala na povjetarcu, mnogo je očekivala od ovog dana. Put ju je vodio u Mesillu. Usprkos lošoj cesti čist i prohladan zrak, zajedno sa svježim zelenilom oko nje, stvarao je lijep ugođaj.

U ovim divnim prostranstvima vladao je mir i djevojka je sada, prvi put nakon nekoliko tjedana, osjetila sigurnost. Usput je razmišljala o svačemu, ali najviše o onom kockaru Marku Connifayu.

Kad se približila Mesilli, pao je već sumrak. Poslije lake večere u

konačistu Ann ode u svoju sobu na počinak. Ubrzo je zaspala tvrdim snom.

Idućeg jutra nakon doručka otišla je u gradsku banku. Stari Dan, blagajnik, pride joj uz ljubazan osmijeh.

— Kako ste, gospodice Ann? Sjajno izgledate. Kako je vašem poštovanom ocu?

— Hvala na pitanju, dobro mu je... No bilo bi mu još bolje kad biste nam odobrili zajam. Znate, ova suša...

— Veoma rado bih vam pomogao, ali već tri mjeseca nismo u mogućnosti rančerima odobriti bilo kakav zajam. Prije tjedan dana dvije banke stavile su ključ u bravu...

Ann ga iznenađeno pogleda. Nije očekivala takav odgovor. Ipak, smireno upita:

— Pa koliko je za vas vrijedan Fiddle-Back? Je li prezadužen?

Starac slegne ramenima i ode iza pregrade da pogleda u glavnu knjigu. Tada napući usne i upita svog pomoćnika:

— Ede, je li Fiddle-Back u posljednje vrijeme ista uložio... bilo kakav iznos koji nisi uknjižio?

— Ne bih rekao, šefe.

— To nije odgovor! — umiješa se Ann. — Morate točno znati je li što uloženo ili nije.

— Da, gospodice, znam — odgovori Ed i pocrveni. — Znam da ništa nije uloženo. Prema tome, gospodice Ann, vaš račun sad iznosi točno tri tisuće dvjesti i deset dolara — reče stari Dan.

— Trebalo bi da iznosi više od osam tisuća — Ann će uzrujano.

— Možda ste zaboravili onaj ček koji je Lesump naplatio onoga dana kad je ubijen...

— Ček? — Ann je gledala u Dana. Bila je iznenađena i uplašena. —

Kakav ček? Tom nije imao nikakav ček...

— Ipak je imao — odvratiti tiho Dan. — Ja sam mu ga isplatio. Točno se sjećam te isplate. Došao je nekoliko trenutaka prije podneva i donio ček na pet tisuća. Često sam se pitao nije li taj novac...

— Kažete da je ovamo došao Tom Lesump sa čekom našeg ranča na pet tisuća dolara. I vi ste mu isplatili gotovinu?

— Dakako. Zar nije on običavao naplaćivati vaše čekove?

— Da, ali nikada tako velike iznose!

Stari Dan se počeo po glavi, ali pogled mu ostade čvrst.

— Znam samo to da mi je predao ček i ja sam ga, kao što obično činim, isplatio. Moj sporazum s vašim ocem...

— To mi je poznato. No zašto otac to nije prije rekao?

— Pa vi znate kako je vaš otac u tom pogledu nemaran. Ne jednom smo tražili da donese svoju knjigu na usklađenje...

— Ali Tom Lesump je ubijen prije više od tri mjeseca!

— Da, prije tri mjeseca i sedam dana — potvrdi Dan, pogledavši u glavnu knjigu. — Otad vaš otac nije došao da...

On naglo ušuti. U očima mu se pojavi zaprepaštenje a iz ruke mu ispadne olovka. Gledao je, ne vjerujući, prema ulaznim vratima.

Zapanjena starčevim ponašanjem, Ann se okrene da vidi što ga je toliko uplašilo. No tada i nju podide jeza a dah joj zastane. Trojica maskiranih ljudi s uperenim revolverima stajala su blizu vrata. Visok, mršav čovjek u sredini nosio je dvostruki kožnati pojas. On prvi progovori:

— Ruke uvis i ni riječi! I vi, gospodice!

XV

Ann osjeti vrtoglavicu i gotovo zatetura. Blijeda i potresena onim što je čula od starog Dana, sad se našla ispred prijetećih cijevi. To je bilo dovoljno da je slomi. Ali u njoj je bilo nešto od očeve upornosti i tvrdoće, stoga se nije onesvjestila. Poslušala je i digla ruke, dok joj je srce divlje kucalo. No nije skidala očiju s trojice razbojnika.

Imali su čizme s ostrugama i nosili svakodnevnu odjeću. Da nisu bili maskirani, izgledali bi kao nedužni, poštteni jahači. Onaj visoki i još jedan zadu u ograđeni prostor. Visoki naredi Edu da otvori blagajnu. Ed se usprotivio, a odgovor su bili kletva i hitac. Ed pade naiznag.

U banci odjednom nastade tišina. Ann pogleda prema velikoj blagajni. Vrata su bila otvorena i razbojnici su trpali novac u vreće. Smišljala je kako da utekne, ali se nije usudila ni maknuti. Stražar na vratima banke budno je motrio na nju.

Osjećala se bijedno, jer je bila nemoćna da bilo što poduzme. Još joj je mrskije bilo kad je pomislila na kukavičko držanje mještana, koji su iz zaklona promatrali sve ovo, ne pomakavši ni mali prst. Razbojnici su ih zacijelo dobro uplašili. Pred bankom su stražarila još četvorica razbojnika. Čula je kako se smiju i podruguju mještanima. Odjednom je obuze strašan gnjev na te razbojнике, koji su uništili i posljednju nadu da će njezin ranč nekako preživjeti.

Stražar na vratima se trgnuo kad se začuo konjski topot. Odmah čula se psovka a onda oštar zvižduk. Pljačkaši su požurili, vukući napunjene vreće.

S druge strane ulice odjekne pucanj puške, a odmah zatim još dva

pucnja. Stražar kod vrata počeo se osvrutati na sve strane i psovati. Viknuo je nešto i dao se u bijeg, ne osvrćući se na ostale.

Kroz sve učestaliju pucnjavu Ann je čula topot konja koji se približavao. Dolazak neznanca potaknuo je mještane i počela je učestala pucnjava. Nastade metež i kad su četiri razbojnika skočila u sedlo, uzdigla se gusta prašina. Voda ih je uzalud pokušavao zaustaviti, vičući za njima i obasipajući ih najpogrdnijim psvokama. Psujući, on isprazni svoj revolver za njima.

— Pasji sinovi!... Odveli su i naše konje!

Visoki čovjek munjevito se baci s ulaza, pokušavajući spriječiti razbojnika koji se mašio noža na pero. Ovaj se sruši poput vreće, a visoki čovjek projuri kraj Ann, puneći revolver.

Prije nego što se Ann uspjela približiti i pomoći, visoka prilika zastane na vratima i zasjeni svjetlo izvana. Gotovo istog trenutka bljesne plamen iz revólvera koji je došljak držao u ruci.

Ann je čula fijuk metka, vidjela je kako je pljačkaš zateturao i kako je potekle krv kroz prste ruke kojom se uhvatio za prsa. Kad mu je pao rubac s lica, ono je bilo zgrčeno od bola i užasa. Ispod prljavog rupca otkrilo se grubo lice Timpasova prvog čovjeka.

Bio je to Fargo!

Zguren i iza rešetkaste ograde, on pokuša podići oružje koje je držao u slobodnoj ruci, ali nije više imao snage da pritisne obarač.

Ann zažmiri. Čula je mukli pad na pod, a potom razbojnikov hropac.

Iako je još zmirila i čula kako se čovjek maknuo s vrata i otišao, znala je tko je to. Na vratima je vidjela samo njegov lik. Nitko drugi

ne bi ovako otišao i ostavio novac koji je Fargo odbacio.

Sunce je nemilice žeglo kad se Ann probila kroz mnoštvo ispred banke. Morala je obaviti još jedan posao. Ispred saluna zapazi skupinu mještana. Kad se približila, jedan od njih skide kapu i upita:

– Je li sada u banci opet sve kako valja, gospodice? Onaj stranac misli da jest i kaže...

– Vi ste ga vidjeli? Kamo je otišao? – upita živo Ann.

– Eno ga u salunu – odgovori čovjek.

– Hoćete li mu reći, molim vas, da bih htjela razgovarati s njim?

Iz skupine se odvoji neki mlađi čovjek i umiješa se:

– Ne, on mu to neće reći. Ne želimo činiti nikakve usluge vama s ranča Fiddle-Back, gospodice. Vaš otac nam više nije drag...

– Sad je to netko drugi – ljutito će Ann. – Možda vam je drag gospodin Timpas?

– Tako je, gospodice, upravo gospodin Timpas.

– Dakle odsad ćete se prikloniti njemu – dobaci prezirno Ann – iako je razbojnički napad na vašu banku predvodio Fargo, Timpasov prvi čovjek i upravitelj njegova ranča!

– Ako je Fargo i bio to što kaže, to još ne znači da je gospodin Timpas umiješan... – uzvratilo drsko mladić, ali Ann ne htjede više razgovarati.

Uzdignute glave udalji se od skupine. Sama će potražiti koga želi u salunu.

Ušla je u salun. Nekoliko muškaraca oslonjenih na šank pogleda je iskosa. Neki su skinuli šešir na pozdrav, ali su im pogledi jasno govorilo da joj ovdje nije mjesto.

– Vani mi rekoše da tu mogu naći Marka Connifaya. Da li bi ga netko od vas htio pozvati?

Jedan za drugim svi joj okrenu leđa i nastave razgovor koji je ona prekinula svojim dolaskom.

Blijeda od srdžbe, Ann ugleda Marka, koji se uputio prema njoj. Zastao je pred njom, skinuo šešir i zagledao se u nju svojim nedokučivim pogledom. Tada je upita:

– Jeste li vi bili...

– Da, bila sam – prekine ga ona promuklim glasom, naglo se okrene i istrči iz lokala.

Mark bez riječi krene za njom odmjerenim korakom, a po izrazu njegova lica nije se moglo zaključiti o čemu razmišlja. Ann zastane ispred prodavaonice živežnim namirnicama u jednoj od tih, sporednih ulica. Iz njezina se pogleda vidjelo da je ogorčena. Bila je svjesna da je učinila glupost što ga je potražila u lokalnu.

– Ako ste osjećali želju da mi zahvalite... – zausti Mark uz jedva vidljiv osmijeh.

Ali ona ga prekine:

– Da vam zahvalim? – reče Ann s gorčinom u glasu. – Kad samo pomislim kako ste drsko bacili na trijem one obveznice mog brata... gotovo kao da ste mi ih bacili u lice!

– Ah, ja sam na to već i zaboravio. Ne morate mi zahvaljivati. Dovoljna mi je nagrada nelagodnost koja je time izazvana onom gospodinu... – slegnuo je ramenima, osmijehnuo se i dodao: – Nije mi potrebna zahvalnost.

– Hoćete reći... – pogleda ga znatiželjno Ann – da ste obveznice dobili od nekoga drugog?

– Ah, ne običavam kartati s dječacima! – uzvratilo suho Mark.

Te riječi nije uzela za zlo... prečula ih je. Njezine srdžbe naglo nesta-

ne i ona osjeti oko srca neku toplinu. Bilo joj je doista drago kad je shvatila da je opet pogriješila ocijenivši loše tog čovjeka.

Šuteći, obori pogled i pri tome se prisjeti svojih prijašnjih susreta i prepirki s Markom. On nije od ljudi koji pokazuju svoje osjećaje. To je naslutila već od samog početka... od njihovih prvih susreta. Sad se prisjetila i nekih pojedinosti koje su prije promakle njezinoj pažnji... pojedinosti po kojima se može zaključiti kakav se zapravo čovjek skriva iza maske hladnog kockara. Razmišljajući tako, nije mogla vjerovati da je Mark skitnica i revolveraš. Štoviše, osjetivši griznju savjesti, pomisli da bi ga mogla zamoliti da joj oprostí ono što je učinila i loše govorila o njemu. Ali ponos joj nije dopuštao da se tako ponizi. Ona nikad neće prva prići. Mark mora prići njoj!

No povoljan trenutak je otišao u nepovrat. Podigavši pogled prema njemu, Ann opazi kako Mark gleda niz ulicu prema mnoštvu što se razilazilo ispred banke. Osjetivši da ga promatra, on se okrenu prema Ann i blago se i pomalo podrugljivo osmjehnu. Ann pocrveni i ostrim ga glasom upita:

— Jeste li me namjerno slijedili u Mesillu?

— Ne. Fargo je slijedio vas, a ja njega. Prava sreća!

— Kako to mislite? — upita Ann hladno.

— Što bi bilo s vašim rančom da je Fargo uspio pobjeći s plijenom iz banke?

— Ne bi bilo mnogo gore nego što je sada — odgovori Ann gotovo očajnim glasom.

Tada mu ispriča sve o onom zagonetnom čeku koji je stari Dan isplatio Tomu Lesumpu u gotovu: pet tisuća dolara. Lesump je bio upra-

vitelj ranča, ali je sada izvan domašaja zakona.

— Rekli ste da je bio ubijen? — upita Connifay i zagleda se u djevojku.

— Da, ubijen je — reče Ann tako beznažno da je Mark gnjevno stegnuo čeljusti. — Ubijen je istoga dana kad je naplatio onaj ček. Oh... zar mislite da je... ček bio krivotvoren?

— Svi znamo da se takvi slučajevi događaju — reče Mark.

Ann ga zapanjeno pogleda i opet je obuzmu mračne slutnje. Činilo se nevjerojatnim, a ipak je bilo moguće. Znajući da je otac u tom pogledu nemaran, netko je u banci lako mogao... Ali Tom Lesump je slovio kao nepokolebivo odan interesima ranča Fiddle-Back. Bio je više od dvadeset godina očeva desna ruka, njegov iskreni prijatelj, čovjek koji se uvijek potpuno slagao s njim.

— Hej, čekajte! — uzviknu Ann. — Kamo ste pošli?

— Mislim da moram progovoriti riječ-dvije s tim bankarom — odgovori Mark i osmjehnu se idući usporo do s Ann.

U blagajnikovim se očima mogao nazreti strah. Malo je ustuknuo. Tada nervozno rastegne ovratnik košulje i upita smeteno:

— Što... što želite?

— Htio bih da malo porazgovaramo — odgovori Mark i doda: — Hajdemo radije u vašu radnu sobu! Zacijelo vam ne bi bilo po volji da nas netko sluša.

Stari Dan se u nedoumici zagleda u njih. Izgledao je kao da je naglo obolio. Krene iza pregrade i kroz tamni hodnik odvede posjetioce do maloga, bijednog ureda.

Mark prijede odmah na stvar.

— Gospodica Ann je došla ovamo u vezi s novcem koji njezin ranč čuva u vašoj banci. Ime mi je Mark

Connifay. Ovdje sam kako bih se pobrinuo da Ann sklopi s vama poštenu pogodbu. Vi ćete joj isplatiti u gotovu osam tisuća dvjesta i deset dolara. I to odmah!

Blagajnik zausti da nešto kaže, ali nije uspio. Obrazi su mu se nervozno trgnuli, a ruka mu je zadrhtala. Ali ipak... Dan isplati novac, nakon čega se spusti na stolac kao da će se svakog trenutka onesvijestiti. Ostao je tako sjedeći, tupa pogleda i nepomičan, kad su Ann i Mark krenuli iz njegova ureda.

— Ja... ja nisam siguran da razumijem vaš postupak — tiho prozbori Dan.

Kad su izašli iz banke, Ann se obrati Marku:

— Ne znam kako da vam...

— Nemojte mi zahvaljivati — prekine je Mark i zagleda se u daljinu. — Ubrzo će suton, a pred vama je dug put. Pojedite nešto, pa krenite što prije. — Zar vi nećete natrag sa mnom?

— Natrag? Mislite li u Single Cinch?

— Mislim na ranč — Ann će odrediti.

— Neću još večeras...

— Tada ćete nas možda posjetiti sutra, je li tako? — prekide ga Ann, obodrena nadom poslije njegova odgovora.

Međutim, kad je očekivala da će joj njegov odgovor na to pitanje pružiti novi razlog za nadu, razočarala se. Odgovorio joj je u obliku pitanja:

— Što mislite, koliko dugo biste mogli izlaziti nakraj sa mnom?

Ann neugodno iznenade te riječi, ali Mark nastavi kao da je želi doći:

— Poslušajte što ću vam reći: po svemu se čini da se ranču Fiddle-Back crno piše. Netko ga želi uništiti ili, bolje rečeno, prisvojiti. A

kako sada stvari stoje, čini se da će mu to poći za rukom. Otvoreno govoreći, od mene vam tu nema nikakve koristi. Ja sam kartaš, varalica i... bijesan pas! Jeste li razumjeli? — zašutio je nakratko, a onda nastavio: — Čovjek se ne mijenja lako, gospodice Ann — osmijeh mu nestade s usana. — Od svinjskih ušiju ne možete napraviti svileni rubac ili obratno. Tako sam i ja i dalje kockar kojeg ste mrzili. Još sam Mark Connifay, bijesni pas i revolveraš. Jeste li spremni prijeći preko svega toga i unajmiti me samo zato što sam brz na revolveru?

Ann ustukne pred njegovim podrugljivim pogledom. Sve što je rekao bila je gorka istina. Ona pocrveni. No ipak, nije osuđivala Marka. Ona bi mu rado priznala da njegova revolveraška spretnost nije razlog što želi njegovu blizinu... Htjela bi mu reći da pogrešno sudi o njoj, baš kao što je donedavno ona o njemu imala pogrešno mišljenje. Ali kako da mu otkrije svoje srce... kako da mu kaže ono za što se ponekad ne mogu naći riječi?

Čula je kako se hladno nasmijao i oči joj zasuze kad je zapazila da se okrenuo.

— Mark... — ispruži ona ruku i dodirne mu rukav.

Mark zastane. Ipak, nije se okrenuo da bi pogledao Ann.

— Dobro — reče on hrapavim glasom. — Dovedite svoju zapregu. Pratit ću vas na ranč, ali upamtite: ne dajem vam nikakvo obećanje.

Bila je gotovo ponoć kad je Mark dovezao Ann u Single Cinch. Kad su se približili bučnom salunu, Mark uspori. Pred lokalom bilo je privezano više konja. Iznenada joj gurne uzde u ruke, skoči s kola i odveže svoga konja koji je bio pri vezan za kola.

– Taj komadić puta nastavite sami – reče joj gotovo osorno i pode u salun.

Od Mesille do Single Cincha vozili su se šuteći. Mark je u mislima korio sebe što je bio toliko osjećajan prema djevojci s ranča Fiddle-Back. No ipak je znao zašto je pratio Ann. Učinio je to zato što je ona u njemu potakla nešto dosad nepoznato, a to je bilo jače od njega.

Razmišljajući sada o tome, na licu mu se pojavi trpak osmijeh prije nego što je otvorio stražnja vrata saluna i ušao.

U lokalu je bilo vrlo bučno. Najamnici su zacijelo dobili plaću. Iako su svirali samo jedna violina i jedan bendžo, zajapureni su plesači poskakivali u divljem ritmu, dok su ostali sjedeći za stolovima bučili.

Mark zastane kod vrata, nehaljno promatrajući prizor. Stajao je tako nekoliko trenutaka nezapažen, a tada ga opazi pipničar i pode polako prema njemu. Ali se usput malo zaustavi kraj Shaina i Wilkesa.

Mark pričekava da glazba prestane, a tada reče glasno, da su ga svi mogli čuti:

– Trošite li plijen opljačkano u banci, momci?

XVI

U dotad bučnom lokalu naglo zavlada tišina. Shain se trgne i ukoči, naslonivši se na šank, a pogled mu postade bezizražajan. Wilkes promrsi neku kletvu.

Mark se podrugljivo osmijehne i reče:

– Vas dvojica biste morali biti oprezniji ako ne želite da ljudi saznaju što ste poduzeli. Naime, prije nekoliko sati vidio sam vas kako ste glavom bez obzira bježali iz banke u Mesilli.

Wilkes bijesno krikne i izlije mu sadržaj svoje čaše u lice.

– To je prokleta laž! Ti si...

Markov munjeviti udarac spriječi Wilkesa da dovrši rečenicu. Svi u lokalu skoče na noge, a oni kraj šanka potrče u stranu. Wilkes posegne za revolverom, a neki momak u kaubojskim hlačama baci se na Marka i čvrsto ga ščepa za ruku.

Mark se osmijehnu, ne obazirući se na to: Gurne slobodnu ljevicu pod košulju, izvuče kratki revolver i uperi ga u Wilkesa. Wilkes paničnom brzinom povuče ruku s drška revolvera.

– Predebeo si, Wilkesu, a da bi se morao poigravati s revolverašima. Naredi ovome da mi pusti drugu ruku prije nego što opalim u tebe.

Momak smjesti poslušna i mrzovoljno odgega do Wilkesa.

– Samo nitkov i kukavica kao ti može pobjeći i prepustiti ortaka sudbini kakvu je dočekao Fargo – reče prezirno Mark. Ošine Shaina i Wilkesa ostrim pogledom i zapovjedi im: – Uskačite u sedla i odjurite iz ovog kraja kao da su vam svi vragovi za petama! I ne vraćajte se ako ne želite da vas istog dana pokopaju.

Poslije toga Mark se zagleda u ostale, kao da želi upamtiti svakoga od njih. Njegov se mrki ispitivački pogled zaustavi na Joeu Bradyju, koji je stajao na kraju šanka.

– Možda bi bilo pametno da i ti pokupiš prnje. I ti si jedan od onih koji žele propustiti ranču Fiddle-Back. Stoga požuri, dok te nisu odnijeli vragovi!

Sad više nema nikakve dvojbe na čijoj sam strani, pomisli Mark. Na ranču će o tome brujati prije nego što izađe sunce. To je otvoren izazov Timpasu i on će to u najkraće vrijeme saznati. Morao bih zbog to-

ga biti sumoran i zabrinut, mislio je dalje Mark, ali to ipak nisam. Na-protiv, već dugo nisam bio tako ve-dar.

Timpasov bijes i opasnost koja će Marku prijetiti kad Timpas to saz-na, činili su mu se sada kao neka-kav neobičan poticaj i pobuda koja ga ohrabruje da ustraje u onome za što se napokon opredijelio.

Osmjehujući se, izašao je na uli-cu, kad ga iz mraka zaustavi nečija ruka.

– Hej! Kamo toliko žuriš? – za-čuje glas Belle Mae. – Zar ne znaš da brežuljci uokolo vrve od lovaca na tvoju ucijenjenu glavu?

– Pa što bih po tvom mišljenju morao učiniti? – osmjehnu se Mark.

– Što? Bježi iz ovoga kraja, bježi što prije... kao što sam ti rekla prve večeri kad smo se sreli. Miroljubiv razgovor i pouke ne utječu mnogo na tu gomilu. Oni su poslovni ljudi. A sam Timpas namjerava prisvojiti cijelu dolinu, pa makar morao po-biti sve koji mu stanu na put! – Bella Mae doda tiho: – Prošle su noći napadnuta tri manja posjeda, kuće su uništene, a stoka poklana. Timpas je hulja...

– Mislio sam da si Elyjeva prijateljica. Zašto me upozoravaš?

– Ah, velika je razlika između vas dvojice. Ne sviđa mi se ono upletanje u... obitelj Kroniac. Pokušavam te osvijestiti dok ne bude ka-sno. Ne budi tvrdoglav! Timpasa ne možeš spriječiti da ostvari svoje proklete namjere. Njemu ne može ništa ni zakon: kupio je šerifa. Ka-žem ti prijateljski: što god poduz-meš, radiš sebi o glavi!

– Možda ti se tako čini – odgo-vori Mark – ali nisam poznat sa-mo kao kockar. Znaju me i po re-volveru...

– Misliš li da Timpas mari za to kolike si ti i koga sve pobijedio? Njega zanima jedino to da prisvoji dolinu, a pri tom ne bira sredstva. Za ime svijeta, Mark, nemoj se smi-jati. Zar si slijep pokraj otvorenih očiju?

– Vidim da pretjeruješ, djevoj-ko...

– Ali pogledaj! – reče Bella Mae bez daha. – U ovom si kraju stekao loš glas, a isto tako i u Teksasu. Ely to zna. Potrudio se da sazna sve o tebi... zna gdje, kada i koga si ubio. Našao je i lažne svjedoke koji će o tebi reći sve što on poželi. Znaš li kako te naziva? Kaže da si ludi re-volveraš i kartaš-varalica! Ima ve-lik utjecaj u gradu Santa Feu i mo-že te optužiti kao najgoreg zlikovca. Uništiti će i Kroniacā i tebe...

– On već poduzima prve korake.

– Mark! – uhvatila ga je za ru-ku, a njegov pokušaj da je se oslo-bodi još je više privuče k njemu.

Odjednom mu kroz glavu prode pomisao: nije li ovaj razgovor zam-ka... nije li to neki novi Timpasov trik? Ali odmah odbaci tu pomisao. Djevojka je previše uzrujana i za-brinuta a da bi se pretvarala. Sa-svim je zaboravio da ga Ann možda čeka.

A Bella Mae ga nastavi uvjerava-ti:

– Što se tebe tiče ako se oni me-dusobno poubijaju? Što ti gubiš ti-me? Ludi si budeš li se u to upletao, zar ti nije jasno? – tada ga upita promijenjenim glasom: – Je li to zbog one djevojke, Kroniacove kće-ri? Je si li možda...

– Mislim da si otišla predaleko – prekine je Mark.

– Dobro, upozorila sam te. No ako tvrdoglavo i dalje želiš za Kro-niaca podmetnuti tu svoju ludu gla-vu... – Bella Mae naglo ispusti nje-govu ruku i ljutito se okrene. – A

što će ti Ann? Zar vrijedi da te zbog nje ubiju? Što bi ti ona mogla pružiti? Prehladna je za čovjeka kojemu je potrebna vatrena žena. Mark, otvori oči! Zašto triježno ne razmisliš? Tražiš nešto među zvijezdama, a ne vidiš što ti je nadohvat ruke!

Kad je već bilo nedvojbeno da joj Mark neće odgovoriti, ona gotovo prezirno reče:

— Misliš li da će se udati za kockara kad stari Kroniac mrzi takve više od kuge? Radije bi kćer dao crnom vragu nego kockaru. Misliš li, osim toga, da bi se ona udala za revolveraša? — djevojka opet zgrabi Marka za ruku i nastavi: — Ne smiješ se oglašiti na sve ovo... moraš me poslušati! Ionako im ne možeš pomoći. Napusti sve to i povedi me sobom. Timpasa ne možeš spriječiti, vjeruj mi! Njega ništa ne može spriječiti osim...

Ona se trgnu i dlanom pokrije usta. Mark osjeti kako ga drugom rukom još više steže. Bila je uzrujana. Tada on izgovori misao od koje se užasnula:

— Samo ga smrt može spriječiti. To si htjela reći, je li?

— Ne govori tako, Mark. Bila sam glupa što sam ti sve ovo rekla. On bi te ubio munjevito kao što je ubio Jacksona... ti ne bi stigao ni ruku podići. On se ne bori časno, čeka pogodan trenutak...

— Poput Bannocka, je li?

— Oh, zar ne vidiš, Mark?

Bella Mae tiho zajeca i nasloni se na Marka zagnjurivši lice u njegovu prsa. Njena bol i čežnja bile su poput oštrice noža u srce, ali joj nije mogao dati odgovor kakav je željela. Nije mogao...

Odjednom ona osjeti kako se trgnuo i podignute glave osluški-vao. Trenutak potom oboje su kroz mrak čuli kako odlazi neka zaprega i kako se sve više udaljuje.

Mark se pokajnički prisjeti da ga je Ann čekala i pokuša se otrgnuti od djevojke. Ali ona ga očajnički opet uhvati za ruku i reče:

— Ne možeš me ostaviti samo ovako... ne možeš spriječiti Timpasa i nikad nećeš dobiti njegovu djevojku... Da, ta djevojka je njegova. Zar to nisi znao? Dva puta ju je zaprosio, lud je za njom, ali oba puta ga je odbila. Sada se zakleo da će dobiti njezin pristanak, pa makar je morao ubiti da ga dobije! Jesi li sad čuo?

Ali Mark je već otišao, tumaraju-ći kroz mrak prema cesti. Izašao je na pustu cestu i zgrozio se. Tu je bio samo njegov konj, a Ann i zaprega već su otišli. Gledao je u mrak, ali kolima ni traga. Nije ni mogao čuti štopot kola, jer se iz saluna razli-jegala buka. On opsuje. Psovao je i dalje kad se vratio u salon, držeći u rukama oba revolvera.

Žagor, buka i glazba naglo umuknu. U toj iznenadnoj tišini sve su oči bile uprte u čovjeka koji je zastao na vratima i namršteno ih odmjeravao preko zategnutih koka.

— Gdje je ona?

Nitko ne odgovori na njegovo pitanje. Među onima što su napeto gledali u njega nije bilo ni Shaina ni Wilkesa. Mnogi su se počeli nestrpljivo premještati s noge na nogu. Markov pogled počivao je na njima poput prokletstva i nevolje, mučeći ih prijetećom žestinom. Mršavi kauboj širokih ramena obilzne osušene usne, a jedan iza njega prezrivo pljune.

Taj pljuvač bio je Grote, predradnik na ranču Fiddle-Back. Mark prepozna onog mršavog kauboja koji se te večeri onako bacio na njega, držeći ga za desnu ruku.

— Mislim da sam i tebi savjeto-

vao da se s onom dvojicom izgubiš odavde.

Kauboj zadrhta. Obuze ga slabost. Ovlažio je usne prije nego što je protisnuo:

– Bio sam... pošao...

– I što još čekaš?

Kauboj se povuče i žuro nestane, a Mark se obrati Groteu:

– Gdje je ona?

– Ako mislite na gospodicu Ann – odgovori Grote podrugljivo – ona je krenula kući.

– Kući, kažete? A kako to znate?

– Do vraga, pa razgovarao sam s njom!

– I što vam je rekla?

– Rekla je – široko se nasmije Grote – ako vas vidim, da vam poručim kako vjeruje da će Fiddle-Back preživjeti i bez pomoći uličnih osvajača i varalica na kartama.

Mark ga udari šakom po licu. Grote pocrveni od bijesa a ruka mu krene prema revolveru. No ipak se nije usudio potegnuti, jer je Mark uperio cijev u njegova prsa. Zato prosikće hrapavim glasom:

– Spremite tu pucaljku ili ću vas ubiti!

– Noćas nemam vremena da vam učinim to zadovoljstvo. Međutim, recite mi koliko vam duguju radnici kojima upisujete radne sate?

Ovo pitanje izbací Grotea iz ravnoteže i zbuni ga. Namršti se i pokušava se dosjetiti što Mark time misli. No Mark izvadi iz džepa nekoliko zlatnika i baci mu ih pred noge. Neka ružna sumnja obuzme Grotea i on se netremice zagleda u zlatnike.

– Držim da će ovo pokriti sva vaša potraživanja – reče Mark.

Prošlo je nekoliko trenutaka prije nego što su te riječi doprle do Groteove svijesti. Tada mu oči ljutito bljesnu i srdžba ustupi mjesto

oprezu. On opsuje i munjevito posigne za oružjem. Istog trenutka odjeknu pucanj i Groteov revolver odleti na tlo. Izbuljio je oči i gotovo ne vjerujući zagledao se u svoju praznu ruku.

Bio je zaprepašten još i tada kad je Mark odmjerena koraka i uzdignute glave išao iz lokala.

Vani, u tami, Mark je razmislio o Groteovim riječima i zaključio da u njima ima i istine. Ann je zacijelo nešto vidjela i djelomice čula njegov razgovor s Bellom Mae, a nije isključeno i da ga je Bella hotimice zadržala, kako bi Wilkes ili Shain pod nekim izgovorom odvalili Ann. No možda je to obavio i netko treći od Timpasovih ljudi. Ipak, najvjerojatnije je da je Ann, razjarena onim što je čula, ljutito ošinula konje i samu otišla kući...

To joj nije mogao zamjeriti. Bilo bi čak i nevjerojatno da ga je čekala do kraja razgovora s Bellom Mae. Razmišljajući o tome, Mark je mrzovoljno jahao prema ranču Fiddle-Back.

Neće mu valjda reći da nije dobro došao na ranč? Ne, ne... radije će vjerovati da ga neće tako dočekati. Ali možda je ipak najpametnije da bude spreman i na neugodan doček.

Jahao je kasom. Bio je tužan i pomalo zabrinut, osjećao se bijednim i napuštenim. Dojahao je do ograde ranča i tada se trgnuo iz misli. Mišići su mu se napeli. Ugledao je pušćane cijevi.

Četiri naoružana čovjeka nalazila su se kraj vrata na ogradi i sve su četiri cijevi bile uperene u Marka. Kauboji nisu pokazivali nikakva znaka prijateljstva.

Uto Mark opazi osedlana konja bez jahača, privezana za stup pred kućom. Životinja je dahtala i bila oznojena.

Groteov konj!

Marku se osuši grlo. Ann nije vidio nigdje, a na dvorištu nije bilo ni njezine zaprege.

— Gdje je Ann, ti, prokleti kockaru? — upita Tony, koji je također držao pušku uperenu u Marka.

Odmah nakon tih riječi bljesne plamen iz jedne cijevi blizu stambene zgrade.

XVII

Rezak i prodoran pucanj odjekne u okolnim brežuljcima. Idućeg trenutka Mark se nade izvan sedla. Ležao je potrbuške na prašnom tlu.

Tridesetak sekunda nakon toga tišinu naruši škripa vrata na ogradi. Zatim se čulo nečije približavanje. To su zacijelo oni koji su ga dočekali s puškama, pomisli Mark.

— Pucaš li uvijek iz zasjede, Grote? — čuo je kako pita Silver Dollar.

Odmah zatim uzvikne Kroniac:

— Nisi smio biti tako brzoplet...

— Sto mu gromova — zaurila Grote — ubio sam ili smrtno ranio onog kockara i otmičara vaše kćeri! Zar nije trebalo?

— Umukni! Kako ćemo je sad pronaći kad si ubio otmičara?

— Oh, na to sam zaboravio — namršti se Grote.

— Ali zaboravio si još nešto, lupežu!

To je otegnutim glasom izgovorio Mark, uperivši revolver i motreći zaprepaštenoga Grotea. Prije nego što se mogao pribрати i opaliti, prasnju dva pucnja zaredom i Grote raširenih ruku padne na leđa.

Mark munjevito skoči na noge, držeći na oku ostale. Kako nisu pokazivali namjeru da potegnu oružje, on gurne revolver u korice, krene natraške do svoga konja i ledi-ma mu se nasloni na sapi.

— Tako prolaze oni koji pucaju iz

zasjede. To bi mogao upamtiti i ti, Silver Dollare! — reče mirno.

Silver se na to podrugljivo osmjehne, a Kroniac sjaše i klekne kraj Grotea.

— Od njega nećete više ništa saznati — dobaci mu Mark.

Pokazalo se da je imao pravo: Grote je izdisao i nije odgovarao na starčeva pitanja. Posljednje što je prostenjao bilo je:

— Upitaj radije... tog prokletog... kockara.

Mark savije cigaretu i pripali je, promatrajući ih. Kad je Groteova glava klonula a stari Kroniac ustao, Mark reče:

— Odoh da potražim Ann. Mogu li dobiti odmoredna konja?

— Nije ti potreban konj! — reče Silver i inaglo povuče kokot svoje puške.

Stari Kroniac ga oštro pogleda i zareži:

— Zar ti je više stalo do kavgе s tim čovjekom nego do spasa svoje nećakinje?

Silverovo lice pocrveni, on se predomisli i spusti pušku.

— Znae li gdje je moja kći? — upita Kroniac Marka.

— Mislim da je mogu naći.

— U vama ima nečega, Connifay, čega po mom uvjerenju nema ni u jednom kockaru. Već sam vam nudio posao na svom ranču. Odbili ste. A da li biste prihvatili sada?

— Pitam vas što ćemo s Ann? — odvrati na to Mark.

— Udaljim li se sada odavde sa svojim ljudima, Timpas bi mogao banuti s plaćenim razbijačima i uništiti mi ranč. No ako vam dam konja, mogu li računati...

— Budite bez brige. Samo mi dajte konja! — odgovori Mark. Na to starac rukom pokaže na vlastitoga osedlanog dorata.

Do grada je bilo još petnaestak kilometara, ali prije nego što je prevalio četvrtinu te udaljenosti, Mark usmjeri konja pod ostrim kutom na zapad. Sjetio se što je Bella Mae rekla o Timpasu, a sjetio se i da u salunu više nije zatekao Shaina i Wilkesa. Bili su poslušali njegov savjet da se izgube iz ovoga kraja.

Ali palo mu je na um još nešto. Bilo mu je jasno, a to je rekao i stari Kroniac, da su Ann oteli kako bi s ranča odmamili ljude u potragu za njom. Međutim, tome je trebalo dodati činjenicu da je Ann imala uza se osam tisuća dolara. Ako su oni iz banke to dopuštali Timpasu, taj će nitkov zacijelo iskoristiti i tu okolnost da prisvoji Kroniacov ranč. Ipak, najvjerojatnije će biti da su Shain i Wilkes oteli Ann da bi se osvetili njemu, Marku. No, mora se uzeti u obzir i tvrdnju Belle Mae da je Timpas lud za tom djevojkom. Dakle kako god razmišljao o tome, činilo se da Ann treba tražiti na Timpasovu ranču »Wet Moon«.

Vrijeme doručka je već bilo prošlo kad je ugledao Timpasov ranč.

Približio se štali. Ovdje je zatekao kaubojja koji je pregledavao otisnute žigove na stoci.

– Je li Timpas na ranču? – upita Mark.

– Nisam ga vidio – uzvratil kauboj. Potom dovikne visokom momku koji je provirio iz jedne gospodarske zgrade: – Hej, Wally, jesi li negdje vidio Timpasa?

– Jutros ga još nisam vidio. Zašto? Zar ga gospodin želi posjetiti?

Mark se osmjehnu. Poznavao je tog momka iz Teksasa. Bio je jedan od jeftinih revolveraša a nosio je nadimak Čupavi.

– Sam ću ga potražiti – reče Mark i sjaše.

– Možeš, možeš – odgovori Čupavi i upita: – Kako ide varanje na kartama?

– Ne mogu se potužiti – uzvratil Mark. – A kako ide vama najamnicima s revolverom? Nadam se da poslovi dobro napreduju. Pazi, Čupavi, ostavljam konja uz ovaj stup i želim ga naći ovdje kad se vratim.

Čupavi se bez riječi okrene i ode u ostavu, a Mark reče kauboju:

– Buffe, bilo bi dobro da mi se pridružiš dok tražim Timpasa po ranču.

Ridokosi kauboj slegne ramenima i pode za Markom.

– Pogledajmo najprije je li u stambenoj zgradi! – predloži Mark. Međutim, kuća je bila prazna. Mark pokuša saznati nešto od ridokosog:

– Jesi li vidio otetu djevojku? Nisu li je doveli ovamo?

– Otetu djevojku? Koju to djevojku? – upita kauboj iznenađeno i problijedi.

– Zar ti nisu rekli? Ann Kroniac je noćas nestala zajedno sa svojom zapregom – nakon kratke stanke doda: – Hajdemo dalje!

– Koraci su im odjekivali po puštoj kući a ostruge zveckale. Razmišljajući o djevojčinu nestanku, Mark pomisli da je možda upao u klopku. Nije isključeno da su Shain i Wilkes ugrabili Ann iz pobuda koje nemaju nikakve veze s Timpasom.

Kad su zakoračili na trijem, Mark pogleda preko kaubojeva ramena: na vratima štale ugleda trojicu kako motre na ulaz. Druga dvojica, s puškama u ruci, stajala su blizu korala. Šesti momak se nalazio kod ostave, a još dvojica lijeno su izašli iz štale, gledajući prema trijemu.

– Buffe, odmakni se od ulaza! – dovikne netko ridokosom.

– Ostani na mjestu ili ću te prošetati! – opomenu ga Mark i zapazi kako je kauboja oblio znoj.

Tada ponovo pogleda po dvorištu i prezirivo se osmjehnu. To je bio uzorak već otrcane priče o brznoj smrti, priču koju je Mark naučio prije mnogo godina, ali koja nikad nije završila riječima »i tako je došao Mark Connifay«!

Međutim, bilo je očito da su ovi ljudi mislili drukčije. Zacijelo su računali na nagradu.

– Mark se našao u klopci. Tišina je postajala sve napetija, bila je već gotovo nepodnošljiva. Mark pogleda čovjeka kraj sebe. Buff je bio siv u licu i bilo mu je jasno da će pasti i njegova glava.

Čupavi izađe iz šupe i kočoperno krene dvorištem. Zaustavio se nakon dvadesetak koraka, podbočio se rukama o bokove i doviknuo:

– Ovaj put si se preračunao, koc-karu!

– Zar kukavno psetance želi izigravati psinu?

Čupavi pocrveni od bijesa, a prsti na ruci nervozno mu se ispruže. Ali Mark opazi tu kretnju i vidje kako je Čupavi potegao kokot. Istog se trenutka bacio iza Buffa, koji mu je stajao slijeva. Čuo se prasak, pa još dva, nakon čega se ridokosi Buff svalio svom težinom preko Marka, koji je ležao na pragu.

Od udarca glavom o dovratka, a još više od težine tijela koje ga je prignječilo Mark gotovo izgubi svijest. Čuo je još desetak hitaca. Bili su ispaljeni prema pragu te su mu po licu padale krhotine i prašina sa zidova.

Paljba naglo prestade i do ušiju mu dopru glasovi napadača. Iz razgovora je shvatio da vjeruju da je mrtav, ali nitko nije prišao da bi se u to uvjerio. Tada se potpuno osvijestio a ubrzo mu se vratila i snaga.

Polako i oprezno izvuče se ispod mrtvog Buffa i ne ustajući otpuže u hodnik. Odatle se uvukao u kuću i prošao kroz prva vrata do kojih je stigao. Tek tada je ustao. Našao se u dnevnoj sobi. Kako nije imao puške, odlučio da miruje. Pride prozoru s kojeg se moglo vidjeti poprište bitke. Proviri van, zatim gurne cijev revolvera preko teške prozorske daske i reče:

– Vas dvojica, da se niste ni pomakli!

– Dva napadača su upravo zakoračila na trijem: jedan od njih imao je revolver, pogledao je na prozor i odmah pripucao. Kraj Markove glave prolete krhotine. Mark odgovori na vatru i ustrijeli onoga koji je pucao. Drugi je ostao na mjestu raskolačenih očiju od iznenađenja i straha. Mark mu reče:

– Budem li morao ubiti i tebe, neću oklijevati. Dodi smjesta ovamo!

Čovjek pride i Mark mu zapovjedi da se ledima osloni na prozorsku dasku. Tada mu oduzme revolver, pogleda u dvorište i stane u zaklon.

U dvorištu je vladala neprirodna tišina. Zacijelo nešto spremaju, pomisli Mark. Prisloni revolver na zatičak uplašenog čovjeka i upita:

– Što spremaju tvoji ortaci?

Ali saznao je to prije nego što je čovjek otvorio usta.

XVIII

Do ušiju mu dobre užurbani bat čizama po drvehom trijemu, a ubrzo zatim taj se zvuk začuo iz hodnika. Mark se munjevito okrene i opali, u čovjeka koji je s hodnika pucao kroz vrata. Za to vrijeme drugi je pokušao uskočiti kroz prozor, ali i taj se uz kletvu stropoštao naznak.

Soba se napunila dimom baruta. Marku je bilo jasno da tu više ne

smije ostati. Ne razmišljajući mnogo, baci se kroz prozor i otkotrlja po tlu iza ograde trijema, a sljedećeg se trenutka prebaci preko ograde. Trenutno nikoga nije bilo na vidiku i on otrči prema koralu.

Ali bilo je uzalud. Pošto je pretrčao desetak koraka, iz kuće se začuo povik:

– Ne daj mu da stigne do konja!

Na trijemu se začuo bat čizama i počela je prava kiša psovki i pucnjave. Prostranim se dvorištem uzvitlala prašina pomiješana barutnim dimom. Kroz tu koprenu čuo se fijuk ispaljenih metaka. Trebalo je imati sreću da čovjeka u trku ne pogodi zrno.

Mark je kroz taj vreli pakao jurio i već se počeo nadati spasu: zapazio je svoga konja na udaljenosti od dvadesetak koraka.

Iz obližnje štale odjeknu tri pucnja: jedan mu probuši vrh šešira, drugi okrzne kožnati prsluk a treći zasiječe saru na čizmi i zamalo ga rani u nogu. Srdžba mu prekipi u bijes, a pri takvoj razdraženosti obično popušta oprez. Mark zastane i isprazni revolver prema vratima štale. Odande je začuo prigušen krik.

Tada se okrene da bi napunio oružje. Pobit će ih kao bijesne pse. Došao je ovamo da nađe i izbavi Ann, a sad mora spašavati vlastitu kožu...

Odjednom ga nešto pogodi i on osjeti bol u bedru. Dvorište se zavrtilo oko njega i on se stropošta na tlo, zarivši lice u prašinu...

Čuo je opet pucnjavu i oko njega je poskakivalo mnogo sitnih vrtloga prašine. Možda su se bojali da opet simulira i da se pritajio. Zacijelo su se povukli u sigurne zaklone.

Buka u dvorištu bivala je sve tiša. Toplina tla ublažavala mu je bol i

vraćala snagu, a godila mu je i tišina. Osjećao se gotovo kao da leži u mekoj postelji, tamo u svom domu gdje je proživio dječake godine...

Ne leži li on doista u toploj i mekoj postelji?

S mukom okrene glavu. Bio bi se zakleo da sanja. Gotovo nije vjerovao svojim očima. Vidio je mnogo nogu u čizmama koje su se približavale s više strana, oprezno kao da hodaju po jajima.

Razum, sav uznemiren, nalagao je tijelu da se izbavi odatle. Mark se napregne... oslobodi ruku na kojoj je ležao. Učini mu se da je vruće tlo pod njim iznenada zakipjelo, pretvorilo se u vulkan. Čuo je opet pucnjave, psovku i viku, a onda je nečiji prodoran glas nadjačao sve ostale:

– Prokletstvo! Ako se momak opet pomakne...

Tada mu postade jasno da je još na ranču »Wet Moon«. Oni su pomislili da su ga ubili, no sada su opet nad njim, da provjere je li mrtav.

Užareni metal mu dodirne ruku poput škorpionova repa. Ipak se uspio pridignuti i poći teškim korakom, teturajući. Možda će mu poći za rukom da ih prevari... ako stigne do konja.

Bilo je udaljen od konja još samo nekoliko koraka, kad se konj propne i zaništi. Tada padne na tlo, a kad se malo slegla prašina, iskrsnula su dva čovjeka i mecima dotukla životinju.

Mark je ostao stajati ne trepnuvši.

To je bio kraj njegova... prividenja.

XIX

Izgubivši svaku nadu, Mark učini nešto neobično. Onako praznih i opuštenih ruku gledao je u ljude koji su mu se žurno približavali i

osmjehivao se. Osmjehivao se, iako mu je s usana kapala krv, ali zapazio je kako su usporili korake i napokon zastali. U njihovim pogledima se vidjelo iznenađenje, a Mark, koji je čuo iza sebe bat čizama, reče:

– Jeste li sigurni, momci, da želite baš to? Radije pričekajte svoje prijatelje. Možda ćete se tada ipak osjećati sigurnije.

Najbliži opsuje i podigne pušku. Marku je bilo jasno da se taj ne šali. Bacio se naprijed samo djelić sekunde prije nego što je puška opalila. Osjetio je kako je metak prohujao iznad njega. Sa svojih osamdeset kilograma udario je u čovjeka malo iznad koljena i svojom težinom ga oborio na leđa. Od udarca zatiljkom o tlo čovjek se onesviještio.

Trenutak zatim Mark zapazi na tlu sjenu drugog čovjeka, koji je digao pušku kako bi ga kundakom udario po glavi. Nije imao vremena da ustane: munjevito se, iz čučnja, bacio prema sjeni. Kundak udari u prazno, a napadač ispusti pušku i odleti u luku, zarivši lice u prašno tlo. Na to Mark skoči u oblak prašine, sčepa odbačenu pušku, baci se u sedlo nečijega konja i odjuri poput vihora...

Marka je boljelo bedro u koje se zabio metak, ali ništa manje ga nije boljela glava. Bedro mu je pomodrelo i oteklo, noga mu se ukočila. Osjećao se loše.

Već se odavno nije našao u sličnim okolnostima. Morao bi dobro razmisliti prije nego što bi se opet upustio u nešto slično. Ali ovo je bilo radi Ann!

Uzdahne, promrsi nešto i podbođe konja koji se već počeo spoticati. Mora to obaviti, mora naći Ann prije nego što dopadne šaka onom pasjem sinu Timpasu.

Pala je već tama kad se Mark pribrao. Osjetio je kako su mu ruke hladne i kako vlažna odjeća godi njegovu tijelu u vrućici.

Isprva je misli da sanja, da nijedne ruke ne mogu biti tako nježne i meke kao ove što ga dodiruju. Ali to su ipak bile ruke... djevojačke ruke. Djevojka mu je držala glavu u svom krilu, pa je na licu osjećao njezin dah.

– Ann... – jezik mu je bio otečen i jedva ga je micao – Ann...

– Šuti. Ti si teško ranjen. Zacijelo si dobio udarac kopitom.

Nije čekao da nastavi. Oslobodio se njezinih ruku, nesigurno ustao i pokušavao čvrsto stajati.

– Imaš vrućicu, Mark, sjedni! – djevojka ustane i uhvati ga za ruku.

– Bolestan si...

– Ništa zato. Pustite mi ruku, prokletstvo, nisam toliko slab da ne bih mogao stajati, djevojko!

Nije bilo tako mračno kao što je pretpostavljao. No ipak je već bila noć, ali obasjana mjesečinom. Nalazili su se na nekoj čistini, ali to nije bila Ann, već... Bella Mae!

– Gdje se nalazimo? – upita Mark. – Koliko sam dugo bio ovdje?

– Odakle bih ja to znala? Našla sam te ovdje na stazi kako pužeš. Konj je bio pokraj tebe. Ponavljao si: „Ann! Ann! Ann!“ Zar neprekidno misliš samo na nju?

– Nije važno što mislim. Gdje smo sada?

– Odakle ti konj s ranča „Wet Moon“?

– Moga su gadovi ubili, pa sam skočio u sedlo jednog njihovog.

– Nalazimo se u Hidden Springu, blizu Roblera. A kamo si ti krenuo, Mark? – upita djevojka gotovo plačno.

– U potrazi sam za Ann.

– Mark, odustani od toga! Zar ti nije prisjelo?

– Dosta mi je tvojih laži! – uzvрати Mark hladno.

– Mark, zar uvijek moraš...

– Rekao sam da moram naći Ann.

– Ann! Zar nikad nisi pomislio...

– Pomislio sam, oh, zaboga! Sama si mi rekla da Timpas...

– Lagala sam... priznajem da sam ti ono slagala...

– To je previše lako priznanje. Ne, Bella, nemoj više o tome. Ne vrijedi!

Pogled joj je postao nekako čudan, Mark ga nije mogao odgonetnuti.

– Zašto ne bi vrijedilo, Mark? Zašto kažeš da ne vrijedi?

– Ne vrijedi se zamoriti nadom da može biti nešto među nama.

– Zašto ne bi moglo biti, Mark? – upita Bella šapatom.

– Ne može. Jednostavno zato... zato što...

– Zato što ti želiš Ann? Zato što ne želiš mene, je li?

– Vjeruj mi, Bella, da bih dao mnogo kad bi... kad bi među nama moglo biti drukčije nego što jest.

– Međutim, ti mene ne želiš, je li.

Da se osjećao bolje, možda ne bi izravno rekao okrutnu istinu.

– Ne! – kazao ne nestrpljivo.

Odmaknula se od njega kao da je primila udarac. Pogled joj se odjednom zamračio. Uхватила je uzde svojega konja, uspela se u sedlo, pogledala ga i rekla:

– Čuj dobro što ću ti reći... Ann nikad neće biti tvoja!

Nestala je prije nego što je shvatila njzine zloslutne riječi.

XX

Ljutit, zbunjen i obuzet crnim slutnjama, Mark je gledao za dje-

vojkom. Da, prekasno je shvatio koliko teške istine možda ima u njezinim riječima. Još dugo što je zamro topot njezina konja. Mark je stajao ogorčen. Zašto je izrekla, tu prijetnju? Možda ona zna gdje se nalazi Ann?

Trgnuo se od toga svog iznenadnog saznanja. On je zaljubljen u Ann, u djevojku koja mu je nemilosrdno dala na znanje da joj je odbojan.

Stajao je neodlučno, prisjećajući se stvari koje je zbog burnih zbivanja već i zaboravio. Život ga je tjerao od nemila do nedraga, pa je dosad rijetko imao vremena razmišljati o ženama i njihovoj čudi.

A kakvog je sad magarca život napravio od njega! Zaljubio se u onu koja ga je otvoreno prezirala i potcjenjivala.

Mark uzjaše. On će je ipak spasiti bude li mogao, a potom će...

Bio je previše uznemiren a da bi dovršio tu misao, bio je previše uzbuđen i potresen što mu se sreća smilovala da ne pogine sada, kad toliko želi ostati živ i obračunati se s Timpasom...

Tada pomisli na Bellu Mae. Nema gotovo nikakve sumnje da ona zna gdje drže otetu Ann Kroniac. Mora krenuti za njom.

Pred samu zoru odjednom se našao pred ostacima neke brvnare. Bilo je gotovo nevjerojatno da bi se tom ruševinom itko koristio, pa makar i za usputni odmor. Ali konj Belle Mae je ipak stajao blizu ruševine.

Marku iznenada dopre do ušiju ljutiti Bellin glas, kao da se prepire s nekim. Osoran muški glas, joj uzvрати:

– Tu brigu prepusti meni! Učini kako ti je rečeno i ne prigovaraj!

Mark zaustavi konja, sjaše i priveže ga malo podalje za jedno sta-

blo. Zatim dopuže po rosnom tlu do čistine i počne osluškivati razgovor u brvnari. Čuo je samo nerazumljivo mrmljanje, ali se nije htio približiti.

Zapazio je rasedlane konje, ali nijedan nije bio iz zaprege Ann Kroniac. Ni po čemu nije mogao zaključiti da je i ona tu. To bi mogla biti Bradyjeva brvnara, a onaj što je maloprije govorio mogao je biti Brady. Da barem ima uza se revolver ili kakvo drugo oružje...

Ali nije imao. Nije znao je li ga izgubio ili mu ga je netko uzeo dok je ležao onesviješten. Jedino što može učiniti jest da ostane tu i promatra, dok se ne uvjeri da je Ann unutra.

Zacijelo je bio zadrijemao. Sunce je već izašlo a iz polusrušenog dimnjaka brvnare uzdizao se dim. Naherena vrata bila su otvorena i poduprta nečijom puškom.

Miris zajutarka širio se čistinom i neodoljivo privlačio Marka. Nevoljama koje je prošao pridružila se sada i glad. Bio je iscrpljen, umoran, ranjen, a nije imao nikakvog oružja, čak ni noža!

Međutim, ako je Ann tu, u toj ruševini... Obuze ga nestrpljivost. Da je barem na nekom boljem položaju, odakle bi kroz otvorena vrata mogao pogledati u brvnaru i ustanoviti da li je Ann ovdje zarobljena!

Ubrzo zatim on je zbilja ugleda. Prišla je vratima i zastala. Sunce joj obasja blijede obraze i gustu smeđu kosu koju je savila u pundu. Čak je zapazio tamne kolutove ispod njezinih očiju.

Na pomisao kakav je strah mučio tu djevojku od trenutka kad su je ote li Mark zaškruta zubima.

Odjednom zapazi kako se Ann trgnula i potom ukočila, gledajući

prema konjima. Mark protrne, shvativši da djevojka razmišlja o bijegu. Lice joj se napreglo, činilo se da će pokušati sreću.

U tom trenutku začuje se Bradyjev oštri glas: pozvao je Ann da uđe. No umjesto toga djevojka potrči koliko su je noge nosile.

Marku srce divlje zakuca dok je napeto promatrao kako se Ann približava konjima. Brady je istrčao iz brvnare s puškom u ruci. Oh, kad bi barem imao pušku, pomisli sav očajan Mark.

Ann je bila udaljena još desetak koraka od najbližega konja, kad se iznenada spotakla i opružila po travi.

Marku se otme prigušena psovka.

Djevojka hitro ustade, ali je njezina prilika ipak propala. Osvrnula se i preko ramena opazila da joj je Brady već za petama. Njezina hrabrost i nada iščeznu. Činilo se kao da se zgrčila i postala još krhki-ja.

Kad je Brady vidio da je stala, prestao je trčati. Bijesan, dugim se koracima uputio prema djevojci.

— Ah, lakomislena glupačo! Vraćaj se odmah u kolibu dok te nisam...

Namjera da je udari kundakom u pleća bila je očita, ali se ipak trgnuo i suspregao. Do ušiju mu dopre oštar povik:

— Brady, da se nisi usudio udariti! — glas je bio dovoljno prodoran i prijeteci da Brady odustane od namjere.

Ann digne glavu, a njezin uplašeni pogled živnu. Zнала je tko je to viknuo, prepoznala je glas.

Čini se da ga je prepoznao i Brady. Njegovo od srdžbe zajapureno lice problijedi i pomodri. Sav se napeo osluškujući. Tada obilzne usne kao da će progovoriti, ali nije mo-

gao protisnuti ni riječi. Glas se ponovo javi istom oštrinom:

– Baci tu pušku ovamo, u grmlje!

Bella Mae izjuri iz kolibe i otrči do Bradyja, uhvati ga za ruku i reče:

– Eno, tamo je... blizu one jele. Ne vidi se od grmlja.

Brady opet ovlaži usne, naglo podigne pušku u visinu ramena i opali. No djevojka je bila brža. Udarila je po cijevi odozdo, pa je metak pogodio vršak jele.

– Zar želiš tu biti pokopan? Učini što ti je rekao! – viknu bijesno – Baci pušku u grmlje! To je onaj kockar... Mark Connifay! Taj bi te mogao ubiti dok trepneš okom.

Lica izobličena od bijesa i plamtećih očiju, Brady posluša.

– Odmakni se od njega, Bella, kako bih imao slobodan cilj... – dovikne Mark.

Brzinom naočarke Bradyjeva ruka obuhvati djevojku oko pasa i privuče je k sebi. Drugom rukom potegne revolver i počne bjesomučno pucati. Bella ga šćepa za tu ruku a čizmom ga udari u potkoljenicu. Brady se od bola savio i ispaljeni meci se zabiju u tlo ispred njih.

Kad je bubnjić bio prazan, Mark dovikne:

– Ann, žurno uzjašite i bježite odavde!

Iskušenje je bilo jače od straha, ali djevojka tvrdoglavo odmahne glavom.

– Neću dok i vi ne podete!

– Ali, djevojko, molim vas, bar jednom u životu učinite što vam kažem! Ne stojte tamo i ne svadajte se sa mnom, uskočite u sedlo i bježite!

Rumenilo na njezinim obrazima bilo je znak da su je njegove riječi zacnule, ali nije se pomakla ni ko-

raka, tražeći pogledom Marka po obližnjem guštiku.

Bella Mae je također pogledom pretraživala grmlje i uzjahala čim je Brady spustio ruku s njezina pojasa. Zaletjela se u grmlje, pa kroz šipražje udarila ravno na jug.

– Bježite i vi, Ann! – uzvikne Mark gotovo očajno.

Ann neodlučno pođe prema konjima. Tada opet zastade, blijeda u licu.

– A vi? – bio je to krik pun strepnje.

– Za ime svijeta, bježite, Ann!

Mark nije skidao pogleda s Bradyja.

– Još samo jedan pokret Brady, pa će vam stolar uzeti mjeru za lijes!

Ali ovaj put na licu krijumčara oružja nije bilo straha. Umjesto toga on se prezrivo nasmije i uzvraća:

– Nećete prevariti starog lisca! Da imate u ruci kakvo oružje, već biste se njime poslužili! – Brady zabaci glavu i prasne u hrapav smijeh. – Ja ću vas napuniti olovom... – uto zapazi nešto, naglo se okrene i opsuje. Neobuzdana srdžba mu promijeni glas: – Ne diraj to, pseto kartaško! Ja ću...

– Samo naprijed – uzvraća Mark i baci se poput mačke prema Bradyjevoj puški.

Uspio ju je dohvatiti a zatim je kleknuo na jedno koljeno.

Brady je dotle stigao do puške kojom su bila poduprta vrata. Sad će pucati u Ann ili u konja, pomisli Mark i pritisne kundak uz rame. Tada začuje kako se konjski topot sve više približava čistini.

Mark nacilja i opali u vrpcu Bradyjeva šešira. Istog trena pucao je i Brady. Bio je to ujedno njegov posljednji hitac. Markov ga je metak

pogodio i on se srušio kraj ulaza u brvnaru.

Sljedećeg trenutka Mark zapazi Shaina i Wilkesa, koji su banuli iz šipražja. Punio je pušku dok su oni brzo iskakali iz sedla.

Mark odjednom osjeti vrtoglavicu i slabost, ali nije se usuđivao čekati ovdje da mu prođe vrtoglavica. Morao se probiti do konja na kojem je dojahao...

Bilo se već smračilo kad se uspinjao na posljednju uzvišicu što je ležala između njega i ranča Fiddle-Back. Bio je već gotovo sasvim ispravljen. Nadao se da će ondje dobiti štogod za jelo i postelju u kojoj bi otpočnuo.

Gotovo cijelim putem mislio je na Ann i došao do zbunjujućeg otkrića. Morao je priznati da mu ono godi. Naime, sjetio se kako se Ann zabrinula za njega tamo kod brvnare. Da, bila je zabrinuta za njega! Zapazio je to i u njezinim očima. Što li će mu sad reći kad je kod kuće i na sigurnom, uz svoga oca. Je li preponosna a da bi i u normalnim okolnostima mogla pokazati barem malo naklonosti prema čovjeku koji je kockar na glasu?

Mark se iznenada trgne i raskolači oči. Napokon shvati da mu je konj stao i da već dugo stoji na jednom mjestu. Grlo mu je bilo toliko suho da nije mogao progutati, vjetar mu je nanio prašinu u raširene oči kojima je gledao u mjesto na kojem je nekad bio ranč Fiddle-Back.

Da, ispravno rečeno... nekad bio!

Sad ga ovdje više nije bilo. Ostao je samo pepeo spaljenih zgrada! Bio je to prizor poslije kojeg se na usnama Ann Kroniac zacijelo više nikad neće pojaviti osmijeh.

XXI

Mark je morao prikupiti svu snagu kako bi se odupro želji da pobode svoga konja. Prisilio se da ostane miran i da se pribere. Svlađao je onaj prvi nastup panike. Nije znao što da misli o ovome, kakav zaključak da stori, sve dok prstima nije opipao... pepeo.

Tada ugleda Silver Dollara. Prilazio mu je držeći u ruci spreman revolver.

– Dakle vratili ste ste.

– Zar ste mislili da se neću vratiti? – reče Mark. – Gdje je Ann? Gdje je stari Kroniac? Kad je Tim-pasova banda...

– Uvijek dosadujete kojekakvim pitanjima – uzvрати Silver.

– Zanima me, između ostalog, gdje je Ann.

– Ne morate se brinuti za nju. Nastale su nove okolnosti i sad ja vodim glavnu riječ. I vi morate plesati kako ja sviram ili... – njegov upereni revolver jasno je pokazivao što će se inače zbiti. – Starac je mrtav... poginuo je prilikom kaznenog pohoda, a Tony je u potrazi za sestrom.

– Čudim se što ne tragate i vi. Zar vam nije stalo do sigurnosti nećakinje?

– Morao sam čekati vas – hladno će Silver. – Slutio sam da ćete se vratiti. Sad možete zaboraviti Ann. C njoj se brine Bella Mae...

– Bella Mae? – upita Mark, nasklonivši se na pušku i nepovjerljivo promatrajući sugovornika. – Dakle Bella Mae se brine o Ann. Zar ne znate da Bella Mae radi za Tim-pasa?

– Pitanje je, i to veoma važno, za koga vi radite – uzvрати Silver.

Sad je Marku nešto postalo jasno. Namjestio se malo bolje, kako bi mu puška bila nadohvat ruke.

– Dakle vi ste taj nitkov – rekao je – vi ste se prodali Timpasu, je li tako? Uvijek sam znao da ste lopov, ali nisam pretpostavljao da ste tako podli...

– Sad je zaista dosta! – reče Silver. – Nisam je ja ostavio one noći blizu saluna. To ste učinili vi, kako biste olakšali otmicu! A što se tiče Timpasa, imate pravo: dakako da radim za njega. Zar vam izgledam kao glupan?

Gledao je nekoliko trenutaka u Marka, a onda reče pomirljivije:

– Ništa joj se neće dogoditi ako bude pametna. Elly se namjerava oženiti njom, čak je voljan da zaboravi da ste vas dvoje bili zajedno u Mesilli. On je dobroćudan čovjek. Ali morate priznati da mu sada više nije toliko ni potrebna. Kroniac je mrtav, a možda i Tony... Ako još nije, ubrzo će biti. Time je rat završen – mašući revolverom, Silver se nasmijao i dodao: – Vi nam niste potrebni... sami smo pobijedili. Timpas sada može ovu zemlju nazvati svojom. No ako se ipak želite pridružiti, mogli biste nam biti korisni...

– Mislim da bi vam dobro pristajao nadimak izdajice, Silver Dollare.

Mark je znao da će poslije tih riječi Silver pucati. Sekundu prije nego što je bljesnuo plamen iz cijevi njegova revolvera, Mark mu nogom izbije oružje i potegne svoju pušku. Revolver je odletio u velikom luku a Silver se stropoštao na zgariste, koje je nastalo njegovom krivnjom.

Bio je već gotovo potpun mrak kad je Mark našao Silverova konja, koji je utekao preplašen pucnjem. U bisagama je bilo hrane i Mark donekle utaži svoju vučju glad. Pošto je privezao konja, prilagne, umotan u Silverov gunj. Nije dospio

ni oka sklopiti kad ga trgne pucnjava pušaka što se začula sa sjevera.

Mark je ostao ležati, ali je načulio uši. Srećom, nije upalio vatru. Bilo je vrlo mračno a mjesec je bio još prenisako a da bi mogli otkriti gdje on leži. Iako umoran, bolestan i ozlojeđen svime što se zbilo, nije zaboravio na oprez. Ležaj je napravio u vrbiku kraj potoka. Bio je siguran da ga ne mogu zapaziti.

Ostao je budan još dugo pošto se u daljini izgubio posljednji hitac, posljednji zvuk i šum.

Hitac koji je zatim odjeknuo nije ispaljen iz veće udaljenosti, zaključio Mark. Otprilike tri kilometra sjeveroistočno. Tada mu do ušiju dopre ono što je očekivao: drugi, mnogo udaljeniji pucanj... ovaj put sa zapada. A dvije minute poslije toga još jedan, s juga. Znakovi!

Bella Mae je, čini se, govorila istinu da Timpasovi ljudi lutaju uokolo vrebajući ga. Shain im je zacijelo već rekao što se zbilo s Bradyjem. Možda već znaju i gdje se Mark otprilike nalazi. Netko ga je možda s planine ugledao kroz dalekozor. Zacijelo su ga opkolili, a jedini je odgovor na to...

Zbaci sa sebe gunj, tiho ustane, opase remen sa Silverovim revolverom i natakne šešir na glavu. Pri tome je pogledavao oko sebe. Tada dohvati pušku, provjeri je li nabijena, otkine nekoliko grančica vrbe i postavi ih ispod gunja tako da se čini da još spava.

Bio je zadovoljan što Silverova konja nije rasedlao prije nego što je legao. Visok i krupan sivac, koji je mirno pasao, podigne glavu i pogleda Marka. Mark žurno oslobodi njegove sputane noge, pa sputa konja na kojem je bio pobjegao s ranča „Wet Moon“. Odvede ga na otvoren prostor da ga može opaziti

svatko tko projaše tuda. Tada uzjaše sivca.

Spavanje ga je okrijepilo. Ako želi izbjeći krug koji se zatvara, mora smjesta krenuti prema jugozapadu.

Mark potjera konja u šipražje što je pokrivalo okolne brežuljke, da bi u višim predjelima ustupilo mjesto šumi. Ali odmah se povuče. Odozgo se iznenada začuje buka mnoštva jahača koji su jurili ravno prema njemu pretražujući šikarje.

Mark krene niže, među grmlje borovice, i pođe prema sjeveru. Znao je da će buka progonitelja neko vrijeme prikriti sve šumove njegova bijega. Znao je da će uskoro svanuti i to ga zabrine. Prije svanuća mora biti već daleko u planini, izvan domašaja progonitelja ili možda još dalje. Bacivši pogled prema istoku zapazi tamnu kolonu jahača što su niz padinu jurili prema jugu.

Ocijenivši da se približava planinskoj kosi, ponada se da će neopazhen stići do visoke i strme Sierre Caballos.

Kad se već našao na prvim usponima, napredovanje se usporilo. A sad je bila potrebna što veća brzina: pred njim je bilo dvadesetak kilometara pustopoljine, otvorenoga, golog terena, koji mora prijeći da bi se napokon domogao...

Naglo zaustavi konja. Nema svrhe ni pokušati. Kad grane sunce, netko će ga opaziti pa će ga progonitelji šćepati. Opkolit će ga sa svih strana i propast će posljednja prilika da se spasi.

Mark sjaše i sjedne, nervozno grickajući usne dok je očima pretraživao okolicu. Obuze ga silna tjeskoba i iznenadan strah. Prvi put u životu izgubio je samopouzdanje. Ponovo je uzjahao i oklijevao. Ponašao se glupo poput neiskusna mla-

dića! Ne smije dopustiti da ga obuzme panika. Još nije u klopci. Ipak, postoji jedan izlaz, tamo slijeva. Ondje je Jornada. Dakako, opazit će ga čak i prije no što stigne tamo. Ali to je jedina prilika.

On potjera konja nizbrdo. Svanuće ga zatekne u dolini kroz koju je sivac kasao kako bi štedio snage za iskušenje koje ga očekuje.

A to će biti pravo iskušenje. Zao glas Jornade del Muerto čuo se nadasdaleko u ovom kraju. Bila je to uistinu najgora pustinja za koju se zna: kilometri užarena pijeska. Da je u pitanju bila njegova sudbina, Mark nikad ne bi kročio u Jornadu, ali bila je u pitanju Ann Kroniac!

Mark je oštro promatrao okolicu, očekujući svakog trena da će ugledati skupinu jahača. Sad je žurio prema sjeveru nadajući se da ga neće opaziti. No kad se već nalazio nadomak pustinje, vrelog pakla, nije bio siguran da li bi se radovao što ih nije vidio ili je jednostavno... prevaren.

Prvo što je ugledao bio je strmi rub doline koji se s visine osipao i sitno se drobeći zatrpavao nesretnika koji bi se pokušao spustiti. U crvenozutom žaru sunca Jornada je bila fantastičan i nevjerojatan svijet pijeska, stijenja i sunca, bez ijednog drveta ili čak travčice, bez vode i bez života. A taj se svijet protezao unedogled.

Mark nije zastao da bi razmišljao o tome, već je potražio ulaz. Potjerao je konja prema nečemu što je podsjećalo na stazu, a vodilo je u tjesnac usječen u kamen pješćanjak. Njime je ušao u pustinju.

Temperatura pijeska bila je velika da je konj poskakivao od vreline, a Markova je košulja bila mokra od znoja. Na valovitoj površi što je treperila od vreline nije bilo nikakvih tragova.

Usprkos vrućini i Mark i njegov konj izdržali su, začudo, prva dva sata putovanja. Ali kako je vrijeme prolazilo i sunce se više uspinjalo na nebu bez oblaka, bilo im je sve tegobnije. Na sreću, u čturi je još bilo vode, pa je od vremena do vremena namakao konju grivu da bi mu barem donekle rashladio vrat.

U jednom trenutku ugleda treperave obrise naprijed nagnutih konjanika. Vlažnom rukom prijede preko očiju i malo pažljivije pogleda.

Da, nije se prevario... nekolicina ljudi jahala je šutke, usmjerivši se prema njemu. Nisu žurili, iako su i oni njega opazili. Bili su udaljeni oko četiri kilometra... bilo ih je šest. Voda podigne ruku... Mark zapazi odsjaj metala. Imali su puške. Konji su im se od umora spoticali.

Ali i Markov se sivac počeo spoticati. Dah mu je bio kratak i sipljiv. Jedna je životinja silno žedala. Da nevolja bude veća, vjetar iznenada uzvitla žutu prašinu koja se lijepila o oznojeno tijelo i odjeću.

U mahnitom naporu da umakne jahačima koji su se približavali, Mark podbode konja i usmjeri ga prema zapadu. Možda će uspjeti pobjeći. Ali taj bijeg je bio više sličan teturanju nego galopu. Mark je teško disao i jedva se držao u sedlu.

Vjetar je bivao sve jači a kovitlanje pijeska gotovo mu zastre vidik. Odjednom mu se zamagli. Nije bio svjestan kako je izgubio konja i samo se kao kroz san prisjećao da je sivac iznenada nestao ispod njega.

Sada je tumarao sam, teško vučući noge kroz pijesak, gotovo slijep i omamljen, dok ga je vjetar zanosio tamo-amo. Srušio se. Prošlo

je više minuta dok nije došao k sebi i strgnuo s lica rubac. Pješčana se oluja bila stišala. Njegov se konj nalazio više od kilometra dalje od njega...

Sunce je ubitačno pržilo mogao bi oslijepjeti od blještavila oko sebe. Desetak puta je uz silan napor ustajao, teturao i spoticao se, da bi potom četvoronoške puzao, vapijući za kapi vode. Jezik mu je otekao a usne okorjele i ispucale. Jedva je disao, a svaki uzdah bio je bolan, kao da mu u plućima plamti oganj.

Nakon nekog vremena izgubio je pojam o vremenu i svojoj patnji. Vjerojatno je još neko vrijeme puzao, ali se više ničeg nije sjećao. Svijest mu se počela vraćati tek kad se zatekao napol zagnjuren u pličak neke bare.

To nije bila nikakva opsjena. Pred Markovim su se očima s obje strane uzdizali visoki zidovi od kamena pješčenjaka. Ležao je u sjeni neke omorike, osjećajući pod sobom hladno, muljevito tlo. Poslije paklene žege bio je sretan što se sklonio od žarkih sunčanih zraka.

Da, sad se maglovito prisjećao da se uznevjerojatan napor dovukao do klanca, za koji je u prvi tren pomislio da mu se samo privida. U bunilu je dopuzao i usput se nekoliko puta onesvijestio od žege i iscrpljenosti. Ta ustajala voda bila je spas u trenutku kad mu je život visio o niti. Sad mu je mnogo bolje, a prestala ga je boljeti i glava. Pribrao se i odmah pomislio na Ann Kroniac. Pa dakako... mora je izbaviti!

Ustane i protegne umorne udove, potom provjeri revolver. Bio je suh i nabijen sa šest metaka. Tada krene prema zavoju klanca, nadajući se da će tamo ugledati izlaz na otvoren prostor.

Odjednom mu do ušiju dopre konjski topot. Zar će se zaista obistiniti poslovice koja kaže da nitko ne može uteći svojoj sudbini? Je li napokon dolijao? Ne! On se ne predaje, Connifay to nikad ne čini!

Topot se približio zavoju, a kad se na njemu pojavio konjanik u divljem galopu, držeći u jednoj ruci spremnu pušku, Mark opali. Konj se sruši, a jahač odbačen svom silom tresne u stijenu.

Mark nije imao vremena da uzme progoniteljev revolver ili pušku. Čuo je kako još dvojica jure, ali ne u klanцу, već na rubu stijene iznad klanca. Držali su puške u rukama. Mark pogleda gore, ali ga zabliješti sunce. Istovremeno plane jedna puška i on osjeti udarac. Strese glavom da mu znoj sa čela ne bi tekao u oči... Ili je to možda krv, pomisli zabrinuto.

Tada postade svjestan da ga netko gurka i da mu nešto govori. Osjeti slabost i mučninu.

— Connifay... Connifay, drži se!... Posao nije dovršen!

Pa to je Tonyjev glas! Prepoznao ga je, iako je gotovo bio u nesviješći.

— Evo, gutni malo! — reče Tony, gurnuvši mu vrh boce u usta.

Mark povuče dobar gutljaj, potom još jedan i ubrzo dođe k sebi.

— Odakle si se stvorio?

— Sišao sam odozgo.

— Imaš li konja?

— Čak dva. Jednog sam pribavio za Ann...

— Znaš li gdje se nalazi?

— U brvnari.

— Hajdemo!

Tony mu usput opiše kako se tu našao. Neki dan je našao od dvojice Timpasovih najamnika o Timpasovu tajnom skrovištu do kojeg se dolazi zapadnim rubom pustinje. Sli-

jedio ih je, jer je sumnjao da ondje drže otetu Ann. Da, držali su je ondje. Skrivajući se u grmlju, dan-dva je promatrao skrovište. Vidio je što se ondje zbiva, a vidio je i Marka, kojega su progonili plaćeni ubojice. Doznao je da je krenuo kroz pustinju i odlučio pomoći mu. Računao je da će tada Mark njemu pomoći da oslobodi Ann.

— Momče, pa ja već danima tražim za njom! Hajde požurimo!

— Čudno, nisu postavili stražu — reče Mark kad su stigli blizu brvnare.

Uto iz brvnare izađe Tod Hackberry, noseći kabao u obližnje grmlje.

— Ja ću onamo — šapne Mark — a ti drži pušku u pripremi. Kad se Tod vrati, početak će predstava.

Mark se već gotovo došuljao do brvnare, kad Tony opali iz puške. Čuo je Todov samrtni krik. Odmah zatim odjekne i drugi Tonyjev hitac, koji probije lim na dimnjaku.

Mark je bio već gotovo kod vrata. Bila su još otvorena. Nitko se nije usuđivao zatvoriti ih iznutra. Učini mu se da vidi neku sjenku koja je s puškom stala uz prozor. Zaključivši da bi to mogao biti Shain i htjede se približiti uglu brvnare. Tog trenutka se na vratima pojavi Timpas i ispali četiri metka u zrak. Povukao se prije nego što ga je Mark mogao pogoditi. Shain spazi Marka i podigne pušku, ali Mark skoči i baci se prema vratima.

Dotle je Tonyjeva puška šutjela. Mark je čuo kako mladić trči. No u trenutku kad je Markova sjena prošla mimo praga, Shain kao metak izleti kroz vrata i ispruži prema njemu drhtave, ali prazne ruke. Mark se munjevito okrene i shvati da ne smije čekati ni sekunde. Bella Mae je dotle nepomično stajala s lijeve strane vrata. Iza nje, ledima

okrenuta zidu, nalazila se Ann, a nešto dalje od nje Timpas, u čijem je revolveru trenutno bio samo jedan metak.

Shain se žurno podigne s tla i htjede opet nasrnuti na Marka, no udarac revolverom po glavi ponovo ga sruši. Mark se okrene i spazi Bellu: svojim ga je tijelom zaštitila od revolvera koji je Timpas uperio na njega. – Bella! – vikne Timpas.

– Ne!

Mark pokuša ukloniti djevojku, ali se ona čvrsto uhvati za njega.

– Bella Mae, makni se! – ponovi Timpas.

– Nikad!

– Onda ostani, glupačo! – reče Timpas i opali.

Mark se skamenio od te okrutnosti. Tony priskoči, prihvati Bellu i polako, nježno je spusti na tlo. Vidjelo se da je mladić silno potrešen.

Mark naglo podigne pušku i uperi je u Timpasa.

– Nemoj, Mark! Pusti da mu suđe po zakonu...

– Po zakonu? Po kojem zakonu?

– uzvрати Tony umjesto Marka. Glas mu je bio promukao od ogorčenja. – Ubit ću to bijesno pseto! – potom se obrati Timpasu: – Revolver ti je još u ruci... brani se!

Mark izađe i pođe prema konjima. U ušima mu je još odjekivao pucanj ispaljen u brvnari. Ann ga zateče kako premoren sedla konje. Došla je s izrazom groze na blijedom licu i stala kraj njega.

– Toliko krvi... toliko ubijanja! Zar nikad neće biti kraj tim strahotama?

– Mislim da je kraj upravo došao – uzvрати Mark. – Bella Mae je jednom rekla da Timpasa samo smrt može spriječiti da nastavi ubijati i paliti u ovoj dolini koju je htio prigrabiti samo za sebe.

U djevočinim se očima pojave suze i ona nasloni glavu na Markovo rame. Mark je nježno zagrljao.

– Ann... – promuća Mark, ali ona odmahnu glavom.

– Šuti, Mark... drži me samo u zagrljaju. Poslije, dragi, kad već budem žena Marka Connifaya, onda mi reci ono što si mi sada htio reći...

K R A J

odabrane svjetske stripove
naći ćete u našem
mjesečniku

strip[®]

magazin

U PRIPREMI:

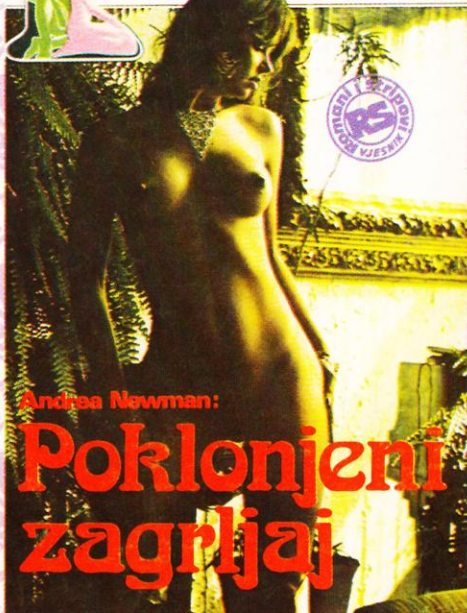
Frank Roderus:
KAUBOJ I UDOVICA

Erotski roman-
posebno izdanje
edicije

ZIVOT

cijena 40 d broj 1

**POSEBNA
IZDANJA
ZA VAŠ
ODMOR**

144 stranice cijena 60 d

MAGAZIN

Kratke priče Krimi priče
Ljubavne priče SF priče
Vestern priče Humoreske
Erotske priče Stripovi
Humor

**I kod vašeg
prodavača novina**